

فهرست صفحه

بخش اول: کلیات

اطلاعات پایه

نام رسمی کشور

موقعیت جغرافیایی

مساحت

همسایگان

جمعیت

شهرهای مهم

واحد پول

تفاوت زمان با ایران

فصل اول: محیط سیاسی و قانونی

محیط سیاسی

قوه قضائیه در نظام سیاسی افغانستان

تاریخچه حکومت

تاریخ افغانستان

جنگ جهانی اول و بی طرفی افغانستان

جنگ استقلال

حکومت محمد ظاهر

گروه بازرگانی تجارت طلایی

ارائه دهنده خدمات کاملاً تخصصی صادرات و واردات و ترخیص کالا

از آموزش تا منبع یابی واردات، بازاریابی صادرات، حمل و نقل تا ترخیص

دوست عزیز و ارجمند سلام

فایل های ارائه شده اغلب توسط سازمان توسعه تجارت، اتاق بازرگانی ایران و برخاً اتاق بازرگانی شیراز تهیه شده است. گروه بازرگانی تجارت طلایی با داشتن کادر مجرب و همچنین مجوز آموزش از سازمان فنی و حرفه ای و پروانه کارگزاری امور گمرکی از گمرک ایران و با داشتن دفاتر همکار در کشور های چین، ترکیه و آفریقای جنوبی ارائه دهنده خدمات ذیل می باشد. خوشحال خواهیم شد که بتوانیم در خدمت شما عزیزان باشیم. امیدواریم فایل ارائه شده برای شما مفید واقع شود.

ترخیص کالا از گمرکات کشور به ویژه گمرک های اصفهان، تهران (امام خمینی و شهریار)، بندر عباس، بندر خرمشهر

آموزش های تخصصی صادرات و واردات، ترخیص کالا و ...

مشاوره در خصوص صادرات و واردات

مشاوره و اجرای پروژه های وارداتی (منبع یابی، پرداخت و ترخیص کالا)

مشاوره و اجرای پروژه های صادراتی (بازاریابی صادرات، حضور در نمایشگاه، تهیه کاتالوگ، ثبت برند و ترخیص کالا)

مشاوره در خصوص بازاریابی داخلی محصولات (بخش بندی بازار، سیستم تبلیغات، مدیریت ارتباط با مشتری و ارائه نرم افزار های مرتبط)

هماهنگی و اجرای پروژه های حمل و نقل، ارسال و دریافت کالا از مبادی مختلف به ویژه چین، کره، اتحادیه اروپا و ترکیه

تهران: خیابان آفریقا، بالاتر از چهارراه اسفندیار، نش خیابان سعیدی، پلاک ۱۵۶ واحد ۴

تلفن: ۰۲۱۲۲۰۲۵۲۶۸ همراه: ۰۹۱۲۰۱۴۸۹۱۴

اصفهان: خیابان حکیم نظامی، حدفاصل کوی سنگتراش ها و چهارراه محتشم کاشانی، پلاک ۷۸۹

تلفن: ۰۳۱۳۶۲۵۱۰۱۶ تلفکس: ۰۳۱۳۶۲۵۵۱۳۹ همراه: ۰۹۱۲۰۸۶۷۰۶۹

یزد: صفائیه خیابان تیمسار فلاحی روبروی پارک آزادگان کوچه بهار پلاک ۲۱. همراه: ۰۹۱۳۴۷۲۰۴۵۷

نوع و ارکان اصلی حکومت

نظام جمهوری اسلامی افغانستان

دولت

قوه قضائیه

قوه مقننه

روندهای (پروژه های) لایحه

احزاب سیاسی افغانستان

محیط قانونی

قانون حمایت حقوق مخترع و مکتشف

فصل اول

احکام عمومی

قانون سرمایه گذاری

قانون سرمایه گذاری داخلی و خصوصی در افغانستان

مراحل راه اندازی کار تجاری (کسب و کار)

قانون ثبت شرکت برای اتباع خارجی در افغانستان

چگونگی اخذ مالیات و هزینه های ثبت علایت تجاری در افغانستان

شرایط سرمایه گذاری در افغانستان

هزینه اخذ مجوز ئ تجدید سالانه مجوز سرمایه گذاری

قوانین بانکی

سیر تکامل بانکداری در افغانستان

معرفی بانکهای افغانستان

قوانین مالیاتی

قوانین کنسولی

عضویت در سازمان های بین المللی ، پیمان های اقتصادی و

عضویت در سازمان های مهم بین المللی

فصل دوم: محیط فرهنگی

ارکان فرهنگی و اجتماعی

دین

زبان

رسانه

سینما

رادیو و تلویزیون

رسانه های چاپی

تعطیلات رسمی

اعیاد و جشن ها

فرهنگ مذاکره

فرهنگ و آداب معاشرت و مذاکره حضوری

دیدگاه کلی نسبت به ایران

فصل سوم : محیط اقتصادی

سیستم اقتصادی و نقش دولت

بخش صنعت و معدن

بخش کشاورزی

بخش خدمات

جمعیت

ویژگیها و نسبت های جمعیتی افغانستان

تولید ناخالص داخلی

شاخص های مهم اقتصادی

نرخ تورم

نرخ بیکاری

نیروی کار

تراز حساب جاری

میزان ذخایر ارزی و طلا

شبکه های توزیع

بازاریابی و تبلیغات

بازاریابی در افغانستان

منابع طبیعی

فصل چهارم : زیر ساخت ها

زراعت

صنعت

معادن و استخراج

برق، آب و گاز

ساختمان

خدمات

حمل و نقل

جاده ای

ریلی

دریایی

هوایی

نظام بانکی

نظام بیمه ای

زیر ساخت های ارتباطی

اطلاعات کلی

تراز تجاری

صادرات

واردات

کشورهای عمده صادر کننده

اجلاس های اقتصادی و تجاری مشترک

موافقت نامه های تجاری و یادداشت تفاهم های همکاری

دیدارهای متقابل مقامات بلند پایه

فعالیت های نمایشگاهی و هیات های تجاری

فصل هفتم: زیر ساختهای صادراتی و هیات های تجاری و راهکارهای...

زیر ساختهای حمل و نقل

فرود گاهها

حمل و نقل ریلی

حمل و نقل جاده ای

بنادر

ارتباطات

روابط بانکی

خطوط اعتباری و نرخ ریسک

مشکلات فرا راه توسعه مناسبات

مشکلات در حوزه زیر ساخت

مشکلات در حوزه بازاریابی

مشکلات در روابط دو جانبه

راهبردهای پیشنهادی جهت توسعه صادرات

راهکارهای پیشنهادی برای بازاریابی و توسعه ی بازار

برنامه راهبردی توسعه روابط تجاری ایران با جمهوری اسلامی افغانستان

راهبرد توسعه روابط تجاری

بخش سوم : پیوست ها

وزارتخانه های افغانستان

نام بانکهای افغانستان

شرکت های فعال وارداتی دارو، ثبت شده در ریاست فارمسی افغانستان

اطلاعات سفارت خانه افغانستان در تهران

اطلاعات سفارت خانه جمهوری اسلامی ایران در افغانستان

اطلاعات ارتباط با رایزن تجاری سفارت ایران در کابل

شماره سرکنسولگریهای جمهوری اسلامی ایران در افغانستان

منابع و ماخذ

کلیات

اطلاعات پایه

در این بخش ، اطلاعات پایه ای کشور افغانستان شامل موقعیت، شهرهای مهم ، واحد پول و تفاوت زمان با ایران ارایه می شود.

نام رسمی کشور

جمهوری اسلامی افغانستان

موقعیت جغرافیایی

افغانستان سرزمینی کوهستانی و محاط بر خشکی است، و جز «اردن هاشمی» تنها کشور خاورمیانه محسوب می شود که به «دریا» راه ندارد.

این سرزمین در نیمکره شمالی، نیمکره شرقی و در محدوده آسیای میانه واقع است. این کشور با کشورهای ایران از غرب، ترکمنستان از شمال، ازبکستان از شمال، تاجیکستان از شمال، چین از شرق، کشمیر از جنوب شرقی و پاکستان از جنوب هم‌مرز است. تابستان‌های آن گرم و زمستان‌هایش سرد است. یکی از مهمترین مشخصه‌های

جغرافیایی افغانستان کوهستانی بودن آن است. یکی از دلایلی که جنگ‌های افغان‌ها اغلب طولانی است همین کوهستانی بودن افغانستان است.

مساحت:

مساحت این کشور ۶۵۲،۲۲۵ کیلومتر مربع است.

همسایگان:

این کشور با کشورهای ایران از غرب، ترکمنستان از شمال، ازبکستان از شمال، تاجیکستان از شمال، چین از شرق، کشمیر از جنوب شرقی و پاکستان از جنوب هم‌مرز است.

جمعیت:

جمعیت این کشور بر اساس آمار تخمینی در سال ۲۰۱۱ نزدیک به ۲۹۸۳۵۳۹۲ میلیون نفر است. رشد سالانه جمعیت در این کشور ۲،۳۷۵ درصد است.

شهرهای مهم:

جمهوری افغانستان به ۲۹ ولایت (استان) تقسیم می‌گردد و پایتخت آن کابل نام دارد. پر جمعیت‌ترین شهرهای افغانستان قندهار ۲۲۵/۵۰۰ نفر؛ هرات ۳۰۰/۱۷۷ نفر، مزار شریف ۶۰۰/۱۳۰ نفر، جلال آباد ۸۰۰/۵۸ نفر قندوز ۱۰۰/۵۷ نفر، بغلان ۲۰۰/۴۱ نفر میباشند. بقیه شهرها جمعیت اندکی داشته و با چهره سازی روستایی مانند و حتی ظاهر یک شهر را نیز ندارند. ۵/۱۶٪ در شهر و ۷/۷۳٪ در حدود ۰۰۰/۲۰ روستا ساکن هستند و ۶/۸٪ بقیه نیز زندگی عشایری (چادر نشین) دارند؛ و به دلیل اینکه حدود ۱۷ میلیون افغانی در خارج از شهرها زندگی می‌کنند، اساس جامعه در این کشور «ده» می‌باشد.

واحد پول:

است. در سال ۲۰۱۱ هر دلار آمریکا برابر ۴۶,۴۵ افغانی افغانستان میباشد. واحد پول این کشور افغانی است.

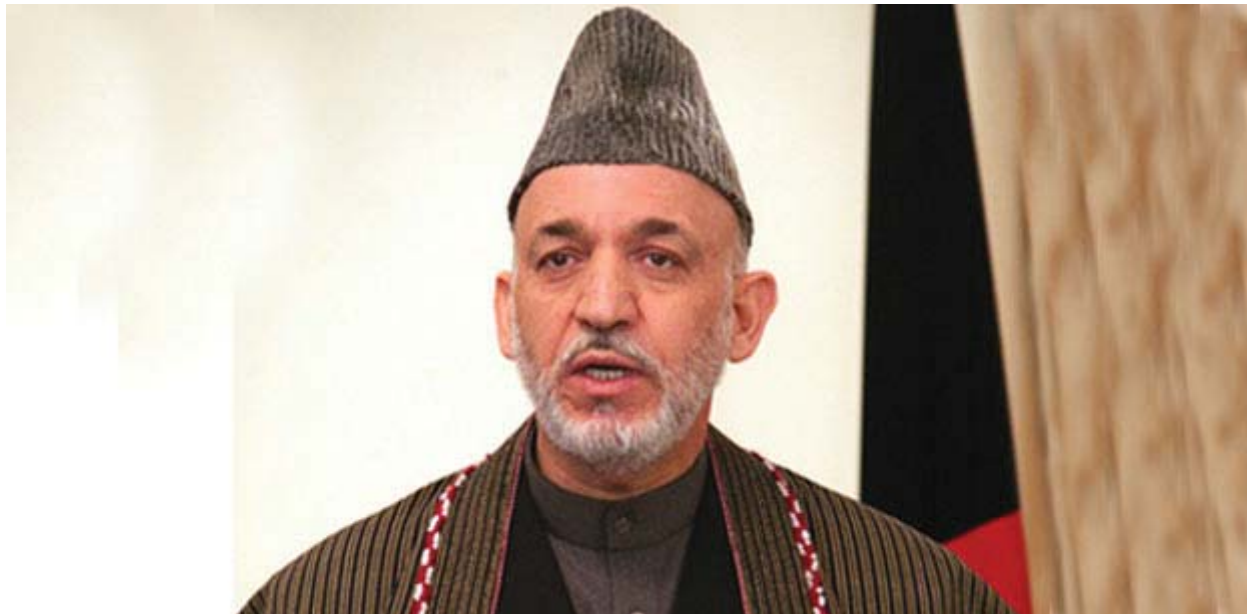
تفاوت زمان با ایران:

ساعت بین المللی این کشور نسبت به ساعت گرینویچ چهار ساعت و نیم جلوتر (+۴,۵) است. ساعت بین المللی افغانستان یک ساعت عقب تر از ایران است.

فصل اول

محیط سیاسی و قانونی

1. محیط سیاسی

با نگاه اجمالی به قانون اساسی جمهوری اسلامی افغانستان، به این نتیجه می‌رسیم که نظام سیاسی حکومت جدید افغانستان از نوع نظام ریاستی است؛ زیرا طبق ماده ی ۶۰ و ۶۱ قانون اساسی، رئیس جمهور به عنوان شاخص ترین مقام حکومتی و به عنوان رئیس دولت با انتخاب آزاد و سری از سوی ملت، انتخاب می‌شود. افزون بر آن، وی ریاست قوه ی مجریه را نیز عهده دار است. در ماده ی ۶۰ قانون اساسی، چنین آمده است: «رئیس جمهور در رأس دولت جمهوری اسلامی افغانستان قرار داشته، صلاحیت های خود را در عرصه های اجرائیه، مقننه و قضائیه مطابق به احکام این قانون اساسی اعمال می‌کند.» (۳۵) در ماده ی ۶۱ این قانون چنین آمده است: «رئیس جمهور با کسب اکثریت بیش از ۵۰ درصد آراء رأی دهندگان از طریق رأی گیری آزاد، عمومی، سری و مستقیم انتخاب می‌گردد.» همچنین در ماده ی ۷۱ آمده است: «حکومت متشکل از وزراء که تحت ریاست رئیس جمهور، اجرای وظیفه می‌نمایند.» با توجه به مواد مزبور، رئیس جمهور افزون بر داشتن بالاترین مقام رسمی، ریاست نهاد اجرایی را نیز عهده دار است. همچنین طبق مواد دیگری از همین قانون، نمایندگان «ولسی جرگه»، که مقتدرترین مجلس شورای ملی است، از راه انتخابات عمومی، سری و مستقیم برگزیده می‌شوند. ماده ی ۸۱ می‌گوید: «شورای ملی دولت جمهوری اسلامی افغانستان به حیث عالی ترین ارگان تقنینی، مظهر اراده ی مردم آن است و از قاطبه ی ملت نمایندگی می‌کند.» در ماده ی ۸۳ هم آمده است: «اعضای ولسی جرگه توسط مردم از طریق انتخابات آزاد، عمومی، سری و مستقیم انتخاب می‌گردد.» در ماده ی ۸۲ نیز آمده است: «شورای ملی متشکل از دو مجلس (ولسی جرگه یا مجلس شورای ملی و مشرانو جرگه (۳۶) یا مجلس سنا) می‌باشد.» (۳۷) بدین سان، شورای ملی، که متشکل از دو مجلس «ولسی جرگه» و «مشرانو جرگه» است، عالی ترین مقام قانون گذاری و به عنوان نمایندگان برگزیده ملت افغانستان است. با نظر داشت به مواد مزبور، اراده ی عمومی ملت در دو مرحله تجلی پیدا می‌کند: یکی در انتخاب رئیس حکومت که ریاست نهاد مجریه را داراست و دیگری در برگزیدن نمایندگان ولسی جرگه. بدین روی، در ظاهر، نظام ریاستی در این سرزمین شکل می‌گیرد؛ زیرا - همان گونه که ذکر شد - مطابق موادی از قانون اساسی، رئیس جمهور منتخب مردم بوده و رئیس قوه ی مجریه نیز هست. اما سخن در این است که شاخص های اصلی این نظام «ریاستی»، تفکیک کامل قوای سه گانه است که هیچ کدام از سه نهاد در برابر همدیگر مسئولیت پاسخگویی ندارند؛ مثلاً، مجلس نمی‌تواند اعضای هیأت دولت را زیر سؤال ببرد یا استیضاح نماید. حقوق دانان نظام ریاستی را چنین تعریف کرده اند: «نظام ریاستی نظام سیاسی است که در آن تفکیک قوا به طور مطلق، در قانون اساسی اعلام شده است و قوه ی مجریه در دست رئیس جمهور، که مستقیم از سوی ملت انتخاب می‌شود، متمرکز است و شخص رئیس جمهور و وزیران در برابر قوه ی مقننه یا پارلمان مسئولیت ندارد.» بنابراین، شاخص ترین نشانه ی نظام «ریاستی» آن است که قانون اساسی این گونه نظام ها تفکیک مطلق قوا را در نظر می‌دارد، و حال آنکه قانون اساسی افغانستان در عین اینکه نظام «ریاستی» را پذیرفته است، ولی از تفکیک کامل قوا پیروی نمی‌کند، بلکه از تفکیک نسبی یا همکاری قوا حکایت دارد.

روابط قوای سه گانه

نظام ریاستی یا تفکیک کامل قوا موجب پیدایش نهادهای تخصصی حاکم می‌گردد که هر نهاد به انجام وظیفه ی خاص خود مشغول است و هیچ یک از قوا حق انجام وظیفه ی قوای دیگر را ندارد. در این نظام، شخصیت قوای حاکم اقتضا دارد که هر یک از قوا، بدون برتری و دخالت در قلمرو اختیارات دیگری، کار خود را انجام دهد و هیچ یک از قوا

حق سؤال، استیضاح، عزل و انحلال یکدیگر را نداشته باشند. چنین استقلالی را «تفکیک مطلق قوا» گویند که از دل نظام «ریاستی» برمی خیزد. بر این اساس، نمی توان نظام سیاسی افغانستان را «ریاستی» به شمار آورد.

به نظر می رسد قانون اساسی افغانستان راه نسبتاً جدیدی را پذیرفته و آن این است که در عین پذیرش نظام ریاستی، از تفکیک کامل قوا پیروی ننموده، بلکه در مجموع، به سوی همکاری، همسویی و تعامل قوا گام برداشته و در واقع، نظام و سازوکار «تفکیک نسبی» را پذیرا گردیده است؛ زیرا در نظام «ریاستی»، نمایندگان مجلس حق دخالت در حیطه ی کاری قوه ی مجریه را نداشته، وزرا هیچ گونه مسئولیت پاسخ گویی در برابر مجلس را ندارند، و حال اینکه به عکس این ویژگی، در موادی از قانون اساسی افغانستان چنین آمده است: بند یک ماده ۹۱ قانون اساسی درباره ی صلاحیت نمایندگان «ولسی جرگه» می گوید: «اتخاذ تصمیم در مورد استیضاح از هر یکی از وزرا، مطابق به حکم ماده ی ۹۲ این قانون اساسی می باشد.» ماده ی ۹۲ هم می گوید: «ولسی جرگه به پیشنهاد ۲۰ درصد کل اعضا، می تواند از هر یک از وزرا استیضاح به عمل آورد. هر گاه توضیح ارائه شده قناعت بخش نباشد، ولسی جرگه موضوع رأی عدم اعتماد را بررسی می کند. رأی عدم اعتماد از وزیر باید صریح، مستقیم و بر اساس دلایل موجه باشد. این رأی به اکثریت آراء کل اعضای ولسی جرگه صادر می گردد.» همچنین ماده ۹۳ قانون اساسی می گوید: «هر یک از کمیسیون های هر دو مجلس شورای ملی، می تواند از هر یک از وزرا در موضوعات معین سؤال نماید. شخصی که از او سؤال به عمل آمده، می تواند جواب شفاهی یا تحریری بدهد.»

با نگاهی به مواد مزبور، تفکیک نسبی قوا، یا موجودیت نظام پارلمانی در افغانستان، به ذهن تداعی می شود؛ زیرا قوانین اساسی نظام های پارلمانی، اصل را بر سودمند بودن پیوندهای رسمی میان قوا قرار داده اند و نه جدایی کامل و مطلق آنها. مسئول بودن اعضای کابینه در برابر مجلس قانون گذاری با دادن رأی اعتماد مجلس به اعضای دولت نمایان می شود. اگر اعضای کابینه یا دولت نتوانند آراء اکثریت اعضای قوه ی مقننه، پیش بینی شده در قانون اساسی را به سود خود جذب کنند و اکثریت نمایندگان به دولت یا هر یک از وزیران رأی موافق ندهند، در این صورت اعضای کابینه نمی توانند به کار خود ادامه دهند.

در هر صورت، روابط قوا، به ویژه قوه ی مقننه و قوه ی مجریه در قانون اساسی افغانستان به گونه ای تنظیم شده که در نهایت، بیانگر همکاری قوا و تفکیک نسبی آنهاست. قوه ی مقننه و مجریه در این قانون، همانند نظام های سیاسی پارلمانی، درهم تنیدگی و پیوند دارند، به گونه ای که شبکه ی وسیعی از تعامل میان آن دو به چشم می خورد.

صرف نظر از قوه ی مجریه، که حتی در نظام های پارلمانی نیز از استقلال بسیاری برخوردار است و مجلس یا مجالس نمایندگان چندان در آن نقش ندارند، از مجموع مواد قانون اساسی افغانستان در رابطه با تعامل و روابط بین قوه ی مجریه و مقننه، به این نتیجه می رسیم که نظام سیاسی پذیرفته شده در آن، در عین تفکیک وظایف قوا و علی رغم پذیرش ظاهر ریاستی آن، نظریه ی همکاری و سازوکار تفکیک نسبی قوا نیز در مواد متعددی از این قانون وجود دارد، به گونه ای که با تفکیک کامل قوا، که لازمه ی نظام «ریاستی» است، به هیچ عنوان سازگاری ندارد. از جمله ی مهم ترین مواردی که این قانون مورد توجه قرار داده، مسئولیت سیاسی حکومت نزد «ولسی جرگه» و حتی مشروعیت آن پس از برگزاری نخستین جلسه ی شورای ملی است. بند دوم ماده ۱۶۱ قانون اساسی در این رابطه می گوید: «بعد از دایر شدن اولین جلسه ی شورای ملی، در خلال مدت سی روز، حکومت و ستره محکمه (۴۰) مطابق به احکام این قانون اساسی تشکیل می گردند.»

در رابطه با تعامل و روابط قوا، قانون اساسی افغانستان برخی امتیازات و برتری ها به مجلس شورا اعطا نموده است، هر چند در برابر، دولت یا قوه ی مجریه نیز امتیازات فراوانی داده است؛ از جمله امتیازات مجلس طبق قانون اساسی،

موارد ذیل است:

الف. ضرورت تأیید ولسی جرگه نسبت به تعیین وزرا و سایر مقامات بلند پایه ی کشور؛ در بند ۱۱ و ۱۲ و ماده ی ۶۴ آمده است: «تعیین وزرا و لوی سارنوال (رئیس دادستان)، رئیس بانک مرکزی، رئیس امنیت ملی و رئیس سره میاشت، به تأیید ولسی جرگه و عزل و قبول استعفای آنها، تعیین رئیس و اعضای ستره محکمه به تأیید ولسی جرگه.» همچنین ماده ی ۹۱ درباره ی صلاحیت «ولسی جرگه» می گوید: «... اتخاذ تصمیم نهایی راجع به پروگرام های انکشافی و بودجه ی دولتی، تأیید یا رد مقرری ها مطابق به احکام قانون اساسی؛ همان گونه که در ماده ی ۱۱۷ برای انتخاب اعضای «ستره محکمه»، با تعیین رئیس جمهور و تأیید «ولسی جرگه» اشاره شده است.

ب. ضرورت تأیید «ولسی جرگه» در خصوص تعیین خط مشی اساسی سیاسی کشور، اعزام نیرو به خارج از افغانستان، اعلان جنگ یا صلح و اعلام حالت اضطراری؛ در زمینه ی موارد مزبور، در بندهایی از ماده ی ۶۴ آمده است: «... تعیین خطوط اساسی سیاست کشور و اعلان حرب و متارکه به تأیید شورای ملی و نیز فرستادن قطعات قوای مسلح به خارج افغانستان و اعلان حالت اضطرار به تأیید شورای ملی و خاتمه دادن به آن.»

ماده ی ۱۴۳ نیز اعلان حالت اضطراری از سوی رئیس جمهور را با تأیید شورای ملی در حالت جنگ، اغتشاش و آفات طبیعی برای حفظ استقلال مطرح نموده است.

ج. مسئولیت داشتن وزرا در رابطه با وظایفشان نزد «ولسی جرگه»؛ ماده ی ۷۷ می گوید: «وزرا وظایف خود را به حیث آمرین واحدهای اداری ... اجرا می نمایند. وزرا از وظایف مشخصه ی خود نزد رئیس جمهور و ولسی جرگه مسئولیت دارند.»

د. دولت در پایان هر سال، وظیفه دارد گزارش مالی سال گذشته و ارائه ی برنامه امور مالی سال جدید را به شورای ملی تقدیم کند. بند ۶ ماده ی ۷۵ می گوید: «ارائه ی گزارش به شورای ملی در ختم سال مالی درباره ی امور انجام شده و پروگرام های عمده ی سال مالی جدید.»

هـ. اعضای ولسی جرگه می توانند کمیسیون را برای تحقیق درباره ی کارهای حکومت تشکیل دهند. ماده ی ۸۹ می گوید: «ولسی جرگه صلاحیت دارد به پیشنهاد یک ثلث اعضا، جهت بررسی و مطالعه ی اعمال حکومت، کمیسیون خاص تعیین نماید.»

مطابق ماده ی ۹۳ هر یک از کمیسیون های «تحقیق» هر دو مجلس شورای ملی می تواند از هر یک از وزرا در موضوعات معین سؤال نماید.

و. از همه مهم تر، طبق ماده ۹۱ و ۹۲، اعضای مجلس می توانند هر یک از وزرا را استیضاح کنند، که در نتیجه، ممکن است با رأی عدم اعتماد، عزل وزیر را در پی داشته باشد.

ز. رسیدگی به خیانت ملی، جرایم ضد بشری و جنایت رئیس جمهور از سوی «ولسی جرگه» صورت می گیرد. ماده ی ۶۹ می گوید: «رئیس جمهور در برابر ملت و ولسی جرگه... مسئول می باشد. اتهام علیه رئیس جمهور به ارتکاب جرایم ضد بشری، خیانت ملی یا جنایت... هرگاه لویه جرگه اتهام منسوب را به اکثریت دو ثلث آراء کل اعضا تصویب نماید، رئیس جمهور از وظیفه منفصل و موضوع به محکمه ی خاص محول می گردد.»

با نگاهی به این قبیل مواد از قانون اساسی، ملاحظه می شود که قوه ی مقننه از امتیازات فراوانی برخوردار است که با نظام ریاستی یا تفکیک کامل قوا سر سازش ندارد.

البته قانون اساسی در برابر امتیازات مزبور که به مجالس شورای ملی اعطا نموده، برای حکومت یا قوه ی مجریه نیز امتیازاتی را در نظر گرفته است تا شیوه ی همکاری و تعامل قوا مسیر طبیعی خود را طی نماید؛ از جمله:

در ایام تعطیلی «ولسی جرگه»، در صورت ضرورت عاجل، حکومت می تواند فرمان های تقنینی وضع و به اجرا درآورد؛ چنان که ماده ی ۷۹ می گوید: «حکومت می تواند در حالت تعطیل ولسی جرگه، در صورت ضرورت عاجل - به استثنای امور مربوط به بودجه و امور مالی - فرامین تقنینی را ترتیب کند. فرامین تقنینی بعد از توشیح رئیس جمهور، حکم قانون را حایز می شود...»

افزون بر خط مشی معمول در روابط قوای مجریه و مقننه در نظام ریاستی، امتیازات دیگری نیز برای رئیس جمهور در نظر گرفته شده است؛ از قبیل: تشکیل جلسه های فوق العاده ی مجلس در ایام تعطیلی. بند سوم ماده ی ۱۰۷ می گوید: «جلسات فوق العاده ی شورا در ایام تعطیل به امر رئیس جمهور دایر می شود، و یا پیشنهاد تصویب قوانین ویژه از طرف رئیس جمهور در هنگام بازگشایی سالانه ی مجلس شورا مطابق فقره ی نهم ماده ی ۶۴»

رئیس جمهور نسبت به برخی قوانین و مصوبه های مجلس شورا، حق وتوی تعلیقی دارد؛ چنان که قسمت دوم ماده ی ۹۴ می گوید: «در صورتی که رئیس جمهور با مصوبه ی شورای ملی موافقت نداشته باشد، می تواند آن را در ظرف پانزده روز از تاریخ تقدیم، با ذکر دلایل، به ولسی جرگه مسترد نماید.»

دولت همچنین می تواند مقرراتی را در زمینه ی تطبیق سیاست کشور، تنظیم و اجرا نماید. ماده ی ۷۶ می گوید: «حکومت برای تطبیق خطوط اساسی سیاست کشور و تنظیم وظایف خود، مقررات وضع و تصویب می کند...»

بنابراین، با ارزیابی مواد قانون اساسی افغانستان درباره ی روابط قوای مجریه و مقننه، به این نتیجه می رسیم که این قانون در عین پذیرش نظام «ریاستی» در ظاهر، و نظر به تفکیک وظایف هر کدام از قوا، نظریه ی «تفکیک نسبی» و سازوکار همکاری قوای حکومت را نیز در نظر گرفته است. از این رو، شاید بتوان گفت: نظام سیاسی افغانستان از یک سو، ریاستی و از سوی دیگر، پارلمانی است و یا به دیگر سخن، نظام نیمه ریاستی و نیمه پارلمانی است که این طرح و ابتکار نسبتاً نوین به شمار می آید.

قوه ی قضائیه در نظام سیاسی افغانستان

قوه ی قضائیه، که مأموریت اصلی اش امر قضا، حل و فصل خصومت و رسیدگی به شکایت ها و تظلمات است، در تمام نظام های سیاسی، اعم از «ریاستی»، «پارلمانی» و یا «مختلط»، از دیگر قوا مستقل است. استقلال قاضی و قوه ی قضا و نیز عدم تسلط و دخالت دیگران در آرائی که قضات دادگاه ها صادر می کنند، از اصول مهم حقوقی است که ضامن امنیت و حفظ حقوق فردی و اجتماعی است. بدین روی، حتی در نظام های پارلمانی مانند انگلستان و کشورهای دیگر نیز قوه ی قضائیه از استقلال فراوانی برخوردار است و این مهم در قانون اساسی افغانستان نیز مورد توجه قرار گرفته. قوه ی قضائیه از منظر قانون اساسی افغانستان، از جمله نهادهای مستقل حکومت شناخته شده است. ماده ۱۱۶ می گوید: «قوه ی قضائیه رکن مستقل دولت جمهوری اسلامی افغانستان می باشد...» برابر ماده ی ۱۱۹ این قوه صلاحیت رسیدگی به تمام دعاوی اقامه شده در محاکم را داراست، اعم از اینکه دعاوی از سوی اشخاص حقیقی یا حقوقی مطرح شده باشد. ماده ی ۱۲۰ می گوید: «صلاحیت قوه ی قضائیه شامل رسیدگی به تمام دعاوی است که از طرف اشخاص حقیقی یا حکمی (حقوقی) به شمول دولت به حیث مدعی یا مدعی علیه در پیشگاه محکمه مطابق به احکام قانون اقامه شود. صلاحیت این ارکان قابل نقل و انتقال به نهادهای دیگری حکومت نمی باشد.» در ماده ۱۲۲ آمده است: «هیچ قانون نمی تواند در هیچ حالت، قضیه یا ساحه ای را از دایره ی صلاحیت قوه ی قضائیه... خارج سازد و به مقام دیگر تفویض کند.»

بنابراین، قوه ی قضائیه از نظر ماهوی، در دیدگاه قانون اساسی افغانستان، یک رکن مستقل حکومت است و هیچ نهادی صلاحیت دخالت در قلمرو کاری آن را ندارد، هر چند از نظر شکلی، انتصاب رئیس و اعضای «ستاره محکمه» با عنوان بالاترین مقام قضا از سوی رئیس جمهور با تأیید «ولسی جرگه» باشد. ماده ی ۱۱۷ می گوید: «ستاره محکمه مرکب است از نه عضو که از طرف رئیس جمهور و تأیید ولسی جرگه... تعیین می گردند...». همچنین بند ۱۲ از ماده ی ۶۴ قانون اساسی تعیین رئیس و اعضای ستاره محکمه را منوط به تأیید ولسی جرگه دانسته است.

مطابق قانون اساسی در صورتی که اعضای عالی ستاره محکمه (اعضای دیوان عالی قضائی) مرتکب جرم و جنایتی در حیطه ی کار و وظیفه ی خود گردند، نمایندگان ولسی جرگه می توانند خواستار محاکمه ی آنان گردند. ماده ی ۱۲۷ می گوید: «هرگاه بیش از یک ثلث اعضای ولسی جرگه محاکمه ی رئیس یا عضو ستاره محکمه را براساس اتهام به جرم ناشی از اجرای وظیفه یا ارتکاب جنایت تقاضا نمایند و ولسی جرگه این تقاضا را با اکثریت دو ثلث کل اعضا تصویب کند، متهم از وظیفه عزل و موضوع به محکمه ی خاص محول می گردد...».

بنابراین، قطع نظر از مسائل شکلی، قوه ی قضائیه نهاد مستقل شناخته شده و دارای استقلال و صلاحیت ویژه در حدود وظایف خویش، در چارچوب قانون است، هر چند راه های ایجاد رابطه و تعامل میان قوه ی قضائیه و اجرائیه ی کشور در باب بودجه ی نهاد قضا و یا مطابقت فرامین تقنینی و میثاق های بین المللی با قانون اساسی نیز وجود دارد که زمینه های ایجاد ارتباط و همکاری قوا را طبق چارچوب قانون فراهم می سازد. ماده ی ۱۲۵ می گوید: «بودجه ی قوه ی قضائیه به مشوره ی حکومت از طرف ستاره محکمه ترتیب گردیده و به حیث جزء بودجه های دولت، توسط حکومت به شورای ملی تقدیم شود.» با توجه به ماده ی ۱۲۱ این قانون، «بررسی مطابقت قوانین، فرامین تقنینی، معاهدات بین الدول و میثاق های بین المللی با قانون اساسی، و تفسیر آنها براساس تقاضای حکومت و یا محاکم، مطابق به احکام قانون از صلاحیت ستاره محکمه می باشد.»

با توجه به مواد و چارچوب قانون اساسی افغانستان و روابطی که میان قوای سه گانه در نظر گرفته شده است، می توان چنین برآورد کرد که نظام جدید سیاسی افغانستان نه نظام ریاستی کامل است و نه نظام پارلمانی کامل، بلکه نظامی است که هم از برخی شاخصه های ریاستی برخوردار است و هم از برخی مزایای پارلمانی. از لحاظ سپردن زمام امور با اختیارات وسیع به دست رئیس جمهور در مقام رئیس دولت، توان قوه ی اجرائیه را بالا برده است. از سوی دیگر، با دادن امتیازات فراوان به مجالس قانون گذاری و نظارت آن بر کار اعضای هیأت دولت، قوه نظارتی نیرومندی را در نظر داشته است. بدین روی، نظام سیاسی افغانستان نظامی «نیمه ریاستی» و «نیمه پارلمانی» است و شاید بتوان نام آن را نظام «مختلط» از نوع جدید نامید که تا حدی مزایای هر دو نظام را به همراه دارد.

در این نظام، به جای تفکیک کامل قوا، تفکیک نسبی و همکاری قوا وجود دارد. بنابراین، نظام ریاستی کامل نیست. همچنین در آن، مقام نخست وزیری برداشته شده و جای آن را رئیس جمهور تصاحب نموده است. نیز دولت حق انحلال قوه ی مقننه را ندارد. از این رو، نظام پارلمانی کامل هم نیست. از این رو، می توان نام آن را نظام «مختلط نوین» نامید.

اکنون که تا حدی قانون اساسی افغانستان تدوین گردیده و برای اولین بار در تاریخ سیاسی افغانستان، حقوق مدنی و

احوال شخصی شیعیان مظلوم این سرزمین نیز به رسمیت شناخته شده است و مردم و دولت افغانستان به سوی ملت سازی حرکت می کنند، زمان آن فرارسیده است که تمام اقوام و ملیت ها با آگاهی کامل و اراده ی پولادین، آستین همت را برای آبادانی افغانستان نوین و انتخاب مدیران لایق و کارا بالا بزنند تا با اتحاد و هماهنگی کامل بتوانند از آرمان های یک میلیون شهید راه آزادی و اسلام حمایت نمایند و از حقوق جامعه و مردم خویش دفاع کنند و با انتخاب افراد خبیر و دانا در رأس هرم کارهای اجرایی و نیز با به وجود آمدن مجلس شورای ملی قدرتمند، سعی کنند، هم از یکه تازی و استبداد قوه ی مجریه جلوگیری نمایند و هم خطوط کلی قوانین دیگر را توسط مجلس شورا با توجه به مبنای شریعت مبین اسلام، مطابق روح قانون اساسی تعیین کنند. بادا که چنین شود، ان شاءالله.

1-1. تاریخچه حکومت

افغانستان، اگرچه به عنوان یک کشور و یک ملت دارای تاریخی جدید است؛ اما، این سرزمین از لحاظ قدمت تاریخی، یکی از کهن ترین سرزمین های جهان به شمار می رود. افغانستان بدلیل قرارگرفتن در مسیر جاده ابریشم محل پیوندگاه تمدن های بزرگ جهان بوده و یکی از مهمترین مراکز بازرگانی عصر باستان به شمار می رفته است. این موقعیت مهم و حساس ژئواستراتژیکی و ژئوپولیتیکی افغانستان در شکل دادن موزائیکی غنی از فرهنگ ها و تمدن های بزرگ همچون ایرانی، یونانی، بین النهرینی و هندی در این کشور نقش مهمی داشته است. از عصر پارینه سنگی و طی دوره های تاریخی، مردم افغانستان، یا همان ایرانیان شرقی باستان، جایگاه عمده ای در معرفی و گسترش ادیان جهانی و نقش مهمی در بازرگانی و دادوستد داشته و گهگاه کانون مسلط سیاسی و فرهنگی در آسیا بوده اند. از این رو افغانستان در طول تاریخ گلوگاه یورش مهاجمان و جهان گشایان بوده که رد پای آن ها هنوز در گوشه و کنار این سرزمین دیده می شود. از افغانستان به سبب موقعیت مهم و حساس ژئواستراتژیکی و ژئوپولیتیکی اش و حضور موزائیکی غنی از فرهنگ ها و تمدن های بزرگ در تاریخ هزاران ساله این سرزمین به عنوان "چهارراه فرهنگ های باستان" یاد می شود.

تاریخ افغانستان :

با کشته شدن نادر شاه افشار در ماه جون ۱۷۴۷ یکی از فرماندهان قشون وی بنام احمدخان ابدالی درانی با ۱۲۰۰۰ هزار سرباز تحت فرماندهی خویش راه قندهار را در پیش گرفته و در ماه اکتبر همان سال تاج شاهنشاهی را بر سر گذاشت. تاجگذاری احمد شاه ابدالی فصل نوینی را در تاریخ سیاسی افغانستان گشود. احمدخان ابدالی توانست اولین حکومت افغانی را در سال ۱۷۴۷ تاسیس نماید. گرچه او را نمی توان مؤسس کشور افغانستان به معنای دولت ملت نامید ولی باید ادعا کرد که احمدشاه ابدالی مؤسس حکومتی افغانی بوده است.

از سال ۱۷۴۷ به بعد حکومت مستقل افغانستان را همواره دو خانواده از طایفه ابدالی (سدوزاییها و محمدزایی) در دست داشته اند.

احمدخان سدوزایی دست به یک پارچه ساختن مملکت زد، کابل را تصرف نمود. همه‌ی سرزمینهای واقع در غرب رود سند را، از کشمیر تا دریای عمان، با پذیرفتن انواع مشکلات از دست مغولان هند باز پس گرفت. احمدشاه (احمدخان سدوزایی) ملقب به احمدشاه بابا ۱۲ مرتبه بر هند لشکر کشید در سال ۱۷۵۶ دهلی را تصرف کرد و خزانه‌ای خود را با ثروت سرشار که از آنجا غنیمت گرفته بود انباشت. بعد از مرگ احمدشاه در سال تا چهل و پنج سال بعد همچنان رقابت و کشمکش و دسیسه چینی در میان مدعیان حکومت در طایفه‌ی سدوزایی ادامه یافت.

پسر دوم و جانشین احمدشاه، یعنی تیمورشاه، پایتخت خود را از قندهار به کابل انتقال داد و مدت بیست سال از ۱۷۷۳-۱۷۹۳ بر قلمرو وسیع اما نامطمئن حکم میراند. تیمور شاه بیست و سه پسر داشت اما نتوانست برای خویش جانشین تعیین کند. طی بیست و پنج سال شاهدگان سدوزایی مشغول توطئه و تحریک برای دست یافتن به حکومت کابل بودند و قلمرو این حکومت هم به مرور زمان از هم می‌پاشید. در این مدت از میان پسران تیمور شاه، سه برادر هر کدام برای چند صباحی و یکی از ایشان دو بار به حکومت رسیدند، و هریک از ایشان نیز بزودی قربانی توطئه‌های خانوادگی گردیدند. بعد از اینکه این برادران رئیس طایفه‌ای محمدزایی به قتل رساندند و پسر بزرگ وی را کور کردند، کاسه‌ای صبر محمدزاییها لبریز شد. این طایفه علم طغیان علیه سدوزاییها را بلند کرد، و در سال ۱۸۱۸ دوست محمدخان، جوانترین پسر رئیس طایفه محمد زایی، حاکم سدوزایی را در حوالی کابل شکست داد.

دوست محمدخان در شرایطی بحرانی در سال ۱۸۳۵ خود را امیر افغانستان خواند. دوست محمد از انگلیسها که عملا از سیکها حمایت میکردند تقاضا نمود تا بر سر مسئله پنجاب میان ایشان میانجیگری نمایند و در ضمن به انگلیس قول داد که افغانها مانع پیشروی روسها از شمال به جانب جنوب شوند. دوست محمد خان وقتی زمام امور را در دست گرفت که دو امپراتوری بزرگ روسیه و انگلیس سرگرم پیشرویها و توسعه‌ی قلمرو خویش بودند. افغانستان بصورت مانع و حد فاصل طبیعی و کوهستانی در میان این دو امپراتوری، به مهره‌ای پیاده‌ای در رقابت شطرنج وار این قدرتهای بزرگ قرن ۱۹ و دست آخر به سپری برای جلوگیری از تصادم آن دو، بدل شد. وقتی دوست محمد در مبارزه با سیکها از انگلیس کمک خواست آنها حاضر نشدند که به وی کمک کنند، چه که آنها آخرین حملات دوران احمدشاه بر هند را هنوز بخاطر داشتند و اجازه نمی‌دادند تا افغانها این مردمان کوه نشین و حادثه جو و فاقد حس وفاداری را تهدیدی برای سلطه‌ای خود بر هند باشند. همین احساس خطر بالاخره باعث شد که دوست محمدخان دوسال بعد از حکومت افغانستان کنار رود. دوست محمدخان از انگلیس کمک خواست تا کرد که هرات ایران را از ایران جدا نموده و به خاک خود ضمیمه نماید تا سدی در برابر حرکت روسه تزاری درست نماید. انگلیسها با وجود اینکه از پیشروی ایران و پیشروی روسیه در آسیای مرکزی بیشتر احساس خطر نمودند. به درخواست امیر دوست محمد جواب منفی دادند، وی نیز ناگزیر دست به دامان تزار روس زد. در این وقت انگلیس خطر را بسیار جدی تلقی نموده اعلان نمود که برای حفظ هند بریتانیا در مقابل دست درازیهای روسیه ضرورت میداند تا در کابل یک حکومت دوست انگلیس باشد، در این وقت شاه شجاع، شاهزاده مخلوع و بی‌تخت و تاج سدوزایی اعلان کرد که هرگاه انگلیسها در رسیدن به حکومت کابل به وی کمک کنند، او حاضر است که پشاور را به سیکها واگذارد. از سوی دیگر ایران هم مدعی دیگری بود که قصد بازگرداندن خاک از دست رفته خود در ولایات شرقی یعنی افغانستان را داشت و به همین منظور جهت تنبیه حاکم یاقی خود در هرات به هرات و مناطق تحت حمایت خود در افغانستان نیروی نظامی فرستاد اما انگلیسها که با گسترش ایران و بازگشت ایران به مرزهای قدیمی خود مخالف بودند و این امر را در تضاد با منافع خود می‌دیدند و از این حرکت ایران احساس خطر برای هند بریتانیا می‌نمودند به ایران حمله نظامی نمودند و با پیاده کردن نیروهای

نظامی خود در سواحل خلیج فارس و پس از ۲ سال جنگ موفق به شکست ایران و انعقاد توافق نامه پاریس شده که در این توافق نامه هرات از ایران جدا شده و ایران استقلال افغانستان را به رسمیت می شناسد.

با توجه به اینکه افغانستان باید حد فاصل روسیه و ایران با هند قرار می گرفت. انگلیسها افغانستان را اشغال کردند و بدین ترتیب نخستین جنگ انگلیس و افغانستان ۱۸۳۸ - ۱۸۴۲ آغاز می شود. در سال ۱۸۳۸ جنگ بین افغانستان و انگلیس در بخش جنوبی دره ای هلمند روی داد. دوست محمدخان که در کابل خود را در چنبر توطئه ها و دسایس گرفتار دید، ناگزیر به تبعید در هند تن در داد. نیروهای انگلیسی در کابل مستقر شدند و شاه شجاع نیز بر حکومت کابل دست یافت. نیروهای انگلیسی که از شاه شجاع حمایت کردند و بزودی خود را در حلقه ای محاصره ای و دسیسه های افغان ها یافتند، جنگجویان افغان از هرسو بر انگلیس ها حمله نمودند و محاصره را روز تا روز تنگتر ساختند. در ژانویه ۱۸۵۷ انگلیسها اعلان نمودند که حاضر اند کابل را تخلیه کنند. رهبران قبایل نیز تضمین نمودند که آن ها بدون آسیب خود را به هند خواهند رساند. ستون نیروهای انگلیسی مرکب از ۴۵۰۰ مرد جنگی، عده ای زن و کودک، ۱۲۵۰۰ خدمه و سایر همراهان لشکر در میان برف سنگین و سرمای شدید زمستان، کابل را ترک کردند، اما ناگهان مورد هجوم قبایل خشمگین کوه نشین قرار گرفتند. حمله کننده گان کسانی بودند که برای بدست آوردن غنیمت بر ایشان حمله نموده تمام عفت و احساس بشردوستی را زیر پا گذاشته همه را قتل عام نمودند.

در فاصله ای کمتر از یک سال بعد گروهی از نیروهای انگلیسی برای گرفتن انتقام رهسپار افغانستان شدند. اینان قلعه و بازار بزرگ شهر را به آتش کشیدند، و هرگونه مخالفت را سرکوب نمودند.

شاه شجاع که مورد حمایت انگلیس بود در این گپرو دارها کشته شد. دوست محمدخان امیر تبعیدی از هند به افغانستان باز گشت و مورد استقبال مردم قرار گرفت. دوست محمد پیش از فرا رسیدن مرگش به سال ۱۸۶۳ توانست افغانستان را تقریباً در همان محدوده ای که امروز است، متحد و یکپارچه سازد.

پس از مرگ دوست محمدخان باز پسرانش مانند پسران تیمورشاه بخاطر بدست آوردن تخت و تاج به جان هم افتادند، سرانجام شیرعلیخان در ۱۸۶۷ به حکومت رسید. در سالهای حکومت داری شیرعلیخان لندن و سن پترزبورگ در مذاکره ای به این فیصله رسیدند که روسیه مرزهای شمالی افغانستان را که کمابیش با رود جیحون منطبق است، به رسمیت بشناسد، و این منقطع باید خارج از نفوذ روسیه بماند.

با همه ای این احوال، مشکلات و مسائلی که در سال ۱۸۷۷ بین انگلیس و روسیه پیش آمد، نتایج آن برای شیرعلیخان در نهایت گران تمام شد. روسها در مرزهای شمالی افغانستان لشکر آراستند و در سال ۱۸۷۸ یک هیأت دیپلماتیک به نزد امیر شیرعلی اعزام کردند. انگلیس هم برای اینکه از معرکه عقب نماند متقابلاً یک هیأت سیاسی را بطرف کابل گسیل داشتند، اما نگهبانان مرزی افغانستان هیأت انگلیسی را در تنگه خیبر متوقف ساخت. انگلیسها که از این رفتار حکومت کابل به خشم آمده بودند، اعلام کردند که حکومت افغانستان باید از این عمل خود عذرخواهی کند و به هیأت انگلیس اجازه بدهند که وارد کابل شود. توضیحات امیر شیرعلیخان نیز انگلیس را قانع نکرد، لذا دومین جنگ انگلیس و افغان در گرفت.

وقتی انگلیسها از طرف جنوب، افغانستان را اشغال کردند، امیر شیرعلیخان از روسها استمداد کرد، ولی پاسخی نیافت و ناگزیر اداره امور را به فرزندش یعقوب خان سپرد و خود به امید جلب کمک رهسپار شمال گشت، روسها تنها کمکی که به وی کردند این بود که توصیه نمودند به پایتختش برگردد و با انگلیسها از در صلح درآید. امیر شیرعلی نا امید، افسرده و در هم شکسته در مزارشریف چشم از جهان فرو بست. اگرچه یعقوب خان فرزند شیرعلیخان بود و از طرف وی اداره‌ای امور را در شهر کابل در دست داشت، ولی او نیز رهبری نبود که مورد قبول سران قبایل باشد. وی به همه‌ی خواسته‌های انگلیس که مهمترین آنها عبارت بود از این که افغانستان باید روابط خود را با سایر کشورهای خارجی با مشورت انگلیس تنظیم کند، گردن نهاد. نمایندگانی را که انگلیس بنابر مفاد همین معاهده صلح (معاهده صلح گندمک)، در سال ۱۸۷۹ میلادی به کابل اعزام نموده بود، چند هفته بعد به دست افغانها به قتل رسیدند. از این رو سه لشکر تازه نفس انگلیسی که هنوز آسیبی ندیده بودند وارد صحنه شده، کابل و قندهار را اشغال کردند. یعقوب خان بعد از مدت کوتاهی به هند تبعید شد.

انگلیسها پی بردند که اشغال افغانستان کار چندان مشکلی نیست ولی نگهداری آن خیلی مشکل است، بنابر این به فکر آن افتادند تا در میان قبایل کسی را بیابند که هم مورد قبول مردم باشد و هم نزد انگلیسها مقبولیت داشته باشد، این آخرین امید انگلیس در وجود عبدالرحمان خان پسر عموی امیر تبعید شده و نوه‌ای دوست محمدخان تحقق یافت. انگلیسها از موفقیت خویش در جنگ دوم چشم پوشیده، از افغانستان خارج شدند، عبدالرحمان در قبال گرفتن شناسایی از طرف انگلیسها تنظیم روابط خارجی خویش را به ایشان وا گذاشت.

در خلال حکومت او روسها و انگلیسها به توافقی قطعی در مورد مرزهای طولانی افغانستان با روسیه، از مرزهای ایران تا پامیر، دست یافتند. مرزهای جنوب غربی انگلیس نیز بر اساس خط مشهور دیورند (Durand Line) تعیین گشت، عبدالرحمان در برابر امتیاز پادشاهی و شناسایی حکومت خود بر افغانستان معاهده دیورند را امضا کند که در اثر آن نیمی از سرزمین پشتونها به قوای بریتانیا تعلق گرفت. امیر عبدالرحمان را در تاریخ بنام یک امیر آهنین یاد کرده اند، چرا که او توانست قبایل متمرّد و نافرمان غلزی و هزاره را تحت فرمان درآورد و یک پارچگی افغانستان را تأمین و تضمین کند.

جنگ اول جهانی و بی طرفی افغانستان

امیر عبدالرحمان خان به سال ۱۹۰۱ چشم از جهان پوشید، حبیب الله خان پسر بزرگش بر طبق وصیت پدر بر جای وی نشست. حبیب الله خان سیاست انزواگرایی پدر را دنبال کرد، وی همواره با هرگونه تلاش قدرتهای خارجی برای کسب امتیازاتی در افغانستان مخالف بود. حبیب الله خان طب غربی را در کشور رایج ساخت و خرید و فروش برده را نیز لغو نمود، و یک باب مدرسه‌ای عالی را بنابر الگوهای غربی بنام حبیبیه تأسیس نمود.

در صحنه‌ای بین المللی، روسیه و انگلیس طی قرارداد ۱۹۰۷ سن پترزبورگ خود یکبار دیگر بر موافقتشان با اینکه افغانستان همچنان بایستی به مثابه‌ای سپری در میانه‌ای این دو قدرت باقی بماند، تاکید کردند. در فاصله کمی بعد از انعقاد این قرارداد جنگ جهانی اول شعله ور شد. افغانستان از هردو سو بشدت تحت فشار قرار گرفت. آلمانها در پی آن بودند که حمایت و یاری افغانستان را نسبت به خودشان در مقابل انگلیسها جلب کنند، سلطان حمید عثمانی که خود را خلیفه مسلمین میخواند علیه کفار و مشرکان حکم جهاد داده بود و استقلال طلبان مسلمان هندی

می‌کوشیدند هر طور شده پای افغانستان را به جنگ بکشند. علی رغم همه اینها امیر حبیب الله کاملاً به قول و قراری که برای حفظ بیطرفی با انگلیس گذاشته بود وفا کرد، و با این کار با مخالفت‌های شدیدی در بین مردم خود مواجه شد. وی در مقابل حفظ بی‌طرفی افغانستان تقاضا کرده بود که با پایان گرفتن جنگ به این کشور استقلال کامل داده شود. اما در سال ۱۹۱۹ میلادی به قتل رسید.

جنگ استقلال

پس از مرگ امیر حبیب الله خان پسر سومش، امان الله خان تخت و تاج پدر را تصاحب کرد. و به عنوان شاه افغانستان پذیرفته شد. در این روزها احساسات ضد انگلیسی در بین مردم به اوج شدت خویش رسیده بود، زیرا عموماً معتقد بودند که انگلیس می‌بایست در قبال بیطرفی افغانستان در جنگ اول جهانی، استقلال کامل این کشور را بدان باز می‌گرداند. شاه کمان‌الله از احساسات ضد انگلیسی مردم استفاده نموده، در سال ۱۹۱۹ سومین جنگ علیه انگلیس را آغاز کرد. سفربری نیروهای این کشور به طرف هند آغاز شد، نیروهای هوایی انگلیس برای مدت ده روز پشت هم شهر جلال‌آباد و نواحی خیبر را بمباران کردند، بعد از ده روز جنگ افغانستان تقاضای آتش بس و پیشنهاد صلح نمود. انگلیسها هم که از جنگ اول جهانی خسته و فرسوده شده بودند، با اندکی تعلل این تقاضا را پذیرفتند. از سوی دیگر انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ در روسیه نیز تأثیرات خود را داشت، و دیگر برای انگلیس تهدیدی محسوب نمی‌شد، سیاست بلشویکیها عدم مداخله در امور دیگران بود. افغانستان در نخستین روزهای جنگ سوم افغان و انگلیس اعلان استقلال نمود. انگلیس به سال ۱۳۰۰ ه.ش (۱۹۲۱ میلادی) طی قراردادی در راولپندی استقلال افغانستان را به رسمیت شناخت.

شاه امان الله سیاست گوشه‌گیرانه پدر بزرگ و پدرش را کنار گذاشته دست به یک سلسله اصلاحات اساسی زد. این اصلاحات شاه مورد قبول قشر مذهبی واقع نشد، ملاها و روحانیون محافظه کار دست به تحریکات علیه شاه اصلاح طلب زدند. در سال ۱۳۰۷ ه.ش (۱۹۲۷ میلادی). امان الله خان نخستین رهبر افغان بود که عنوان خود را از امیر به شاه تغییر داد، و همراه با همسرش ملکه ثریا از اروپا، ترکیه، مصر و ایران دیدن کرد. وی که از دیدن تحولات در جهان و به ویژه کشورهای مسلمان همسایه (ایران و ترکیه) شگفت زده شده بود، دست به اقدامات و اصلاحات وسیع زد. کشف حجاب زنان و رایج ساختن لباسهای اروپایی در دفاتر و ادارات دولتی از نخستین اقدامات شاه جوان افغان بودند که با مخالفت رهبران مذهبی و ملاها روبرو گشت، شخصی به نام ملای لنگ در مناطق جنوبی افغانستان دست به تحریکات علنی علیه امان الله خان زده و علیه وی فتوای جهاد داد. از سوی دیگر نادرخان و برادران نیز دست به کار شده توطئه و دسیسه‌سازی علیه امان‌الله خان را آغاز نمودند. در این روزها یکبار دیگر کشور دست‌خوش آشوبها و توطئه‌ها و دسایس گشت، این آشوبها بار دیگر استقلال افغانستان را تهدید می‌نمودند. درین میان جوانی بنام حبیب الله کلکانی با تنی چند از یاران وفادار و جانباز خود از شمالی به سوی کابل به قصد تصرف تخت و تاج براه افتاد. شاه امان الله خسته از قدر شناسی مردم، جنگ را لازم ندانسته تخت و تاج را رها کرده به هند رفت و بقیه سی سال عمر خود را در اروپا گذراند.

محمد نادرخان در زمره محافظان امیر حبیب الله خان خدمت میکرد، و دست آخر به فرماندهی کل ارتش وی منصوب گشت. بعد از آنکه حبیب الله خان به قتل رسید، خیانت‌های محمدنادرخان نیز برملا گشت، لذا پادشاه جوان افغان

امان الله خان او را از فرماندهی کل قوا معزول نمود. نادرخان به بهانه‌ای علاج بیماری عازم اروپا گردید و در آنجا در تباری با انگلیس دست به دسیسه چینی علیه دولت تازه بنیاد شاه امان الله زد، از جمله شاه را متهم به کفر نمود و عکسهای جعلی بی حجاب را از خانم شاه (ملکه ثریا) تهیه کرده در بین قبایل توزیع نمود همچنان عکس جعلی دیگری را تهیه کردند که گویا شاه در اروپا دست یاب اعظم را بوسیده است، این همه دسایس محمد نادرخان و برادران باعث شدند تا روحانیون فرصت طلب علیه شاه مردم را تحریک نمودند. شاه بدون جنگ و خونریزی تخت و تاج را رها کرد. امیر حبیب الله مشهور به کلکانی تخت و تاج را تصاحب نمود. نادرخان و برادران از طریق هند بریتانیا وارد پکتیا گشته قبایل پشتون را تحت نام برگشتاندن تخت و تاج به وارث اصلی آن شاه امان الله، علیه حبیب الله تحریک نمودند. حبیب الله نمیخواست که جنگ کند، او میخواست که بدون جنگ و خونریزی تخت و تاج را تسلیم نادرخان کند، در صورتیکه به وی و طرفدارانش صدمه‌ای نرسد. نادرخان بر قرآن مهر نهاد و سوگند خورد که جان وی و طرفدارانش در امان خواهد بود. حبیب الله نیز به سوگند نادرخان اعتماد نموده دست از سلطنت کشید. نادرخان همراه با قبایل جنوبی وارد کابل شده حبیب الله و طرفدارانش را از دم تیغ کشید و بدین طریق حکومت رعب و شتم را بنا کرد. چندین هزار نفر قبایلی که بیشترشان را مردان آنسوی مرز (هند) تشکیل میداند نادرخان و برادران را در به قدرت رسیدن همکاری نموده بودند، در مقابل خواهان پاداش بودند. نادرخان تمام دارایی بانک را بین ایشان تقسیم کرد، اقوام تشنه‌ای تاراج و غارت، دار و ندار شهر را مانند گرگان بیابانی تاراج نموده با خود به آنسوی مرز انتقال داده و عده‌ای دیگر هم پستهای مهمی دولتی را تصاحب کردند. نادرخان و برادران کوچکترین مخالفت را نسبت به خود و حکومت خویش توسط ژاندارمرهای خویش در نطفه خنثی ساختند، هزاران انسان را به طرفداری از امان الله و یا به جرم وطندوستی و آزادیخواهی رهسپار زندانهای مخوف و سیاه چالها نمودند. آخر الامر نادرخان در سال ۱۳۱۲ خ/ ۱۹۳۳ م در اثنای توزیع جوایز در یک مدرسه توسط جوانی بنام عبدالخالق به ضرب گلوله کشته شد.

حکومت محمدظاهر

محمدظاهر پسر ارشد محمدنادر پادشاه مقتول به سال ۱۳۳۲ قمری/ ۱۹۱۴ میلادی بدنیا آمد، و هنگامیکه بجای پدرش نشست فقط ۱۹ سال داشت. محمدظاهر ده سال داشت که به فرانسه اعزام شد، وی الی شانزده سالگی در اروپا بسر برد، بعد از شانزده سالگی به افغانستان باز گشت و شامل مدرسه نظامی کابل شد. محمدظاهر وقتیکه بجای پدر نشست کودکی بیش نبود ولی عموهایش قدرت را در دست گرفته مملکت را بزور سرنیزه و رعب و شتم اداره نمودند.

ظاهر شاه ۴۰ سال بر افغانستان سلطنت نمود اما در حقیقت زمانی توانست اداره امور را در دست بگیرد که داماد و پسر عموی قدرتمند خود ژنرال داوود را از کار برکنار نمود و صدارت را به دکتر محمد یوسف (۱۹۶۳) واگذار نمود. یک سال پس از آن با وجود مخالفت های شدید افراد مستبد و قدرت طلب خاندان سلطنتی ظاهر شاه قانون اساسی جدید افغانستان را بر اساس آزادی های اجتماعی و اصول مشروطیت با تاسی از قانون اساسی ایران اعلام و تصویب نمود پس از آن در سال ۱۹۶۵ اولین انتخابات شورای ملی را تا به حد امکان با توجه به شرایط آن زمان در جوی آزاد برگزار نمود و به دنبال آن محمد هاشم میوندوال در سال ۱۹۶۵ و احمد اعتمادی ۱۹۶۷ به صدارت رسیدند اما نقطه اوج این دوران آزادی های احزاب و روزنامه ها اعم از مخالف و یا موافق بدون محدودیت های رایج در کشور های نا توسعه یافته بود. در سال ۱۹۷۱ دکتر عبدالظاهر و محمد موسی شفیق به صدارت رسیدند و این تغییرات مورد پذیرش ژنرال داوود که از قدرت دور افتاده بود، قرار نگرفت و خوی فتنه انگیز وی را بر آن داشت که در نبود ظاهر شاه در

جولای ۱۹۷۳ دست به کودتا زده و دولت جمهوری را اعلام نماید و در این راه از حمایت گروه های چپ مورد حمایت شوروی بصورت کورکورانه استفاده نمود ژنرال داوود در سال ۱۹۷۴ قانون اساسی جمهوری افغانستان را اعلام نمود و سال بعد مقام ریاست جمهوری از طرف لویه جرگه انتصابی خود کسب نمود. دوران ماه عسل داوود و کمونیست ها طولی نکشید که به پایان رسید و افسران مربوط به حزب دموکراتیک خلق در ۲۷ آوریل ۱۹۷۸ با توجه به سنگ بنایی که داوود در کسب قدرت نهاده بود، از راه کوتایه خونین وارد شده و با کشتن داوود و خاندانش در قصر سلطنتی به جاه طلبی های وی پایان دادند.

نور محمد تره کی به سمت رهبر جدید دولت و حفیظ الله امین به سمت صدر اعظم انتخاب شدند، اما در میان این کمونیست ها هم دو جناح خلقی و پرچمی اختلاف می افتد. گروه تندروی خلق به رهبری ترکی و کارمل در صدد حذف گروه پرچم بر آمده تعدادی را به عنوان سفارت به تبعید می فرستند. حفیظ الله امین ۱۶ سپتامبر ۱۹۷۹، رهبر انقلاب ثور تره کی را کشته و خود بجایش می نشیند. پس از ۱۰۰ روز حکومت، ببرک کارمل بر علیه حفیظ الله امین با کمک ارتش شوروی کودتا می کند و امین را بقتل می رساند. در همان روز اتحاد جماهیر شوروی به افغانستان حمله نمود و ببرک کارمل در سمت رئیس شورای انقلابی برای مردم افغانستان از حضور دولت برادر شوروی در افغانستان سخن گفت. با حضور ارتش شوروی و حکومت کمونیستس گروه های اخوان المسلمین که سالها در افغانستان تحت رهبری استاد سیاف و ربانی حرکت می کردند دست به اقدام مسلحانه زدند و از اینجا حرکت های گروه های جهادی آغاز گردید. گروه های اهل سنت در پاکستان و شیعیان در ایران با کمک مالی و نظامی ایران، آمریکا، عربستان و سایر دول اسلامی حرکات نظامی خود را آغاز می کنند اما در این میان نام احمد شاه مسعود یک یاز فرماندهان حزب جمعیت اسلامی به رهبری استاد ربانی بیشتر بگوش میخورد. مسعود از سوی مردم لقب شیر دره پنجشیر را می گیرد و بارها هجوم ارتش سرخ را در جهت تسخیر دره پنجشیر ناکام می گذارد. مجاهدین با دریافت موشک های ستینگر امریکا ضربات سهمگینی به روس ها وارد می کنند به دنبال ناکامی کارمل در اداره کشور و برتری مجاهدین در برابر ارتش خلق افغانستان دکتر نجیب الله در ۴ می به سمت مقام رهبری حزب حاکم ۱۹۸۶ به فرمان شوروی انتخاب می گردد. دکتر نجیب، حاجی محمد سمکنی، شخصیت غیر حزبی به سمت رئیس شورای انقلابی انتخاب کرده و برای کم کردن آتش مخالفت مردم اعلام مشی مصالحه ملی را می نماید که مورد قبول واقع نمیشود. ژنرال دوستم که فرمانده میلیشیا ازبک ها در شمال افغانستان است به دلیل رفتار صعوبانه با مردم شمال افغانستان به عنوان قهرمان خلق معرفی می گردد و عکس بزرگی از وی بر روی بلندترین ساختمان کابل نصب می گردد. به دنبال برخی تغییرات داخلی و آغاز سیاست های جدید گورباچف طرح خروج نیروهای شوروی اعلام میگردد. علی رغم بهبود وضع معیشتی و روند رو به رشد اقتصادی بحران مشروعیتی حکومت دکتر نجیب بیشتر می گردد. حسن شرق به سمت صدر اعظم تعیین شده و در سال ۱۹۸۸ بموجب امضای موافقت نامه ژنو که راه خروج نیروهای شوروی میسر می گردد. در سال ۱۹۹۰، وزیر دفاع شهناز تنی با کوتای خود تیر خلاص را حکومت دکتر نجیب می زند و روند فروپاشی آغاز می شود. ژنرال ازبک دوستم به دکتر نجیب خیانت کرده و به احمدشاه مسعود می پیوندد مجاهدین به سمت کابل حرکت می کنند. در ۸ ثور ۱۳۷۱ کابل به تصرف مجاهدین در آید و دکتر نجیب به دفتر سازمان ملل پناهنده می شود. مطابق با فیصله نامه پیشاور صبغت الله مجددی داماد ظاهر شاه بعنوان رییس جمهور موقت به مدت ۲ ماه انتخاب می شود و پس از آن استاد ربانی تاجیک تبار به ریاست جمهوری می رسد. استاد ربانی اعلام عفو عمومی در کشور می کند و از همه می خواهد که برای رسیدن به ثبات و آرامش در کشور تلاش کنند و گام در راه سازندگی بگذارند. پان پشتون ها

از حضور استاد ربانی در مقام ریاست ناراضی شده و به مقابله با آن بر می آیند و حکمیتار پشتون به سمت صدر اعظم انتخاب می گردد. اما این بار سهم خواهی گروه های جهادی مانعی در برابر برقراری آرامش در افغانستان است. پاکستان که از تحمیل سیاست های خود از طریق حکمیتار ناکام مانده این بار گروهی نو را در صحنه افغانستان بحرکت در می آورد گروه سلفی و بنیادگرا بنام طالبان. در ۱۲ اکتبر ۱۹۹۴ قندهار شاهد حضور این گروه به رهبری سازمان اطلاعات ارتش پاکستان است. بار دیگر پشتونهای افراطی زیر پرچم سلفی گری و اسلامیت حرکت خود را برای مقابله با تاجیکان آغاز می کنند و در این راه نیز از حمایت اعراب افغان یعنی گروه بن لادن میلیاردی یمنی اصل برخوردارند. در همین زمان جنگ های داخلی میان فرماندهان مجاهدین دولت استاد ربانی را تا سرحد امکان ضعیف نموده است. در هیات رهبری اولیه طالبان تمامی پشتوننویست های قدیمی و جدید اعم از کمونیست و یا مسلمان وجود دارد مانند شهنواز تنی ژنرال کمونیست و کودتاچی زمان دکتر نجیب و حامد کرزای و چند ملای گمنام و یا مشهور.

در آغاز همه می خواهند از طالبان به نفع خود استفاده کنند و کسی متوجه خطر طالبان نیست. طالبان تنها یک حرکت ساده بدون پشتوانه برای صلح محسوب می شود. ربانی پول، دوستم سلاح و تکنیسین در اختیار آنان قرار می دهند. تامین نیرو هم از طرف پاکستان و طلاب مدارس سلفی با پول عربستان و امارات صورت می گیرد. گروه القاعده و بن لادن هم تامین کننده اصلی این جریان از نظر سلاح و رزمنده و پول و از همه مهم تر ایدئولوژی هستند ایدئولوژی مبتنی بر سلفی گری، مبارزه با آمریکا که پای در خاک مقدس عربستان نهاده و شیعیان رافضی و کلیه افرادی که حاضر نیستند طرز فکر سلفی را اجرا نمایند، می باشند.

علی مزاری رهبر حزب وحدت که در جنگ با دولت استاد ربانی موفق نبود و از حمایت بی دریغ ایران بر خوردار است در مقابل طالبان در موضع ضعیفی قرار دارد او دعوت مسعود را رد می کند و به دستور ایران به طالبان تسلیم می شود اما توسط آنان کشته می شود. در ۴ آوریل ۱۹۹۶ ملا عمر رهبر گمنام طالبان توسط شورای علما به سمت امیرالمومنین انتخاب می شود و بر ضد استاد ربانی اعلام جهاد می نماید. کابل در ۲۷ سپتامبر ۱۹۹۶ بدست طالبان سقوط می کند و ژنرال پشتون شهنواز تنی وزیر دفاع دولت کمونیستی، دکتر نجیب در مقر سازمان ملل به هدایت افسران پاکستانی و به تلافی انتقام سال های قبل و اختلافات خلقی و پرچمی می کشد. تا فوریه ۲۰۰۱ بیش از ۹۰٪ خاک افغانستان توسط طالبان تصرف می شود اما فقط ۳ کشور امارات متحده عربی و پاکستان و عربستان حکومت طالبان را که اکنون امارت اسلامی افغانستان خوانده می شود به رسمیت می شناسند. روابط ایران با طالبان که با کشته شدن مزاری تیره شده بود با کشته شدن اعضای سفارت ایران در مزار شریف توسط عوامل پاکستانی و عرب طالبان به بدترین حالت در می آید.

احمد شاه مسعود در پارلمان اروپایی در مورد شروع حرکات بین المللی تروریستی در دنیا هشدار توسط گروه القاعده و طالبان هشدار می دهد و جنگ آیند در دنیا را جنگ با تروریسم می خواند. در

۸ سپتامبر ۲۰۰۱ طی یک حمله انتحاری برنامه ریزی شده توسط القاعده احمد شاه مسعود ترور میگردد. ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ طی بزرگترین عملیات تروریستی تاریخ گروه القاعده با ربودن ۵ هواپیمای مسافربری خاک آمریکا را مورد حمله

قرار می دهند و تازه دنیا به اهمیت و پیشگویی احمد شاه مسعود پی می برد و این زمان نقطه آغاز تاریخ جدید است. جرج بوش از طالبان می خواهد که بدون قید و شرط بن لادن را تحویل دهد اما طالبان موافقت نمی کنند.

۸ اکتبر ۲۰۰۱ ساعت ۹ شب، نیروهای بین المللی ائتلاف بر ۳۰ هدف نظامی طالبان در سر تا سر کشور حمله کرد و مارشال فهیم بسمت فرمانده کل نیروهای دولت افغانستان (ائتلاف شمال) انتخاب شده و رهبری نظامی مجاهدین افغان را بر عهده می گیرد. در پی حملات شدید شبانه روزی امریکا، به تاریخ ۱۳ نوامبر کابل سقوط کرده، نیروهای ائتلاف شمال با حمایت امریکا داخل شهر کابل شدند. مطابق موافقتنامه بن حامد کرزی که از خاندان وابسته به ظاهر شاه محسوب می شود و قبلا با طالبان همکاری داشت با حمایت شدید امریکا به تاریخ ۲۲ دسامبر ۲۰۰۱ زمام امور اداره موقت را در دست گرفت. لویی جرگه قانون اساسی تشکیل و قانون اساسی جمهوری اسلامی افغانستان تصویب می گردد و حامد کرزی به سمت ریاست دولت انتقالی انتخاب می شود.

نیروهای نظامی ائتلاف بین الملل و ناتو به همراهی امریکا در حالت جنگی در تمام افغانستان حضور دارند. حرکت برای حذف مجاهدین از عرصه های حکومتی آغاز می شود. ثبت نام برای انتخابات از مردم در سال ۲۰۰۳ شروع می شود در سال بعد در انتخابات ریاست جمهوری اختلافات بین مجاهدین و گروه کرزی بیشتر می شود رهبران مجاهدین (قانونی ، دوستم ، محقق) برای انتخابات نامزد می شوند و لی به دلیل عدم داشتن کاندید واحد و سابقه مناسب توان رقابت با حامد کرزی را ندارند. حامد کرزی مارشال فهیم را از معاونت خود کنار می گذارد و امیر اسماعیل خان را از ولایت هرات خلع می کند. با اعلام نتایج انتخابات ریاست جمهوری (۲۰۰۴/۱۱)، رئیس جمهور منتخب حامد کرزی با ۵۴٪ به مدت ۵ سال رییس جمهور اسلامی افغانستان شناخته میشود. ۱۸ سپتامبر ۲۰۰۵ انتخابات پارلمان و مجالس ایالتی برگزار می شود این بار مجاهدین که دارای اختلافات شدیدی باهم هستند در پارلمان صاحب اکثریت هستند اما نکته جالب حضور ۲ نماینده از گروه طالبان در پارلمان و به همراه ۲ نفر از کمونیست ها است. بار دیگر اختلافات داخلی میان مجاهدین سر باز می کند و نماینده مردم لغمان در پارلمان به دستور گروه ژنرال دوستم کشته می شود. دوستم دست داشتن در این امر را تکذیب می نماید. در آوریل ۲۰۰۶ پارلمان و مجلس سنا تشکیل می شود و بر سر ریاست پارلمان اختلاف میان مجاهدین (ایجاد اختلاف میان استاد سیاف و یونس قانونی و استاد محقق، کناره گیری پروفیسور ربانی از کاندیداتوری ریاست پارلمان) شروع می گردد و در نهایت با انتخاب یونس قانونی به ریاست پارلمان و صبغت الله مجددی به ریاست مجلس سنا ماجرا تمام می شود.

حامد کرزی در آوریل ۲۰۰۶ اعضای جدید کابینه (۲۵ نفر) را برای جهت کسب رای اعتماد به پارلمان معرفی می کند در این کابینه شاهد حذف بیشتر مجاهدین و غیر پشتون ها از کابینه (۷۰٪ اعضای کابینه پشتون هستند) هستیم.

مجاهدین که دارای اختلافات شدیدی باهم هستند به ۳ گروه تحت حمایت قانونی ، استاد ربانی ، استاد سیاف و محقق در پارلمان جناح بندی می کنند. پارلمان به ۲۰ نفر از ۲۵ نفر اعضای کابینه رای اعتماد می دهد. اما هیچکدام از اعضای ستره محکمه را دارای صلاحیت برای کار قضایی نمی داند.

2-1. نوع و ارکان اصلی حکومت

نظام جمهوری اسلامی افغانستان

با شکست طالبان توسط ائتلاف جهانی ضد تروریسم به رهبری آمریکا لویه جرگه اضطراری برای تشکیل دولت انتقالی تشکیل شد. در این لویه جرگه ۲ تن از رهبران سیاسی و مذهبی شیعه و سنی افغانستان به نام‌های آیت‌الله آصف محسنی و عبدالرب سیاف خواهان افزودن کلمه اسلامی به دولت انتقالی شدند. این کار انجام شد و دولت انتقالی اسلامی افغانستان بر سر کار آمد. تأثیر افزایش این کلمه ماندگار بود و نویسندگان قانون اساسی جدید افغانستان هم نام رژیم سیاسی افغانستان را جمهوری اسلامی نامیدند.

در جمهوری اسلامی افغانستان رئیس جمهوری با رای مستقیم مردم برای ۵ سال انتخاب می‌شود. دو دستگاه قانون گذاری به نام‌های ولسی جرگه (پارلمان) و مشرانو جرگه (مجلس سنا) وجود دارد. قوه عدلیه (قضائیه) بطور مستقل عمل می‌کند. رئیس آن توسط رئیس جمهور انتخاب می‌شود و ولسی جرگه به آنها رای می‌دهد. [نیازم

دولت:

- قوه مجریه
- قوه قضائیه
- قوه مقننه
- قانون اساسی جمهوری اسلامی افغانستان
- سرود ملی

دولت

ساختار اداری جاری دولت مدرن افغانستان به زمان تلاش های پادشاه عبد الرحمان خان در اواخر قرن نوزدهم (۱۸۸۰-۱۹۰۱) بر می‌گردد. تا اواسط قرن بیستم، افغانستان توسط قدرت مطلق پادشاهی اداره می‌شد. دو قانون اساسی در سال های ۱۹۲۳ و ۱۹۳۱ انتشار یافت که هر دو، قدرت سلطنت مطلقه را تأیید می‌کردند. اگرچه قانون اساسی سال ۱۹۶۴ برای حکومت سلطنتی مطابق قانون اساسی بر مبنی تفکیک اختیارات قوه مجریه، قوه مقننه و قوه قضائیه پیش بینی شده بود.

قانون اساسی حال حاضر، که توسط بیش از ۵۰۰ نماینده از سراسر کشور موافقت شد، بطور رسمی توسط رئیس جمهور حامد کرزی در مراسمی در کابل مورخ ۲۶ جنوری ۲۰۰۴ به تصویب رسید. در ماده ۶ بخش ۱ بیان شده است که:

" دولت باید برای ایجاد جامعه ایی موفق و مترقی بر اساس عدالت اجتماعی، ارائه مقام انسانی، دفاع (حمایت) از حقوق بشر، تحقق دموکراسی، دستیابی به اتحاد ملی و همچنین مساوات بین کلیه مردم و قبایل و تعادل در انکشاف تمامی عرصه های کشور متعهد گردد."

بعلاوه، افغانستان قرار است کشور جمهوری اسلامی، مستقل، موحد و غیر قابل تقسیم باقی بماند. اسلام، دین جمهوری اسلامی افغانستان می باشد. پیروان ادیان دیگر در چارچوب قانون، در اعمال و اجرای تشریفات مذهبی شان آزاد خواهند بود.

قوه مجریه: افغانستان، جمهوری بوده و رئیس کنونی دولت، جلالتمآب حامد کرزی می باشد. کابینه انتصابی ایشان که

تأیید خانه مردم (ولسی جرگه) را در مارچ ۲۰۰۶ بدست آورد، از ۲۵ عضو تشکیل می شود و مراسم تحلیف را در دوم می ۲۰۰۶ بجا آوردند. کابینه پیشین رئیس جمهور کرزی بمحض تشکیل دولت انتقالی در سال ۲۰۰۲ منصوب شدند. بعد از انتخابات ۱۸ سپتمبر ۲۰۰۵، کابینه انتقالی منحل گردید.

معاونان رئیس جمهور جمهوری اسلامی افغانستان
معاون اول رئیس جمهور: مارشال محمد قسیم فهیم
معاون دوم رئیس جمهور: محمد کریم خلیلی
اعضای کنونی کابینه عبارتند از:

- وزارت امور خارجه : جلالتمآب دکتور زلمی رسول
- وزارت دفاع ملی: جلالتمآب ستر جنرال عبدالرحیم وردک
- وزارت امور داخله: جلالتمآب بسم الله محمدی
- وزارت مالیه: جلالتمآب حضرت عمر زاخیل وال
- وزارت اقتصاد: جلالتمآب عبدالهادی ارغندی وال
- وزارت عدلیه: جلالتمآب
- وزارت فرهنگ و امور جوانان: جلالتمآب دکتور مخدوم رهین
- وزارت معارف: جلالتمآب فاروق وردک
- وزارت تحصیلات عالی: جلالتمآب سرور دانش (سرپرست)
- وزارت تجارت و صنایع: جلالتمآب انور الحق احدی
- وزارت آب و انرژی: جلالتمآب محمد اسماعیل خان (سرپرست)
- وزارت ترانسپورت و هوانوردی : جلالتمآب داوود علی نجفی (سرپرست)
- وزارت امور زنان: جلالتمآب خانم حسن بانو غضنفر (سرپرست)
- وزارت حج و اوقاف: جلالتمآب
- وزارت فواید عامه: جلالتمآب
- وزارت صحت عامه: جلالتمآب داکتر ثریا دلیل (سرپرست)
- وزارت زراعت: جلالتمآب
- وزارت معادن: جلالتمآب وحید الله شهرانی
- وزارت مخابرات و تکنالوژی: جلالتمآب انجینیر امیرزی سنگین (سرپرست)
- وزارت انکشاف دهات: جلالتمآب جارالله منصور
- وزارت کار و امور اجتماعی شهدا و معلولین: جلالتمآب آمنه افضلی
- وزارت امور سرحدات و قبایل: جلالتمآب اسد الله خالد
- وزارت انکشاف شهری: جلالتمآب
- وزارت مبارزه با مواد مخدر: جلالتمآب ضرار احمد مقبل
- وزارت مهاجرین: جلالتمآب

قوه قضائیه:

قوه قضائیه قرار است نهاد مستقل دولت باقی بماند. این قوه متشکل است از استرته محکمه (دیوان عالی)، محکمه های استیناف و همچنین محکمه های مقدماتی می باشد که سازمان و صلاحیتش باید توسط قانون تنظیم گردد. استرته محکمه قرار است عالی ترین نهاد قضایی باشد که ریاست قوه قضائیه جمهوری اسلامی افغانستان را بر عهده دارد.

استرته محکمه از نه (۹) عضو انتصابی رئیس جمهور با تأیید خانه مردم (ولسی جرگه) و با رعایت مفاد بند ۳ ماده ۵۰ و همچنین ماده ۱۱۸ قانون اساسی تشکیل می شود.

۳ عضو آن برای مدت ۴ سال ، ۳ عضو دیگر برای مدت ۷ سال و سه عضو بعدی برای مدت ۱۰ سال منصوب می شوند. انتصابات بعدی برای مدت ۱۰ سال خواهد بود. انتصاب اعضاء برای دور دوم اجازه داده نمی شود.

رئیس جمهور باید یکی از اعضاء را به عنوان رئیس عدالت استرته محکمه منصوب نماید. اعضای استرته محکمه قرار نیست تا آخر دوره شان عزل گردند مگر تحت شرایطی که در ماده ۱۲۷ قانون اساسی بیان شده باشد.

از اعضای استرته محکمه درخواست می شود تا سوگند مسؤلیت های ذیل را در حضور رئیس جمهور یاد کنند:

" بنام خداوند بخشنده و مهربان، من بنام خداوند مقتدر، سوگند یاد می کنم تا عدالت و تقوی را مطابق اصول دین مقدس اسلام، مفاد این قانون اساسی و همچنین سایر قوانین افغانستان رعایت نموده و مسؤلیت قضایی را با حداکثر صداقت، تقوی و انصاف اجرا خواهم کرد.

قوه مقننه:

در دسامبر ۲۰۰۵، ۳۵۱ عضو جدید پارلمان به عنوان اولین قوه مقننه برگزیده مردمی کشور در بیش از ۳ دهه،

سوگند یاد کردند. تعداد ۲۷۰۷ نفر نامزد شده بودند بشمول ۳۲۸ زن که برای ۲۴۹ چوکی ولسی جرگه یا خانه مردم در جریان انتخابات هجدهم سپتمبر ۲۰۰۵ رقابت می کردند.

هر ولایتی یک حوزه انتخاباتی بوده و دارای تعداد بیشماری چوکی بسته به (با توجه) جمعیت شان می باشند. رأی دهندگان، رأی غیر قابل انتقال داشتند. مردم به نامزدان در ولایاتشان رأی دادند. هر ولایتی یک تعداد نماینده بسته به (با توجه) جمعیت شان در پارلمان دارند. بزرگترین ولایت از نظر جمعیت، کابل می باشد که ۳۳ چوکی (۳۹۰ نامزد، ۵۰ زن و ۳۴۰ مرد) دارد.

مشرانو جرگه یا خانه بزرگان از تعداد نامعیننی عضو تشکیل می شود. یک سوم اعضاء آن توسط رئیس جمهور منصوب شدند در حالیکه یک سوم دیگر توسط شورای ولایتی انتخاب شدند. انتخابات برای شورای ولایتی بطور همزمان با انتخابات ولسی جرگه برگزار شد. یک سوم باقیمانده توسط شورای ناحیه انتخاب شدند.

روندهای (پروسه های) لایحه:

هر قانونی باید توسط هر دوی خانه های انجمن ملی، ولسی جرگه و همچنین مشرانو جرگه تصویب شده و توسط رئیس جمهور توشیح گردد. طرح های پیشنهادی برای مسوده لایحه یا توسط دولت یا اعضای انجمن ملی و یا اگر مربوط به نظارت قوه قضائیه باشد توسط استرته محکمه بواسطه دولت انجام می شود. یک لایحه ابتدا به ولسی جرگه (خانه پایین تر یا خانه مردم) ارائه می گردد که یک ماه وقت دارد تا یا آن را تصویب نماید یا آنرا با دو سوم رأی نپذیرد. این طرح پیشنهادی سپس به مشرانو جرگه (خانه بزرگان) ارجاع داده می شود که بر تصویب یا رد آن تا پانزده روز

تصمیمی اتخاذ نمایند. در صورتیکه رئیس جمهور قرار باشد آنچه را که انجمن ملی به تصویب رسانده، نپذیرد، او باید آن لایحه را در ظرف ۱۵ روز با ذکر دلایل رد آن به ولسی جرگه ارسال نماید. در صورتیکه خانه مردم (ولسی جرگه) آن لایحه را با اکثریت دوسوم مجدداً تصویب نمودند سپس آن لایحه توشیح شده و قابل اجرا می گردد. طرح های پیشنهادی برای لایحه امور مالی و بودجه فقط توسط دولت انجام می شود.

احزاب سیاسی افغانستان

پیدایش احزاب در افغانستان به دهه ۱۳۴۰ / ۱۹۶۰ و دوره ی حکومت محمدظاهر شاه برمی گردد. یکی از اولین گروه های سیاسی که در این دوره پدید آمد، «نهضت جوانان مسلمان» بود که در ۱۳۴۳ از سوی عبدالرحیم نیازی اداره می شد. اندکی پس از اعدام نیازی در ۱۳۴۹ توسط رژیم ظاهر شاه، میان گردانندگان این گروه اختلاف افتاد که حاصل آن انشعاب در نهضت جوانان مسلمان و تأسیس حزب اسلامی به رهبری گلبدین حکمتیار و حزب جمعیت اسلامی به رهبری برهن الدین ربانی در ۱۳۵۴ گردید. این دو حزب در ۱۳۵۷ برای مقابله با رژیم کمونیستی متحد شدند و حزب حرکت انقلاب اسلامی را تشکیل دادند. اما این اتحاد دیری نپایید. بعد از آن هم، چنین اتحادها و انشعاب هایی بارها در حیات سیاسی احزاب متعلق به اهل سنت تکرار گردید. فعالیت احزاب سیاسی شیعه، ریشه در فعالیت های فرد مبارزی به نام بلخی دارد. او قریب سی سال عمر خود را در زندان های سیاسی گذراند. پس از آن و به تأثیر از اقدامات بلخی، سازمان نصر، حرکت اسلامی، شورای اتفاق و... از اولین گروه های شیعه و به شمار می روند که وارد عرصه مبارزه سیاسی شدند. احزاب شیعه در ۱۳۵۸ جبهه آزادی بخش انقلاب اسلامی افغانستان را تشکیل دادند. مشابه این اتحاد در ۱۳۶۵ با نام «شورای ائتلاف اسلامی» صورت گرفت. در ۱۳۶۸ از ائتلاف بیشتر گروه های شیعه، حزب وحدت اسلامی پا به عرصه حیات سیاسی گذاشت. بنابراین، احزاب شیعه همانند احزاب سنی، بارها دچار اتحاد و انشعاب شده اند و همین روند از قدرت آنان برای نیل به خواسته ها و اهدافشان کاسته است.

در افغانستان پس از توافق نامه بن در سال ۲۰۰۱ میلادی و تشکیل دولت جدید احزاب زیادی خود را در وزارت عدلیه افغانستان ثبت نموده اند که تعداد آنها به ۸۶ می رسد. در افغانستان احزاب سیاسی از تشکیلات منظم حزبی بر خوردار نیستند و اکثر احزابی که تشکیل می شود شکل موسمی داشته و به غیر از چند حزب بزرگ نقش زیادی در حیات سیاسی افغانستان ندارند.

- حزب حرکت اسلامی افغانستان
- جنبش ملی اسلامی افغانستان
- حزب اسلامی افغانستان
- حزب کنگره ملی افغانستان
- حزب نهضت ملی افغانستان
- حزب جمعیت اسلامی افغانستان
- حزب کمونیست افغانستان
- نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان
- حزب وحدت اسلامی افغانستان

- سازمان رهایی افغانستان
- حزب لیبرال دموکرات افغانستان
- حزب سوسیال دموکرات افغانستان
- حزب «وطن» دموکراتیک افغانستان
- جمعیت انقلابی زنان افغانستان
- مجمع حقیقت افغان
- جنبش سکولاریسم افغانستان
- جبهه ملی افغانستان

محیط قانونی

در این بخش، قوانین مالکیت، مالکیت فردی، گمرکی، کنسولی، سرمایه گذاری، ثبت و راه اندازی شرکتها، قوانین بانکی، ارزی و مالیاتی، معافیت ها و مشوق های قانونی سرمایه گذاری و عضویت در سازمانهای بین المللی، پیمان های اقتصادی و موافقتنامه های تجاری بیان می شود.

قانون حمایت حقوق مخترع و مکتشف

فصل اول

احکام عمومی

مبنی :

ماده اول: این قانون در روشنی حکم ماده ۴۷ قانون اساسی به منظور تامین حمایت حقوق مادی و معنوی مخترع و مکتشف و تنظیم سایر امور مربوط به آن وضع گردیده است.

اهداف:

ماده دوم: اهداف این قانون عبارت اند از :

۱- حمایت و تضمین حقوق مالکیت های فکری مخترع و مکتشف.

۲- حمایت و تشویق تحقیقات علمی در عرصه های علم و تکنیک (اختراع و اکتشاف)

۳- ثبت حقوق انحصاری مخترع و مکتشف داخلی و خارجی

اصطلاحات

ماده سوم : اصطلاحات اتی درین قانون مفاهیم ذیل را افاده می نماید:

- ۱- اختراع: ایجاد پدیده جدید یا استفاده از وسایل موجود به طریق جدید، جهت حصول یک نتیجه یا محصول صنعتی، زراعتی و یا خدماتی میباشد که قبل از ان مثل نداشته باشد.
- ۲- اکتشاف: اشکار ساختن پدیده موجودی است که قبل از ان پنهان بوده و به دسترس قرار نداشته باشد.
- ۳- حق مخترع و مکتشف: امتیازی است که مطابق احکام این قانون به مخترع و مکتشف تعلق میگیرد.
- ۴- قورمه اختراع یا اکتشاف: سندی است که بحیث معرف اختراع یا اکتشاف، از طرف دفتر ملکیت های فکری به مخترع یا مکتشف داده میشود.
- ۵- صنعت: فعالیت اقتصادی بشری است که بالاثر ان مواد طبیعی به تولید اجناس و خدمات تبدیل میگردد.
- ۶- جواز اجباری (لایسنس): سندی کتبی است که از طرف دفتر ثبت صادر و به اساس ان شخص دیگر، اختراع یا اکتشاف را بدون موافقه مالک حق انحصاری ان، مورد استفاده قرار میدهد.

حق انحصاری:

ماده چهارم: اختراع یا اکتشاف، حق انحصاری مخترع یا مکتشف ان بوده و مورد حمایت قرار میگیرد، مشروط بر اینکه مطابق احکام این قانون به ثبت رسیده باشد.

تطبیق کننده قانون

ماده پنجم: وزارت تجارت و صنایع مرجع اصلی تطبیق کننده این قانون میباشد.

فصل دوم

ثبت اختراعات و اکتشافات

شرایط ثبت

ماده ششم:

- ۱- مخترع، مکتشف یا وکیل قانونی انها میتواند، درخواست ثبت اختراع و اکتشاف خویش را به دفتر ملکیت های فکری وزارت تجارت و صنایع ارایه نماید.

۲- مخترع ، مکتشف یا وکیل قانونی آنها ملکف است، بعد از تأیید درخواست ثبت، مبلغی را به عنوان حق الثبت به حساب واردات دولت تحویل بانک نماید. این مبلغ قابل استرداد نمی باشد.

عدم ثبت:

ماده هفتم: اختراعات و اکتشافات ذیل قابل ثبت نمیباشد:

۱- نقشه مالی .

۲- اختراع یا اکتشاف تکمیلی اختراع یا اکتشاف ، که منافعی غفت ، نظم عامه یا مخالف حفظ الصحه یا محیط زیست باشد.

۳- فورمول های ادویه جات.

درخواست ثبت

ماده هشتم:

(۱) درخواست ثبت اختراع یا اکتشاف حاوی نکات ذیل میباشد:

۱- شهرت مکمله ، تابعیت ، شغل و ادرس مخترع ، مکتشف یا نماینده قانونی آنها

۲- خلاصه موضوع اختراع یا اکتشاف

۳- ذکر مدت اعتبار درخواست با نظر داشت میعاد اعتبار فورمه اختراع یا اکتشاف.

۴- ذکر تاریخ، محل صدور و شماره ثبت اختراع یا اکتشاف در خارج در صورتی که برای ان اختراع یا اکتشاف در خارج از افغانستان فورمه ثبت، صادر شده باشد.

۵- شهرت مکمله و ادرس شخص که مقیم افغانستان بوده و جهت دریافت کلیه اطلاعات مربوطه به اختراع یا اکتشاف که در خواست ثبت ان ارایه گردیده ، صلاحیت داشته باشد.

(۲) درخواست ثبت به یکی از زبانهای رسمی کشور ارایه و دارای امضاء و تاریخ میباشد.

ضمایم درخواست ثبت

ماده نهم :

درخواست ثبت حاوی ضمایم ذیل می‌باشد:

- ۱- تشریح اختراع یا اکتشاف در سه نقل
- ۲- اسناد یا نقشه ها جهت فهم تشریح اختراع یا اکتشاف در سه نقل
- ۳- سند ثبت دفتر ملکیت های فکری ، مبنی بر پرداخت حق الثبت.
- ۴- وکالت نامه ، در صورتیکه درخواست ثبت توسط نماینده قانونی آنها ارایه شده باشد.

بررسی درخواست

ماده دهم:

- (۱) دفتر مربوط، بعد از دریافت درخواست، صحت اسناد انرا با نظر داشت حکم مندرج ماده بیست و چهارم این قانون بررسی نموده ، کاپی انرا بعد از امضاء و مهر دفتر با قید تاریخ ، ساعت ، روز، ماه و سال وصول ان با شرح حروف به درخواست دهنده ، مسترد مینماید.
- (۲) دفتر ثبت مکلف است، از تاریخ وصول درخواست و ضمایم ان در خلال مدت پانزده روز، مطابقت انرا با قانون و مقرره مربوط بررسی نموده ، تصمیم اتخاذ نماید، هرگاه نواقص در ان ملاحظه رسد، موضوع را کتبا به درخواست دهنده اطلاع دهد.
- (۳) هرگاه درخواست دهنده ، تبعه افغانی باشد، مکلف است ، در خلال مدت دو ماه و اگر تبعه خارجی باشد ، در خلال مدت شش ماه جهت رفع نواقص ان تصمیم اتخاذ نماید، در صورت ارایه دلایل ، این مدت برای یک دوره دیگر تمدید شده میتواند.
- (۴) هرگاه درخواست دهندگان در میعاد مندرج فقره (۲) این ماده به رفع نواقص اقدام ننمایند، دفتر مربوط با ارایه دلایل انرا مسترد و موضوع را کتبا به درخواست دهندگان اطلاع میدهد. در اینصورت درخواست دهندگان می توانند، با نظر داشت حکم مندرج فقره (۲) این ماده به محکمه ذیصلاح مراجع نمایند.

ثبت اختراع یا اکتشاف

ماده یازدهم :

- (۱) اختراع یا اکتشاف با نظر داشت نکات ذیل به ثبت می رسد:

- ۱- شماره ثبت درخواست

- ۲- شماره دوسیه درخواست
- ۳- تاریخ وصول درخواست با ذکر ساعت، روز، ماه و سال
- ۴- شهرت مکمله و ادرس مخترع، مکتشف یا نماینده قانونی آنها
- ۵- موضوع اختراع یا اکتشاف
- ۶- مدت اعتبار فورمه اختراع یا اکتشاف
- ۷- شماره ثبت و مدت اعتبار فورمه اختراع یا اکتشاف در خارج
- ۸- تاریخ ثبت اختراع یا اکتشاف.
- ۹- امضای مسئول دفتر
- ۱۰- امضای مخترع، مکتشف یا نماینده قانونی آنها

(۲)- هر نوع تغییر و تکمیل در اختراع یا اکتشاف، واگذاری یا انتقال کلی یا قسمی آن با رعایت حکم مندرج قره (۱) این ماده نیز در دفتر مربوط به ثبت میرسد.

فورمه اختراع یا اکتشاف ثبت شده

ماده دوازدهم:

(۱) فورمه اختراع یا اکتشاف، بعد از ثبت آن به مخترع، مکتشف یا نماینده قانونی آنها که دارای نکات ذیل میباشد، ارایه میگردد:

- ۱- تاریخ اختراع یا اکتشاف
- ۲- شماره و تاریخ ثبت اختراع یا اکتشاف
- ۳- شماره دوسیه مخترع یا مکتشف
- ۴- موضوع اختراع یا اکتشاف
- ۵- تاریخ تسلیمی درخواست

۶- شهرت مکمله و ادرس مخترع ، مکتشف یا ادرس نماینده او

۷- مدت اعتبار فورمه اختراع یا اکتشاف

۸- شماره ثبت و مدت اعتبار اختراع یا اکتشاف در خارج از افغانستان

۹- امضای مسوول دفتر

۱۰- شماره و تاریخ صدور فورمه اختراع یا اکتشاف ضم میگردد.

(۲) نقل خلاصه تشریح اختراع یا اکتشاف و نقشه های مربوط مهر و به فورمه اختراع یا اکتشاف ضم میگردد.

میعاد اعتبار فورمه

ماده سیزدهم :

(۱) میعاد اعتبار فورمه اختراع یا اکتشاف ، حسب تقاضای مخترع یا مکتشف الی (۲۰) سال میباشد.

(۲) مخترع، مکتشف یا وکیل قانونی آنها در میعاد مندرج فقره (۱) این ماده ، حق انحصاری استفاده ، تولید و یا فروش اختراع یا اکتشاف خویشرا دارا میباشد.

نشر اختراع یا اکتشاف

ماده چهاردهم : دفتر مربوط مکلف است، بعد از ثبت اختراع یا اکتشاف، حداکثر در خلال مدت یک ماه اطلاعیه را که شامل نکات ذیل میباشد، به مصرف مخترع با کتشف ، در جریده رسمی به نشر برساند:

۱- موضوع اختراع یا اکتشاف

۲- شهرت مکمله و ادرس مخترع یا مکتشف

۳- شماره ثبت اختراع یا اکتشاف

۴- مدت اعتبار فورمه اختراع یا اکتشاف

حق ادعا علیه ثبت اختراع یا اکتشاف

ماده پانزدهم :

ثبت اختراع یا اکتشاف مندرج ماده ششم این قانون مانع ادعای اشخاص ذینفع مبنی بر جدید بودن، حقیقی بودن، قابل استفاده بودن اختراع یا اکتشاف و امثال آن، به پیشگاه محکمه با صلاحیت شده نمی تواند.

اختراع یا اکتشاف جدید

ماده شانزدهم:

هر نوع اختراع یا اکتشاف یا تکمیل اختراع یا اکتشاف موجودی که قبل از تاریخ درخواست ثبت، در افغانستان یا خارج از آن در رسانه های همگانی نشر و یا مورد استفاده قرار گرفته باشد، اختراع یا اکتشاف جدید محسوب میگردد.

انتقال حق اختراع یا اکتشاف

ماده هفدهم:

(۱) مخترع یا مکتشف می تواند، حق انحصاری اختراع یا اکتشاف خویشرا که در افغانستان به ثبت رسیده باشد، طبق احکام این قانون طور کلی با قسمی به شخص دیگری انتقال دهد.

(۲) هرگاه فورمه اختراع با اکتشاف از طریق وراثت منتقل گردد، مالک جدید، در صورتی میتواند از حقوق ان تطبیق احکام این قانون مستفید گردد که مجددا انرا به ثبت برساند، دفتر، ثبت متذکره را در صفحه مربوط اختراع یا اکتشاف درج و در جریده رسمی نشر می نماید.

(۳) هرگاه اختراع یا اکتشاف مطابق احکام این قانون انتقال گردیده باشد، درخواست ثبت مجدد، حاوی نکات ذیل میباشد:

۱- شماره ثبت قبلی در افغانستان

۲- شهرت مکمله و ادرس و تابعیت منتقل الیه.

۳- شهرت مکمله و ادرس نماینده قانونی آنها در افغانستان

۴- هرگاه انتقال اختراع یا اکتشاف از خارج صورت گرفته باشد، دفتر محل، انتقال متذکره را ثبت نموده، این سند به حیث سند انتقال پذیرفته میشود.

تسلیمی اجازه نامه استفاده از اختراع یا اکتشاف

ماده هجدهم:

دفتر مربوط، بعد از غور و رسیدگی درخواست ثبت و کسب اطمینان از مطابقت آن با احکام این قانون و مقررره مربوط، به ثبت آن اقدام نموده، معلومات حاوی نام مخترع یا مکتشف، استفاده کننده آن، شماره ثبت اختراع یا اکتشاف و خلاصه مندرجات اجاره نامه را به نشر رسانیده و سند آن را به منتقل الیه تسلیم می نماید.

استفاده اختراع یا اکتشاف تکمیلی به عوض اختراع یا اکتشاف اصلی

ماده نهم :

هرگاه درخواست دهنده اختراع یا اکتشاف تکمیلی، غیر از مخترع یا مکتشف، شخص دیگری باشد، نمی تواند فورمه اختراع یا اکتشاف تکمیلی را جهت استفاده از اختراع یا اکتشاف اصلی به ثبت برساند.

انتقال به اشخاص ثالث

ماده بیستم :

حق انحصار مخترع یا مکتشف که به اساس سند رسمی انتقال گردیده، در دفتر مربوط به ثبت میرسد، در غیر آن به شخص ثالث قابل اعتبار نمی باشد.

مراجعه به اسناد ثبت

ماده بیست و یکم :

هر شخص می تواند، نقل مصدقه اسناد مربوط به اختراع یا اکتشاف یا انتقال و یا واگذاری آنرا بعد از ثبت، در بدل پرداخت مبلغ معینه بدست آورد.

ثبت تغییر در اختراع یا اکتشاف

ماده بیست و دوم :

(۱) مخترع، مکتشف یا نماینده قانونی آنها میتواند، تغییر را در میعاد اعتبار فورمه اختراع یا اکتشاف خویش وارد نماید و مکلف است آنرا مطابق احکام این قانون با پرداخت حق الثبت معینه به ثبت برساند.

(۲) تغییر شهرت مکمله، ادرس و تابعیت نماینده مخترع یا مکتشف در افغانستان جواز ندارد، مگر اینکه به ثبت رسیده باشد.

(۳) ثبت تغییرات وارده به اساس درخواست کتبی مخترع، مکتشف یا نماینده قانونی آنها در سه نقل ترتیب و مطابق احکام این قانون صورت میگیرد.

موضوع اصلی اختراع یا اکتشاف

ماده بیست و سوم :

هرگاه اختراع یا اکتشاف قبلا در خارج از افغانستان به ثبت رسیده باشد، مخترع، مکتشف یا نماینده قانونی آنها می تواند بر اساس فورمه اختراع یا اکتشاف اصلی و اختراع یا اکتشاف تکمیلی آن ، درخواست ثبت واحد را به دفتر مربوط ارایه نماید.

تشریح اختراع یا اکتشاف

ماده بیست و چهارم:

(۱) تشریح اختراع یا اکتشاف با رعایت حکم مندرج ماده بیست و سوم این قانون ضمیمه درخواست بوده و به یکی از زبانهای رسمی کشور تهیه و در اخر ان خلاصه اختراع یا اکتشاف و نحوه استفاده ان اضافه میگردد.

هرگاه تشریح اختراع یا اکتشاف به زبانهای رسمی کشور میسر نباشد، تشریح کامل به زبان انگلیسی ترتیب و خلاصه ان به یکی از زبانهای رسمی ، ضمیمه میگردد.

(۲) تشریح اختراع یا اکتشاف خوانا و طوری تنظیم گردد که شخص مسلکی یا فنی با مطالعه ان بتواند ، تازه گی انرا درک نماید. تشریح اختراع یا اکتشاف عاری از گل و تراش بوده و نوشته کلمات در بین سطور ان ممنوع است.

(۳) صفحات تشریح اختراع یا اکتشاف از طرف مخترع ، مکتشف یا ناینده قانونی انها امضاء و نشانی گردیده و زیر هر جمله خط کشیده و تعداد جملات در اخر ان معین گردد.

(۴) تشریح اختراع یا اکتشاف و ضمایم ان ، نقشه ها و سایر اسناد، در یک صفحه کاغذ ستندرد (۴A) به نحوی تهیه گردد ، که عقب ان سفید و دارای امضاء یا مهر مخترع ، مکتشف یا نماینده قانونی انها باشد.

(۵) صفحات تشریح اختراع یا اکتشاف، دوخته شده و دارای شماره مسلسل بوده و نقشه ها نیز روی کاغذ مخصوص نقشه تهیه، دوخته شده و دارای شماره مسلسل باشد.

فصل سوم

تغییر یا تکمیل در اختراع یا اکتشاف

تغییر یا تکمیل

ماده بیست و پنجم:

(۱) هر تغییر یا تکمیلی که در اختراع یا اکتشاف در معیاد اعتبار فورمه اختراع یا اکتشاف صورت می‌گیرد، تابع احکام مواد دهم و بیست و چهارم این قانون می‌باشد.

(۲) برای تغییر یا تکمیل اختراع یا اکتشاف، فورمه اختراع یا اکتشاف در تکمیل فورمه اصلی صادر می‌گردد، فورمه اختراع تکمیلی تابع احکام مواد پیش بینی شده فورمه اصلی بوده، ولی مدت اعتبار فورمه تکمیلی از مدت اعتبار فورمه اصلی بیشتر بوده نمی‌تواند.

تقاضای فورمه اصلی به عوض فورمه تکمیلی

ماده بیست و ششم :

هرگاه مالک فورمه اختراع یا اکتشاف جهت تغییر یا تکمیل، به عوض فورمه تکمیلی، فورمه اصلی جداگانه را ارایه نماید، مطابق احکام این قانون مکلف به پرداخت حق الثبت و سایر مصارف معینه، می‌باشد.

اسناد انتقال و ضمایم آن

ماده بیست و هفتم :

اسناد انتقال، وکالت نامه و فورمه ثبت اختراع یا اکتشاف، به درخواست ضمیمه می‌شود. فورمه اختراع یا اکتشاف بعد از ثبت انتقال به مالک آن مسترد می‌گردد.

رد درخواست و ضمایم آن

ماده بیست و هشتم :

هرگاه درخواست ثبت اختراع یا اکتشاف رد گردد، اسناد ذیل نیز به آن ضمیمه می‌گردد:

- ۱- اصل یا نقل تصمیمی که درخواست ثبت به موجب آن رد گردیده.
- ۲- اعتراضات که درخواست دهنده ثبت، مبنی به رد آن ارایه نموده.
- ۳- وکالت نامه، در صورتیکه درخواست توسط نماینده قانونی مخترع یا مکتشف، ارائه شده باشد.

فصل چهارم

ثبت اختراع یا اکتشاف اشخاص خارجی

شرایط ثبت

ماده بیست و نهم :

مخترع یا مکتشف خارجی می تواند ، برای مدت باقیمانده اختراع یا اکتشاف خویش طبق احکام این قانون ف درخواست ثبت را در افغانستان ارائه نماید، مشروط بر اینکه میعاد فورمه اختراع یا اکتشاف ان در کشور متبوع اش منقضی نگردیده باشد. هرگاه اختراع یا اکتشاف از طرف شخص یا موسسه دیگر قبل از درخواست ثبت در افغانستان طور کلی یا جزئی مورد استفاده قرار گرفته و یا زمینه استفاده ان آماده شده باشد، مخترع یا مکتشف نمی تواند ، از اقدام شخص یا موسسه جلوگیری نماید.

ماده سی ام :

(۱) هرگاه شخص درخواست دهنده ثبت اختراع یا اکتشاف در افغانستان مقیم نباشد، مکلف است ادرس مشخص خود را در افغانستان تعیین و یا شخص با صلاحیت دیگری را که تبعه افغانستان باشد، جهت ارائه اطلاعات و اسناد مربوط به اختراع یا اکتشاف ، معرفی نماید.

(۲) حکم مندرج فقره (۱) این ماده بالای شخص اعتراض کننده فورمه اختراع یا اکتشاف نیز قابل تطبیق میباشد.

ثبت حق انتقال یا واگذاری

ماده سی و یکم :

(۱) هرگاه انتقال گیرنده حق انحصاری اختراع یا اکتشاف شخص خارجی باشد یا اشخاص حقیقی یا حکمی که از طریق واگذاری ، با به حکم قانون، حق را از انتقال گیرنده حاصل می نماید، منحصی مالک یا دارنده جواز انحصاری ، می تواند ثبت حق انحصاری اختراع یا اکتشاف خارجی را در افغانستان درخواست نماید.

درخواست ثبت در خلال مدت دو سال بعد از اعطای حق انحصاری اختراع یا اکتشاف به کشور اصلی ارائه میگردد.

(۲) در خواست ثبت مندرج فقره (۱) این ماده حاوی نکات ذیل میباشد:

۱- شهرت مکمله و ادرس درخواست دهنده

۲- موضوع اختراع یا اکتشاف

۳- شماره و تاریخ ثبت قبلی

۴- نام کشوری که اختراع یا اکتشاف قبلا در انجا به ثبت رسیده باشد.

بررسی حق انحصاری اختراع یا اکتشاف

ماده سی و دوم :

حق انحصاری اختراع یا اکتشاف که ثبت آن در خواست می‌گردد، بدون بازرسی به مسوولیت درخواست دهنده و عدم تضمین با تصریح اینکه بدون بازرسی ثبت گردیده است، ثبت می‌گردد مشروط بر اینکه موجب تحدید حقوق اشخاص ثالث نگردد.

تصدیق حق انحصاری اختراع یا اکتشاف

ماده سی و سوم :

(۱) درخواست دهنده ثبت، مالک حق انحصاری اختراع یا اکتشاف ثبت شده محسوب می‌گردد مگر اینکه مالکیت حق انحصاری، طبق احکام این قانون به شخص دیگری واگذار یا انتقال یافته و یا به اساس حکم محکمه تشخیص گردد که مالک، بغیر از درخواست دهنده شخص دیگری می باشد.

(۲) مالک حق انحصاری مندرج فقره (۱) این ماده بعد از ثبت، دارای حقوق انحصاری ذیل نیز میباشد:

- ۱- هرگاه موضوع حق انحصاری اختراع یا اکتشاف، تولید باشد، استعمال، عرضه، فروش و توريد آن ممنوع میباشد، مگر اینکه موافقه قبلی مالک آن کتبا کسب گردیده باشد.
- ۲- هرگاه موضوع حق انحصاری اختراع یا اکتشاف، روش یا طرز العمل باشد، استعمال، عرضه، فروش یا توريد آن ممنوع میباشد، مگر اینکه موافقه قبلی مالک آن کتبا کسب گردیده باشد.
- ۳- استفاده از پرزه جات طيارات، وسایط زمینی یا کشتی های سایر کشورهای که موقتا یا حسب تصادف داخل قلمرو قضائی یا دریائی افغانستان میشوند، از حکم مندرج فقره (۲) این ماده مستثنی اند.

اگار و استمرار حقوق

ماده سی چهارم :

حقوق مندرج (۲) ماده سی و سوم این قانون از تاریخ ارائه درخواست ثبت حق انحصاری اختراع یا اکتشاف در افغانستان آغاز و الی مدت بیست سال از تاریخ ثبت حق انحصاری اصلی اختراع یا اکتشاف، قابل اعتبار میباشد.

شرایط کاری :

ماده سی و پنجم:

(۱) هرگاه اختراع یا اکتشاف ثبت شده با طرز کار آن در محل یا با توريد آن در افغانستان بطور کلی یا قسمی مورد بهره برداری قرار نگیرد، دفتر مربوط می تواند بعد از انقضای مدت چهار سال از تاریخ ارائه درخواست ثبت یا انقضای مدت سه سال از تاریخ ثبت، جواز اجباری را صادر نماید.

(۲) جواز اجباری با رعایت شرایط ذیل صادر میگردد:

۱- تعیین حدود استعمال جواز

۲- تعیین مدت که دارنده جواز در خلال آن به بهره برداری اختراع یا اکتشاف ثبت شده آغاز نماید.

۳- تعیین مبلغ قابل پرداخت به مالک حق انحصاری و شرایط پرداخت آن.

(۳) هرگاه مالک حق انحصاری اختراع یا اکتشاف، دفتر مربوط را با ارائه دلایل مبنی بر عدم بهره برداری یا بهره برداری غیر مکفی اختراع یا اکتشاف ثبت شده در افغانستان متقاعد بسازد، در اینصورت جواز اجباری صادر نمی گردد.

(۴) استفاده کننده جواز اجباری، حق بهره برداری از اختراع یا اکتشاف ثبت شده را در افغانستان طبق شرایط جواز دارا میباشد.

(۵) جواز اجباری مندرج فقره (۲) این ماده در بدل فیس معین صادر میگردد.

ضمیمه درخواست

ماده سی و ششم:

نقل مصدقه حق انحصاری اختراع یا اکتشاف و مشخصات مربوط به آن با رعایت حکم مندرج ماده نهم این قانون به درخواست ثبت ضمیمه میگردد، هرگاه نقل مصدقه به لسان خارجی باشد ترجمه دقیق آن به یکی از زبانهای رسمی کشور بعد از تصدیق نیز ضمیمه میگردد.

نشر درخواست

ماده سی و هفتم:

دفتر مربوط مکلف است بعد از تایید درخواست ثبت حق انحصاری اختراع خارجی، معلومات مربوط به حق انحصاری را قبل از ثبت آن در رسانه ها به نشر برساند.

فصل پنجم

تصامیم قضائی

اعتراض

ماده سی و هشتم :

اعتراض مبنی بر حق مالکیت در مورد درخواست ثبت اختراع یا اکتشاف زمانی پذیرفته میشود که معترض ، ثبت اختراع یا اکتشاف را بنام خود مطابق احکام این قانون نیز درخواست نماید.

رسیدگی به اعتراض

ماده سی ونهم :

هرگاه اعتراض در مورد فورمه اختراع یا اکتشاف قبل از ثبت یا بعد از آن صورت گیرد، اعتراض کننده مکلف است ، مبلغ معین را به عنوان تضمین به حساب مخصوص که اندازه آن از طرف محکمه ذیصلاح مشخص میگردد تحویل بانک نموده و سند انرا ضم درخواست اعتراض نماید. هرگاه معترض حق خود را ثابت کرده نتواند ، خساره وارده از مبلغ تضمین جبران و در غیر آن به اساس حکم محکمه مکلف به پرداخت کل جبران خساره جانب مقابل می باشد. هرگاه اعتراض ثابت گردد، معترض مستحق جبران خساره وارده میباشد.

اعتراض قبل از ثبت

ماده چهلم :

(۱) اعتراض مربوط به اختراع یا اکتشاف که ثبت نگردیده، با نظر داشت نکات ذیل طور کتبی به دفتر مربوط ارائه میگردد.

۱- شهرت مکمله وادرس معترض در کشور

۲- ذکر دلایل و مدارک که معترض به استناد آن خود را مستحق می داند.

۳- نقل اسناد که ادعای معترض را به اثبات میرساند.

(۲) دفتر مربوط مکلف است در مقابل اعتراض ، رسیدی که حاوی تاریخ وصول اعتراض میباشد ، به معترض ارائه نماید.

اعتراض بعد از ثبت

ماده چهل و یکم :

درخواست مبنی بر ابطال فورمه اختراع یا اکتشاف ثبت شده که حاوی ضمایم ذیل میباشد، به دفتر مربوط ارایه میگردد:

- ۱- سند مصدقه دفتر، مبنی بر فورمه اختراع یا اکتشاف که ابطال آن تقاضا میگردد.
- ۲- اصل یا نقل اسناد مثبتة ادعای معترض
- ۳- وکالت نامه ، در صوتیکه صورت دعوی از طرف نماینده قانونی مخترع یا مکتشف ارائه شده باشد.

ابلاغ اعتراض

ماده چهل و دوم :

- (۱) دفتر مربوط مکلف است، از تاریخ وصول اعتراض ، حداکثر در خلال مدت (۱۰) روز آنرا به ادرس درخواست دهنده ثبت یا نماینده قانونی آن ابلاغ نماید. هرگاه اعتراض ثابت گردد، درخواست ثبت اختراع یا اکتشاف رد میگردد.
- (۲) در حالت مندرج فقره (۱) این ماده ، هرگاه اختراع یا اکتشاف قبلا ثبت گردیده باشد، در این صورت ، ثبت قبلی باطل و اختراع یا اکتشاف بنام معترض ثبت میگردد.

جواب رد

ماده چهل و سوم:

- (۱) هرگاه درخواست دهنده ثبت، اعتراض معترض را موجه داند، موضوع را معترض کتبا به معترض ابلاغ و درخواست وی رد میگردد.
- (۲) هرگاه اختراع یا اکتشاف مورد ادعا قبلا به ثبت نرسیده باشد، با نظر داشت درخواست ، مطابق حکم مندرج ماده چهل و سه این قانون که حین اعتراض ارائه نموده ، به ثبت آن اقدام میگردد.
- (۳) هرگاه اختراع یا اکتشاف مورد ادعا قبلا به ثبت رسیده باشد، درین صورت طبق حکم مندرج فقره (۱) این ماده اجراءات صورت میگیرد.

انقضای مدت

ماده چهل و چهارم:

(۱) معترض می تواند ، در خلال مدت شصت روز از تاریخ ابلاغ اعتراض علیه درخواست دهنده ثبت ، به محکمه مراجعه نماید. مگر اینکه قبل از انقضای این مدت ، درخواست دهنده ثبت طبق حکم مندرج ماده چهل و سوم این قانون به اعتراض وی جواب رد ارائه نموده باشد.

(۲) هرگاه معترض در میعاد مندرج فقره (۱) این ماده به محکمه مراجعه نماید، دفتر مربوط به درخواست شخص که درخواست ثبت اختراع با اکتشاف را نموده ، با نظر داشت تصمیم محکمه ، اختراع یا اکتشاف را به نام معترض الیه ، ثبت می نماید.

در این صورت مبلغی را که جهت ثبت اختراع یا اکتشاف تادیه نموده ، بحساب واردات دولت تحویل بانک میگردد.

مهلت

ماده چهل و پنجم:

(۱) هرگاه معترض نتواند اسناد ومدارک خود را به صورت دعوی ضمیمه نماید، محکمه میتواند به اساس تقاضای وی بعد از رسیدگی و در صورت لزوم مهلت را که بیش از سه ماه نباشد به وی اعطا نماید.

(۲) مهلت مندرج فقره (۱) این ماده جهت ارائه اسناد لازم دفاعیه، به درخواست دهنده ثبت نیز اعطاء شده میتواند

رجوع به محکمه

ماده چهل و ششم:

هر شخص ذینفع میتواند ، درخواست صدور حکم بطلان فورمه اختراع یا اکتشاف را در مواردی که محکمه ذیصلاح ارائه نماید:

۱- در صورتی که اختراع یا اکتشاف جدید نباشد.

۲- در صورتی که فورمه اختراع یا اکتشاف مطابق حکم مندرج ماده هفتم این قانون صادر نشده باشد.

۳- در صورتی که هدف اختراع یا اکتشاف صرف تحقیقات علمی بوده و عملاً مورد استفاده مقاصد صنعتی ، زراعتی و یا خدماتی نباشد.

۴- در صورتی که از تاریخ صدور فورمه اختراع یا اکتشاف ، پنج سال سپری و مورد استفاده عملی قرار نگرفته باشد.

تدابیر احتیاطی

ماده چهل و هفتم :

(۱) معترض میتواند در مورد حق انحصاری اختراع یا اکتشاف خویش در هر موقع از محکمه ذیصلاح صدور حکم ضبط محصولات تقلبی یا تقلیدی یا تقاضای صدور حکم موقت مبنی بر عدم تولید، فروش یا ورود اجناس تقلبی یا تقلیدی را نماید.

(۲) محکمه به منظور جبران خساره جانب مقابل، قبل از صدور حکم موقت در مورد ضبط محصولات یا مبنی بر عدم تولید، فروش یا ورود اجناس، معترض را مکلف به ارائه تضمین مناسب نماید.

(۳) هرگاه معترض در خلال مدت ده روز از تاریخ صدور حکم محکمه، اقامه دعوی ننماید، در اینصورت مکلف به پرداخت جبران خساره به جانب مقابل میباشد.

فصل ششم

احکام نهایی

اندازه حق الثبت

ماده چهل و هشتم :

اندازه حق الثبت، انتقال یا واگذاری و فیس جواز اجباری اختراع یا اکتشاف در مقررده جداگانه تعیین میگردد.

وضع مقررده ها و طرز العمل ها

ماده چهل و نهم :

وزارت تجارت و صنایع می تواند، به منظور تطبیق بهتر احکام این قانونف مقررده ها را طی مراحل و لوايح و طرز العمل ها را وضع نماید.

تاریخ انفاذ

ماده پنجاهم :

این قانون از تاریخ توشیح نافذ و در جریده رسمی نشر گردد.

وضعیت موجود حمایت از حقوق مالکیت فکری در افغانستان:

قانون حمایت از حقوق مخترع و مکتشف در افغانستان تا حال طی مراحل خود از طریق پارلمان را طی نکرده به شکل فرمان تقنینی نافذ میباشد. (تا حال متاسفانه مقررہ ای در مورد قانون مذکور ترتیب نگردیده است.)

دفتر ملکیت های فکری افغانستان از چند سال به این طرف در چوکات وزارت تجارت و صنایع ایجاد شده که عملاً غیر فعال میباشد.

به طور کلی میتوان گفت افغانستان نخستین گامهای خود را در راه حمایت از حقوق ملکیت های فکری برداشته است حداقل چندین سال دیگر نیاز است تا یک سیستم ستندرد برای تطبیق قانون ان به وجود آید. مهمترین چالش در این زمینه داشتن ظرفیت مخصوصاً کادرها و افراد متخصص و مجرب در مورد حقوق ملکیت های فکری میباشد.

قانون سرمایه گذاری

قانون سرمایه گذاری داخلی و خصوصی در افغانستان

بخش اول :

ماده ۱

این قانون به منظور تشویق و تقویت سرمایه گذاری خارجی و داخلی خصوصی ایجاد شده است. هدف این قانون، سرمایه گذاری و توسعه اقتصادی، بسط بازار کار، افزایش درآمد ملی، ارتقاء استانداردهای زندگی و کمک به پروسه بازسازی افغانستان می باشد.

ماده ۲

تعریف واژگان بکار رفته در این قانون بدین شرح است:

(۱) سرمایه گذاری: بهره گیری از سرمایه مالی و غیر مالی مانند پول نقد یا اعتبار، کالا، خدمات و ... (حقوق انحصاری و مالکیت معنوی، علامت تجاری، و حق التالیف) که در شرکت تأیید شده است.

(۲) شرکت تأیید شده: سرمایه گذاری توسط یک فرد یا یک شخص حقوقی، داخلی یا خارجی، همانگونه که در این قانون آمده است.

ماده ۳

افراد حقیقی و حقوقی افغانی واجد شرایط قانونی و افراد حقیقی و حقوقی خارجی که در کشور متبوع خود از نظر قانونی واجد شرایط هستند تا به امر تجارت بپردازند، با استفاده از این قوانین، می توانند در همه بخش های خدماتی و زیر ساختی اقتصادی سرمایه گذاری نمایند.

ماده ۴

متعاقب یک بررسی جامع، بر اساس این قانون گذاری، مجوز عملکرد برای سرمایه گذاری توسط کمیته عالی سرمایه گذاری (HCI) اعطا خواهد شد.

ماده ۵

جهت جذب سرمایه، HCI حوزه های مختلف مناسب سرمایه های خصوصی را در دسترس عموم قرار خواهد داد.

ماده ۶

سرمایه های خصوصی داخلی و خارجی و معاملات مشترکی که مشمول این قانون هستند می توانند به صورت یکی از موارد ذیل باشد:

۱- ۱۰۰ درصد سهام خصوصی داخلی

۲- ۱۰۰ درصد سهام خصوصی خارجی

۳- هر نوع تلفیقی از سرمایه سهامی بخش خصوصی خارجی و داخلی

۴- مشارکت های تجاری مشترک دولتی یا خصوصی و داخلی یا خارجی
با توجه به دو مورد آخر، درصد و توزیع سهام با توافق طرفین تعیین خواهد شد.
بخش دوم: مقام هماهنگ کننده و کنترل کننده

ماده ۷

HCI عالی ترین مقام تصمیم گیرنده برای ایجاد، پشتیبانی، تشویق و توسعه سرمایه های داخلی و خارجی در کشور می باشد. این هیئت متشکل است از:

وزیر بازرگانی - وزیر دادگستری - وزیر امور خارجه - وزیر امور مالی - وزیر برنامه ریزی - وزیر بازرگانی

هر وزیر مسئولیت شرکت در جلسات پروژه های سرمایه گذاری مربوطه را بر عهده دارد. وزرا می توانند نماینده ای را از طرف خود برای این جلسات تعیین کنند. خدمات مربوط به کمیته عالی سرمایه گذاری تحت اختیار قانونی وزارت بازرگانی می باشند.

ماده ۸

هر ساله دو نماینده علی البدل از بخش سرمایه گذاری خصوصی با HCI همکاری می کنند.

ماده ۹

HCI سالی دوبار به کابینه گزارش می دهد (هر شش ماه)، این کمیته گزارشات را منتشر می سازد.

ماده ۱۰

HCI وظیفه پیگیری پیشنهادات پروژه های سرمایه گذاری را برای کارایی اقتصادی و اقدام کارشناسانه انجام خواهد داد. در این راستا، HCI از موارد ذیل تشکیل شده است:

۱- چهار متخصص فنی

۲- دو نماینده از سرمایه گذارها

اعضای گروه فوق هر ساله عوض می شوند.

ماده ۱۱

HCI سرمایه اولیه را مبتنی بر ارزیابی بازار داخلی تعیین خواهد کرد، در صورت اعتراض سرمایه گذار نسبت به این ارزیابی، یک شرکت ارزیابی کننده مرضی طرفین، ارزش را تعیین می کند.

ماده ۱۲

بازرگانی تایید شده مسئولیت سازماندهی دفاتر حسابداری را بر عهده دارد که می تواند بر اساس استانداردهای بین المللی توسط شرکت های حسابداری غیر وابسته ممیزی می شود. شرکت ممیزی غیر وابسته توسط HCI انتخاب خواهد شد.

بخش سه: تعهدات، امتیازات و معافیت های شرکت های تایید شده

ماده ۱۳: درآمدها

۱- سرمایه گذاری کوتاه مدت: زمان تعیین شده برای معافیت های مالیاتی چهار سال از زمان صدور مجوز خواهد بود، و یا سه سال از شروع تولید، مبنی بر این که کدام یک مقدم باشد، و این معافیت سه برابر ارزش سرمایه گذاری را در بر می گیرد.

۲- سرمایه گذاری میان مدت: جدول زمانی برای معافیت های مالیاتی شش سال از صدور یا پنج سال از شروع تولید است، مبنی بر این که کدام یک مقدم باشد، و این معافیت یک و نیم برابر ارزش سرمایه را در بر می گیرد.

۳- سرمایه گذاری دراز مدت: جدول زمانی برای معافیت های مالیات هشت سال از صدور مجوز خواهد بود و یا هفت سال از شروع تولید، مبنی بر این که کدامیک مقدم باشد، و این معافیت برابر با ارزش سرمایه است.

در مورد شرایط خاص سرمایه گذاری که نیاز به بسط زمانی دارد، با توجه به معیارهای جهانی، HCl توسعه زمانی را تعیین خواهد کرد.

در تمام بندهای این ماده، با استرداد مبلغ مذکور، سرمایه گذار حائز شرایط معافیت مالیاتی بیشتر نمی باشد.

ماده ۱۴

HCl، با توجه به استانداردهای جهانی، شرایط سرمایه گذاری را تحت هر بند ماده ۸ تعیین خواهد کرد.

ماده ۱۵: عوارض گمرکی

تولید شرکت از هر نوع تعرفه ومالیاتهای صادراتی به مدت ده سال از صدور مجوز معاف خواهد بود.

ماده ۱۶: اجاره مستغلات

سرمایه گذاران خارجی، اعم از دراز مدت، میان مدت و کوتاه مدت، می توانند به مدت سی، بیست و یا ده سال

مستغلات را اجاره کنند. HCl بنا بر دلایل موجه و یا در صورت نیاز می تواند این مدت را افزایش دهد.

ماده ۱۷: انتقال سرمایه، منافع، بهره و وامها

انتقال سرمایه وبهره بازرگانی خصوصی خارجی و وام و بهره ایجاد شده از سرمایه گذاری می تواند تحت محدودیت های ذیل انتقال یابد:

۱- سرمایه گذاری خارجی ثبت شده و سود حاصله از سرمایه که مجددا سرمایه گذاری می شود می تواند بعد از یک دوره هفت ساله انتقال یابد.

۲- بهره و میزان اصلی وامها می تواند تا میزان قید شده در قرارداد انتقال یابد.

ماده ۱۸

اتباع خارجی شرکت های تایید شده می توانند هفتاد درصد درآمد خود را، بعد از پرداخت عوارض و مالیات انتقال دهند.

ماده ۱۹: فروش

سرمایه گذاران خارجی و سرمایه گذاران افغان با سرمایه خارجی می توانند بعد از تراز دفاتر حسابداری قانونی خود و تایید HCl شرکت را به فروش برسانند.

ماده ۲۰

سرمایه گذاران مذکور در ماده ۱۹ می توانند سرمایه و درآمد حاصل از فروش را انتقال دهند.

ماده ۲۱

سرمایه گذاران خارجی و داخلی با سرمایه خارجی می توانند با توجه به ایین نامه ها، و کسب مجوز از HCl، رعایت مقررات تجاری، و مشخص کردن دفاتر حسابداری قانونی خود، و انتقال سرمایه به کشور مورد نظر، منحل شوند.

ماده ۲۲: خرید و فروش سهام

سرمایه گذار خارجی تایید شده می تواند سهام خود را به شهروندان افغانی یا به دولت افغان بفروشد.

ماده ۲۳

هر گاه فروش سهام توازن مالی یا مدیریتی را بر هم بزند، آنگاه HCl می تواند از فروش سهام جلوگیری به عمل آورد.

ماده ۲۴

خرید، فروش، یا استفاده از حق انحصاری و علامت تجاری، و دانش فنی مربوط به سرمایه گذاری تایید شده، مطابق با توافق قراردادی سرمایه گذار انجام خواهد شد.

ماده ۲۵

سرمایه گذاران تایید شده خارجی و داخلی این حق را دارند تا از تسهیلات بانکی افغانستان استفاده کنند تا برای ارز خارجی خود حساب بانکی افتتاح نمایند. همچنین این حق را دارند تا از اعتبار خود استفاده کنند یا وام بگیرند تا سرمایه گذاری خود را در کشور افزایش دهند.

ماده ۲۶

سرمایه گذاران خارجی و داخلی توصیف شده در این قانون سرمایه گذاری نمی توانند کالاها و اقلامی را وارد کنند که جزء مواد اولیه تولیدات آنان نمی باشد.

ماده ۲۷

سرمایه گذاران خارجی و داخلی در محدوده امکانات خود برای انتخاب افغان های ماهر جهت پرسنل خود، و آموزش فنی و کمک به تقویت دانش فنی کارکنان خود مسئول می باشند.

بخش چهارم: متفرقه

ماده ۲۸: مصادره، ضبط و ملی سازی

دولت بدون روند قانونی و حکم دادگاه واجد صلاحیت قانونی حق مصادره، ضبط یا ملی سازی را ندارد.

ماده ۲۹

سلب مالکیت سرمایه گذاری های خارجی یا داخلی تنها با توجه به امنیت داخلی مجاز است که در آن دولت باید قبلاً بهای منصفانه بازار را پردازد که توسط شرکت ارزیاب بین المللی غیر وابسته تعیین خواهد شد.

ماده ۳۰

سرمایه گذاران خارجی و داخلی خصوصی می توانند مبالغی را انتقال دهند که در نتیجه ملی سازی و مصادره دولت به دست آمده اند. شکایات شرکتهای تایید شده به HCl خواهد رسید و تصمیمات مقتضی توسط HCl اتخاذ خواهد شد.

ماده ۳۱

ساخت خط لوله، زیر ساخت ارتباطات تلفنی دور برد، صنایع گاز و نفت و معادن از این قانون سرمایه گذاری مستثنی خواهند بود. سرمایه گذاری در این بخش ها تحت قانونی جداگانه تنظیم می شود.

ماده ۳۲: حل و فصل مناقشه

مناقشه بین سرمایه گذاران داخلی و خارجی در برابر HCl و کارمندان و هویت های دولتی می تواند مستقیماً به روشی دوستانه با رعایت و توجه به قواعد این قانونگذاری و مستندات شرکت تایید شده و قراردادهای مشخص که در این خصوص به امضا و توافق رسیده است، حل و فصل شود.

اگر مناقشات به این شیوه حل و فصل نشوند، آنگاه با توجه به مناقشات بین دولت ها و شهروندان خارجی یا مطابق با

قانون حکمیت کمیسیون سازمان ملل و قوانین بین المللی، طرفین میتوانند به کنوانسیون ۱۸ مارس ۱۹۶۵ واشنگتن رجوع کنند.

ماده ۳۳

تصمیمات مبتنی بر کنوانسیون بین المللی جهت حل مناقشه یا قانون حکمیت نهایی خواهد بود و طرفین تسلیم رای آن هستند.

ماده ۳۴

HCI مقرراتی برای اعمال این قانون صادر می کند، مشروط بر این که این قوانین در تضاد با قانون فعلی و دیگر قوانین کشور نباشند.

ماده ۳۵

هر گاه مفاد این قانون سرمایه گذاری با مفاد دیگر قوانین موجود مربوط به سرمایه گذاری خصوصی خارجی و داخلی تناقض داشته باشد، مفاد این قانون سرمایه گذاری اعمال خواهد شد. ماده ۳۶

این قانون بعد از امضای رئیس دولت معتبر خواهد بود و در روزنامه دولتی انتشار خواهد یافت، قانون سرمایه گذاری داخلی و خارجی خصوصی که در روزنامه رسمی شماره ۷۹۷ (مورخ ۸/۸/۱۴۲۲ هجری قمری) انتشار یافته است، باطل و بی اعتبار می باشد.

۲-۳- مقررات مربوط به دریافت کارت بازرگانی:

متن کامل مقررات چگونگی اخذ کارت بازرگانی توسط اتباع کشورهای خارجی در افغانستان برای انجام فعالیت های تجاری

ماده ۴۸- اتباع خارجی اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی به منظور تجارت در افغانستان مکلفند برای اخذ جواز تجاری به مرکز وزارت تجارت در کابل مراجعه نمایند در صورت قبولی در خواستشان جواز نامه تجاری مورد نظر مطابق شرایط مندرج این فصل در بدل مبلغ (چهار صد) دلار آمریکایی اجرا ی شود تاجر خارجی مکلف به انجام تادیات فصل ششم این لایحه نیز می باشد.

ماده ۴۹

اتباع خارجی در درخواست خویش باید نوع فعالیت تجاری خود را واضح و تصریح نمایند.

ماده ۵۰

تجار خارجی که جواز تجاری افغانستانی را حاصل می نمایند مکلف به رعایت قوانین نافذ افغانستانی و انجام تادیات قانونی به دولت افغانستان می باشند.

ماده ۵۱

برای حصول جواز نامه تجاری خارجی انجام مراتب آتی ضروری است:

الف- ارائه درخواست کتبی با سه قطع عکس

ب- ارائه تصدیق عدم مسئولیت از مراجع قانونی کشور متبوع درخواست دهنده.

ج- توضیح اسم شرکت، تاریخ تاسیس، میزان سرمایه و آدرس مرکزی در کشور متبوع درخواست دهنده.

د- ارائه تصدیق یکی از بانکهای کشور متبوع در مورد داشتن اعتبار مالی درخواست دهنده.

ه- تضمین شرکت مورد تاسیس در افغانستان از جانب دفتر مرکزی درخواست دهنده و اتاق تجارت کشور مربوط.

و- تمام اسناد مندرج فوق به تایید وزارت خارج کشور متبوع درخواست دهنده و تأیید سفارت افغانستانی مقیم آن کشور

بعد از ممه‌ور شدن از طریق وزارت امور خارجه دولت افغانستان به وزارت تجاری ارائه می‌گردد.
کشور متبوع شخصیت حقیقی همان کشوریست که شخصیت حقیقی مذکور در انجا تاسیس گردید است.

ماده ۵۲

سرمایه اولیه شرکتهای تجاری خارجی مبلغ (یک صد هزار) دلار آمریکا می‌باشد.

ماده ۵۳

تاجران خارجی دارنده جواز افغانی صرفاً مجازند اموال تولیدی کشور خویش را به افغانستان وارد نمایند و حق واردات از سایر کشورها را به افغانستان ندارند.

ماده ۵۴

تاجران خارجی حق خرده فروشی ندارند.

ماده ۵۵

تاجران خارجی می‌توانند تولیدات افغانی را به سایر کشورها صادر نمایند.

ماده ۵۶

جواز نامه تجارت خارجی برای یک سال دارای اعتبار بوده و در پایان هر سال در صورتی که تمام تکالیف قانونی خویش را انجام داده باشند می‌تواند برای سال آینده نیز تجدید شود.

ماده ۵۷

تاجر خارجی مکلف است دفتر تجاری حساب خود را مطابق قوانین نافذه در افغانستان به یکی از زبانهای رسمی افغانستان مرتب نمایند.

ماده ۵۸

محل فعالیت تجاری در افغانستان در شهر (کابل) می‌باشد در صورتی که ایجاد نمایندگیهای شرکت در ولایت ضروری باشد با موافقت وزارت تجارت، نمایندگی مورد نظر در ولایات مربوطه می‌تواند تاسیس شود. در اینصورت وزارت تجارت باید با توضیح ضرورتها موافقت مراجع امنیتی را در آن مورد حاصل نماید.

ماده ۵۹

تاجر خارجی مکلف است تمام داد و ستد خود را از طریق بانکهای افغانی اجرا نماید.

ماده ۶۰

صدور پاسپورت و ویزای ورود و خروج تاجر خارجی بر اساس درخواست شخص و با مراجعه و ارائه جواز به یکی از شعب ذیربط وزارت تجارت افغانی صورت می‌گیرد. تمدید ویزای اقامت تاجر خارجی تابع جوازنامه وی بوده و همه ساله بعد از تجدید جواز تجاری اجرا می‌گردد.

ماده ۶۱

تاجر خارجی با اجازه وزارت تجارت میتواند اعضای خارجی دفتر خویش را استخدام کند که این اعضا نمی‌توانند بیش از یک هشتم تعداد پرسنل شرکت باشند. ویزا اقامت برای اتباع خارجی بعد از تثبیت ضرورت استخدام آنها از طرف وزارت تجارت از مراجع قانونی صادر می‌گردد.

ماده ۶۲

تاجر خارجی مکلف است در صورت فسخ قرارداد مستخدمین خارجی موضوع را به وزارت تجارت اطلاع دهد مستخدمین مذکور مکلفند طی میعادتی که از طریق وزارت تجارت تعیین میگردد کشور را ترک گویند.

ماده ۶۳

تاجر خارجی مکلف بحضور در مرکز تجاری خویش می‌باشد اگر خواسته باشد برای مدتی از افغانستان خارج شود باید نخست وکیل قانونی خویش را تعیین و بعداً با اجازه وزارت تجارت بخارج برود بدین ترتیب وکیل قانونی مذکور مکلف بانجام تمام تعهداتف بدهیها و وظایف تاجر مذکور می‌باشد.

ماده ۶۴

هر گاه تاجر خارجی برای همیشه افغانستان را ترک نماید وزارت تجارت را در جریان قرار می‌دهد وزارت تجارت پس از استعلام از عدم مسئولیت و اخذ تایید از تمام موسسات مربوطه و تصفیه حساب نامبرده، اجازه ترک افغانستان را به وی می‌دهد. وزارت تجارت مکلف است دو ماه قبل از تاریخ خروج تاجر نامبرده از کشور موضوع را از طریق رسانه اطلاعات جمعی باطلاع عموم برساند.

ماده ۶۵

تاجر خارجی و مستخدمین آن مکلف اند در مدت اقامت خویش در افغانستان در امور دینی، سیاسی و امنیتی افغانستان بصورت مستقیم ویا غیر مستقیم تشبث و مداخله ننمایند.

این قانون از تاریخ توشیح رئیس دولت نافذ ودر جریده رسمی نشر می‌گردد وبا انفاذ آن قانون سرمایه گذاری خصوصی داخلی و خارجی و مقررہ تنظیم اجراءت و فعالیت های اداره مرکزی تشویق و انکشاف سرمایه گذاری خصوصی منتشره جریده رسمی شماره (۷۹۷) مورخ: ۸/۲/۱۴۲۲ ه.ق ملغی شمرده می‌شود.

مراحل راه اندازی کار تجاری (کسب و کار)

قانون ثبت شرکت برای اتباع خارجی در افغانستان

- ماده ۱- اتباع خارجی اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی که خواسته باشند در افغانستان تجارت نماید مکلفند در صورت قبولی درخواست جواز شان، برای اخذ جواز تجارتي به وزارت تجارت در کابل مراجعه نمایند
- ماده ۲- اتباع خارجی اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی که خواسته باشند در افغانستان تجارت نماید مکلفند برای اخذ جواز تجارتي به مرکز وزارت تجارت در کابل مراجعه نمایند در صورت قبولی درخواستشان جواز نامه تجارتي مورد نظر مطابق شرایط مندرج این فصل در بدل مبلغ (چهارصد) دلار آمریکائی اجرا می‌شود تاجر خارجی مکلف به انجام تادیات فصل ششم این لایحه نیز می‌باشد.
- ماده ۳- اتباع خارجی در درخواست خویش باید نوع فعالیت تجارتي خود را واضحا تصریح نمایند.
- ماده ۴- تاجر خارجی که جواز تجارتي افغانی را حاصل می‌نمایند مکلف به رعایت قوانین نافذ افغانی و انجام تادیات قانونی به دولت افغانستان می‌باشند.
- ماده ۵- برای حصول جوازنامه تجارتي خارجی انجام مراتب آتی ضروری است:
 - الف: تقدیم درخواست تحریری با سه قطعه فوتو.
 - ب- ارائه تصدیق عدم مسئولیت از مراجع قانونی کشور متبوع درخواست دهنده.
 - ج- توضیح اسم شرکت، تاریخ تاسیس، اندازه سرمایه و آدرس مرکز اصلی در کشور متبوع درخواست دهنده.
 - د- ارائه تصدیق یکی از بانکهای کشور متبوع در مورد داشتن اعتبار مالی درخواست دهنده.

- ه- تضمین شرکت مورد تاسیس در افغانستان از جانب دفتر مرکزی درخواست دهنده و اتاق تجارت کشور مربوط.
- و- تمام اسناد مندرج فوق به تصدیق وزارت خارجه کشور متبوع درخواست دهنده و تأیید سفارت افغانی مقیم آن کشور بعد از مهر نشانی شدن از طریق وزارت خارجه دولت افغانستان بوزارت تجارت ارائه می‌گردد.
- نوت: کشور متبوع شخصیت حکمی همان کشوریست که شخصیت حکمی مذکور در آنجا تاسیس گردیده است.
- ماده ۶- سرمایه ابتدائی شرکتهای تجارتی خارجی مبلغ (یک صد هزار) دلار آمریکائی می‌باشد.
- ماده ۷- تاجران خارجی دارنده جواز افغانی صرف مجازند اموال تولیدی شرکت خویش را به افغانستان وارد نمایند و اموال تولیدی سایر کشورها را به افغانستان وارد کرده نمی‌توانند.
- ماده ۸- تاجران خارجی حق پرچون فروشی (خرده فروشی) را ندارند.
- ماده ۹- تاجران خارجی می‌توانند تولیدات افغانی را به سایر کشورها صادر نمایند.
- ماده ۱۰- جوازنامه تجارت خارجی برای یک سال دارای اعتبار بوده و در ختم هر سال در صورتیکه تمام مکلفیتها و جایب قانونی خویش را انجام داده باشند برای سال آینده تجدید شده می‌تواند.
- ماده ۱۱- تاجر خارجی مکلف است دفتر تجارتی حساب خود را مطابق قوانین نافذ در افغانستان به یکی از زبانهای رسمی افغانستان ترتیب نمایند.
- ماده ۱۲- محل فعالیت تجارتی تاجر خارجی در افغانستان در شهر (کابل) می‌باشد، در صورتیکه ایجاد نمایندگیهای شرکت در ولایات ضرورت دیده شود به موافقه وزارت تجارت نمایندگی مورد نظر در ولایات مربوطه تاسیس شده می‌تواند در این صورت وزارت تجارت باید با توضیح ضرورتها موافقه مراجع امنیتی را در مورد حاصل نماید.
- ماده ۱۳- تاجر خارجی مکلف است تمام داد و ستد خود را از طریق بانکهای افغانی اجرا نماید.
- ماده ۱۳- تاجر خارجی با اجازه وزارت تجارت می‌تواند اعضای خارجی دفتر خویش را استخدام کند که این اعضا نمی‌تواند اضافه از یک بر هشت تعداد مجموعی پرسنل شرکت باشد ویزه اقامت برای اتباع خارجی بعد از تثبیت ضرورت استخدام آنها از طرف وزارت تجارت از مراجع پاسپورت و ویزه افغانی مطالبه می‌گردد.
- ماده ۱۴- تاجر خارجی مکلف است در صورت فسخ قرار داد مستخدمین خارجی موضوع را به وزارت اطلاع دهند مستخدمین مذکور مکلفند طی میعادى که از طریق وزارت تجارت تعیین می‌گردد کشور را ترک نمایند.
- ماده ۱۵- تاجر خارجی مکلف به حضور در مرکز تجارتی خویش می‌باشد اگر خواسته باشد برای مدتی از افغانستان خارج شود باید وکیل قانونی خویش را تعیین و بعداً با اجازه وزارت تجارت به خارج برود. به این صورت وکیل قانونی مذکور مکلف به انجام تمام تعهدات بدهیها و و جایب تاجر مذکور می‌باشد.
- ماده ۱۶- هرگاه تاجر خارجی برای همیشه افغانستان را ترک نماید وزارت تجارت را در جریان قرار بدهد وزارت تجارت بعد از معلومات از عدم مسئولیت باقیداری از تمام موسسات مربوطه و تصفیه حسابهای نامبرده برای موصوف اجازه ترک افغانستان را می‌دهد وزارت مکلف است دوماه قبل از تاریخ خروج نامبرده از کشور موضوع را ذریعه اطلاعات جمعی به اطلاع عامه برساند

چگونگی اخذ مالیات و هزینه های ثبت علایم تجاری در کابل

دادگاه تجاری کابل، چگونگی اخذ مالیات و هزینه های ثبت علایم تجاری در این شهر به شرح زیر اعلام کرد. از آنجا که تمامی مالیاتها و هزینه‌های ثبت علایم تجاری به پول رایج کشور (افغانی) پرداخت می‌شود، لذا نمی‌توان دقیقاً هزینه های ثبت را به دلار پرداخت کرد، چراکه نرخ دلار در هر روز تغییر می‌نماید، اما مالیات ثبت یک علامت

تجاری (شامل هزینه های اعلان و غیره) مبلغ ۵۰ دلار تخمین زده می شود".
در قسمتی دیگر از این نامه، اشاره ای به مراحل ثبت شرکت و اخذ جواز تجاری شده، به گونه ای که به لایحه صدور جوازهای (مشاغل و تجارت) اتباع خارجی که خواهان اخذ جواز تجاری هستند، اشاره می کند و می افزاید: "اتباع خارجی ای که خواهان اخذ جواز تجاری به صورت انفرادی و یا شرکت تجاری خارجی یا مختلط باشند، بعد از ارائه اسناد (گواهی عدم سوء پیشینه از اداره پلیس کشور متبوع، اعتبارنامه بانکی از یکی از بانکهای کشور متبوع و یک کپی پاسپورت صادره از وزارت خارجه کشور متبوع یا سفارت همان کشور در افغانستان یا سفارت افغانستان در آن کشور و ارائه به وزارت امور خارجه و معرفی از آن وزارت به دفتر ریاست جوازها) به منظور صدور جواز، موظف به پرداخت مبلغ ذیل به حساب واردات دولت می باشند. این مبلغ اگر به پول افغانستان (افغانی) باشد باید به خانگه پنجم در افغانستان بانک و اگر دلار باشد باید به خزانه دولت در افغانستان بانک واریز گردد".

لازم به ذکر است، قیمت بعضی از موارد فوق به شرح ذیل اعلام شده است:

1- قیمت جواز مبلغ ۴۰۰ دلار آمریکا

2- حق ثبت مبلغ ۱۰۰۰ دلار آمریکا

3- امتیاز جواز مبلغ ۱۰۰۰ افغانی

4- قیمت فرم ها ۴۰۰ افغانی

5- حق مهر مبلغ ۲۵۰ افغانی

6- قیمت فتوکپی مبلغ ۲۰۰ افغانی

همچنین بیان گردیده، که مجموع مبلغ قابل پرداخت به دفتر ریاست جوازها مبلغ ۱۴۰۰ دلار آمریکا و ۱۸۵۰ افغانی می باشد.

قابل ذکر است که علاوه بر پرداخت مبلغ فوق، پرداخت مبلغ ۵۰۰ افغانی در اداره ثبت مرکزی نیز الزامی می باشد.

موسسه حمایت از سرمایه گذاری در افغانستان – آيسا (AISA) :

- آژانس حمایت از سرمایه گذاری در افغانستان موسوم به آيسا (AISA) خدماتی را از جمله ثبت و صدور مجوزهای سرمایه گذاری، نحوه جمع آوری و نوع مدارک لازم، پاسخ به سوالات درخواست کنندگان به منظور تسریع، اقدام به سرمایه گذاری و کاهش موانع متعدد اداری، ارائه می دهد و متقاضیان می توانند اطلاعات مورد نظر خود را در بخشهای مختلف، در زمان کوتاهی کسب نمایند.

موسسه آيسا متقاضیان را طی مراحل ذیل کمک خواهد نمود:

- تکمیل فرم تقاضای سرمایه گذاری و فرم شماره شناسایی مالیاتی.

- ثبت فرم سرمایه گذاری در دفتر مخصوص و رایانه ای نمودن اطلاعات.

- راهنمایی لازم در مورد طرح تجاری.

- بررسی مدارک سرمایه گذاری برای اطمینان از قرار داشتن آن در چارچوب مقررات.

- ثبت مدارک سرمایه گذاری در دادگاه تجاری و اعلام جزئیات و نوع تجارت سرمایه گذار در یک روزنامه

کثیرالانتشار افغان. - هزینه دریافت مجوز و صدور مجوز سرمایه گذاری.

این موسسه دولتی که به شکل یک موسسه خصوصی اداره می شود ، با حمایت و کمک مالی دولت آلمان ایجاد شده ، برای سهولت کار سرمایه گذاران ، خدمات ویژه ای ارائه می کند . بنابر اعلام موسسه مذکور از تاریخ ۱۳۸۲/۹/۱ تا ۱۳۸۳/۱۰/۳۰ تعداد ۲۶۳۱ شرکت سرمایه گذار داخلی و خارجی با سرمایه اولیه ۵۱۰/۷۴۳/۵۴۴ دلار در بخش ساختمان و ۹۱۱ شرکت با سرمایه ۲۷۵/۲۰۱/۲۲۱ دلار در بخش صنعت و ۱۰۶ شرکت با سرمایه ۶۲/۹۹۱/۶۹۰ دلار در بخش کشاورزی و ۴۰۵ شرکت با سرمایه ۳۸۱/۱۰۲/۱۹۰ دلار نیز در بخش خدمات به فعالیت اشتغال دارند ، جمهوری اسلامی ایران با توجه به تعداد شرکت فعال و میزان سرمایه اولیه ثبت شده در بین ۵ کشور اول (ایران ، چین ، ترکیه ، آمریکا و پاکستان) قرار دارد .

شرایط سرمایه گذاری در افغانستان

۱- سرمایه گذار باید شخصاً جهت تکمیل پروسه مجوز خویش به دفتر آيسا حاضر شود در صورتیکه مقدور نباشد وکیل قانونی خویش را که وکالت خط شرعی محکمه را با خود داشته باشد جهت طی مراحل و اخذ مجوز به اداره آيسا مراجعه نماید.

۲- ارائه پاسپوت و یا دیگر اسناد رسمی که هویت انفرادی و یا شخصیت قانونی در خواست کننده را تثبیت نماید. شخصیت حقوقی شرکت های خراجی باید از طریق وزارت محترم امور خارجه افغانستان تصدیق گردیده و به دفتر آيسا معرفی شود.

۳- سرمایه گذار بایست یک آدرس مشخص محل کار را داشته باشد. آدرس پستی قابل قبول نبوده و موجودیت آدرس دفتر باید به اساس سند پرداخت کرایه و امثال آن تأیید شود.

۴- آيسا فرم تشخیص هزینه را در اختیار سرمایه گذار قرار داده که بعد از تکمیل فرم مذکور توسط سرمایه گذار مالیات مربوطه را، اداره آيسا از طریق اداره دارایی بدست می آورد.

۵- فعالیت کار سرمایه گذار باید واضح بوده لذا ایجاب می نماید تا در خواست کننده تفصیل مقدار و اندازه سرمایه گذاری را که قصد آغاز آن را دارد ، تعداد کارگران شرکت و اسامی مامورین رسمی شرکت را با خود بیاورد.

۶- در خواست کننده سعی کند تا اسم تجارتي را که انتخاب می نماید تکراری نباشد گرچه مجوز سرمایه گذاری بعد از استعلام اسم تجارتي صادر میشود.

- مالکیت (شکل حقوقی) شرکت باید بر اساس ساختار فعالیت تجارتي مانند شرکت تک موسس ، شرکت تضامنی مسئولیت محدود و یا شرکت خارجی میباشد ، اسناد مرتبط با آن باید ضمیمه در خواست باشد تا آنرا ثبت سازد.

۸- اطلاعات عمومی و خلاصه اطلاعاتی که در درخواست سرمایه گذاری ارائه شده در یکی از روزنامه های کثیرالانتشار به چاپ برسد.

۹- از درخواست کننده تقاضا می شود تا اطلاعاتی را که در درخواست جهت اخذ مجوز اظهار می دارد واقعی بوده و در صورت ارائه اطلاعات نادرست در خواست دهنده از دریافت مجوز سرمایه گذاری محروم خواهد شد. علاوه بر آن اگر اطلاعات غیر واقعی بعد از صدور مجوز ثابت گردد ، مجوز سرمایه گذار بصورت فوری باطل گردیده

۱۰- مطابق با قانون سرمایه گذاری خصوصی در افغانستان سرمایه گذار (شرکت ثبت شده) باید از تغییرات که در مالکیت و یا سرمایه آن ایجاد میگردد و یا در صورتیکه سرمایه گذار سهم خویش را در سرمایه گذاری افزایش دهد باید اداره آيسا را در جریان قرار دهد زیرا کم نشان دادن سرمایه آغاز فعالیت تخطی از قانون سرمایه گذاری تلقی خواهد شد.

۱۱- دارنده گان مجوز سرمایه گذاری کوچک مستحق توزیع زمین صنعتی شناخته نمی شوند و همچنان نامه معرفی برای اخذ پاسپورت تجارتي به وزارت امور داخله داده نمیشود.

۱۲- موقعیکه شرکت فعالیت خود را آغاز می کند بلافاصله می بایست اداره آيسا را مطلع نماید.

هزینه اخذ مجوز و تجدید سالانه مجوز سرمایه گذاری

بخش تولید و خدمات بهداشتی و درمانی: هزینه مجوز سرمایه گذاری بخش تولیدی و خدمات بهداشتی -درمانی (صنعتی ، زراعتی ، دامپروری و مواد ساختمانی ، صنعت فیلم سازی ، دارو سازی ، بیمارستان ها و کلینیک های بهداشتی -درمانی و غیره)

مبلغ سرمایه ابتدایی	نوع	هزینه مجوز
5000 تا ۱۰۰۰۰ دلار	سرمایه گذاری کوچک	100 دلار
10001 تا ۱۰۰۰۰۰۰ دلار	سرمایه گذاری متوسط	700 دلار
1000001 دلار به بالا	سرمایه گذاری بزرگ	1000 دلار

هزینه تجدید مجوز سالانه شرکت های فوق الذکر ۲۵٪ درصد هزینه مجوز

۲. بخش خدماتی : هزینه مجوز سرمایه گذاری بخش خدماتی ۱۰۰۰ دلار (مانند خدمات مخابراتی ، بانکی ، هتل ، رستوران ، آژانس مسافرتی، مشاورتی، حسابرسی، IT و....)

- هزینه تجدید مجوز سالانه شرکت های خدماتی فوق الذکر پنجاه درصد هزینه مجوز

۳. هزینه مجوز شرکت های ساختمانی .

مبلغ سرمایه ابتدایی	نوع	هزینه مجوز
20000 تا ۱۰۰۰۰۰۰ دلار	متوسط	700 دلار
1000001 دلار به بالا	بزرگ	1000 دلار

هزینه تجدید مجوز سالانه شرکت های ساختمانی ۵۰٪ مجوز

۴. هزینه مجوز شرکت های امنیتی ۵۰۰۰ دلار آمریکای معادل ۲۵۰۰۰۰ افغانی

- هزینه تجدید مجوز سالانه شرکت های امنیتی ۱۰۰ درصد مجوز

نکته : علاوه بر هزینه فوق الذکر مبلغ ۱۰۰۰ افغانی جهت نشر آگهی تاسیس شرکت در روزنامه های افغانی و جریده رسمی وزارت عدلیه اخذ میگردد.

۴. هزینه تصدیق فعالیت :

الف. بخش های تولیدی ، خدمات بهداشتی -درمانی ۱۰۰ دلار

ب. بخش های خدماتی ۲۵۰ دلار

۰. المثنی مجوز سرمایه گذاری ۱۰ دلار.

۰ در صورتیکه در خواست کننده موافق با شرایط فوق الذکر باشند، با امضا فرم مربوطه اطلاع می دهند.

قوانین بانکی

بانک داری در افغانستان

وجود سه دهه جنگ و هرج و مرج در افغانستان، باعث آسیب و ویرانی در تمامی بخش های اقتصادی از جمله بخش بانکداری گردید.

اهمیت بخش بانکداری در اقتصاد کشورها به گونه ای است که از آن به عنوان موتور رشد اقتصادی و توسعه نام میبرند.

بانکها موسساتی هستند که از محل تجمیع سپرده های مردم، سرمایه های لازم را در اختیار صاحبان واحدهای صنعتی، کشاورزی، بازرگانی و اشخاص از طریق وام های کوچک و بزرگ قرار میدهند. در واقع بانکها با جمع آوری سپرده ها به جریان انداختن آنها در فعالیتهای اقتصادی موجب انتقال رمایه از یک گروه غیرفعال (سپرده گزاران) به گروه دیگر که در امر تولید فعالیت و اشتغال زایی دارند را فراهم میکنند. بنابر این نقش مهم در فرایند رشد و توسعه اقتصادی کشورها دارند.

سیر تکامل بانکداری در افغانستان

اولین بانک به شیوه نوین، بانک ملی افغان بوده است که در سال (۱۳۱۲) تأسیس گردید. بانک ملی افغان ساختار بانکداری را در افغانستان معرفی نموده و تا زمان تأسیس دفاغانستان بانک (۱۳۱۸) بانک مرکزی امور چاپ پول، فعالیتهای اقتصادی و توزیع حقوق کارمندان افغانستان را به عهده داشت و دارای شهرت ۷۵ ساله در سطح افغانستان و جهان میباشد. حوزه فعالیت این بانک محدود بوده و با وجود ملی بودن آن تا زمان داوودخان پادشاه افغانستان این بانک خصوصی بوده و بعد از آن در گسترش فعالیت دولت در آمد، چند سال بعد از بانک ملی، بانک «دافغانستان بانک» که به نام پشتو میباشد، نیز تأسیس شد. اما بعد از سال ۱۳۳۲ تعداد بانکها روبه افزایش گذاشت بانک رهنی، بانک تعمیراتی، بانک توسعه صادرات، بانک توسعه زراعت و بانک پشتونی و بانک توسعه صنعت و... را میتوان نام برد. نظام بانکداری در آن زمان شامل سه نوع بانکهای تخصصی، تجارتي و بانک مرکزی بوده که هر کدام از این بانکها خصوصاً بانک تخصصی که خود شامل بانک زراعتی، بانک صنعتی بانک رهنی و تعمیراتی بود. به ارائه خدمات بخش بانکی می پرداختند و بسیاری از مشکلات سد راه توسعه اقتصادی افغانستان را به نوعی حل میکردند. اما بعد از حکومت طالبان و روی کار آمدن دولت جدید بنا بر مقتضیات و شرایط موجود مسئولین نظام بانکی کشور، بانک تخصصی موجود در کشور را به نام بازار آزاد و بخش خصوصی، منحل کردند و فعالیت بانکهای تجارتي به شیوه بخش خصوصی، را در عرصه بانکداری ظهور و بروز دادند.

با مطالعه تاریخ این بانکها به خوبی مشاهده میشود که تا ابتدای شروع جنگها در افغانستان، تاریخی موفق و باتجربه ای داشته است و در همان اوایل توانستند خدمات خوب و نوین را ارائه داده و مشتریان بسیاری را جمع کنند. ولی متأسفانه با شروع جنگهای داخلی و سر کار آمدن حکومت طالبان بانکداری نیز همانند سایر بخش های اقتصادی از بین رفت. فعالیت بانکداری افغانستان بعد حکومت طالبان اقتصاد بازار آزاد میباشد و قوانین اقتصادی نیز از فعالیت بخش

خصوصی حمایت میکند، زیرا مبنای فعالیت اقتصادی بازار آزاد بخش خصوصی است. بانکها نیز به عنوان یکی از موسسات مالی در حوزه بخش خصوصی قرار میگیرند. که با جذب حدود دو میلیارد دلار از پنج میلیارد دلار سرمایه گذارها به عنوان دومین بخش موفق از آن یاد میگردند. افزایش روز افزون تعداد و نمایندگی های بانکهای مختلف (داخلی و خارجی) در استانها به خوبی بیانگر رشد و گسترش بانکها در افغانستان میباشد که با تصویب قوانین بانکداری و قانون دافغانستان بانک در سال ۱۳۸۲ باب نوینی در راستای رشد سریع آن ایجاد گردید. به طوری که با ایجاد زمینه دسترسی به کرایت کارت برای تا جران از ۵۳ کشور از جایگاه ۱۸۰ در سال ۱۳۸۷ به درجه ۲۷ در سال ۱۳۸۸ را در زمینه دسترسی به وام از آن خود کرد. در اوایل تنها شش بانک دولتی و نیمه فعال وجود داشت که شامل بانک ملی افغان و پشتنی بانک و بانک انکشاف زراعت و بانک توسعه صنعت و بانک توسعه صادرات و بانک رهنی و تعمیراتی بوده است که بر اثر جنگهای مختلف سرمایهها و مکان هایشان را از دست داده بودند: و پس از تصویب قانون بانکداری و طبق شرایط جدید تنها بانک ملی افغان و پشتنی بانک توانستند به فعالیت خود ادامه دهند و مابقی کلاً از سیستم بانکداری حذف گردیدند. در حال حاضر به طور کلی ۱۷ بانک از بانک مرکزی جواز دریافت کردند که به شرح زیر میباشد.

بانکهای ملی شامل: بانک ملی افغان، بانک پشونی

بانک خصوصی داخلی: بانک بین المللی افغانستان، بانک افغان یونایتد، عزیزی بانک، بانک برک، بانک باختر، بانک میکروفاینس اول، کابل بانک میوند بانک و غضنفر بانک.

بانکهای خصوصی خارجی: بانک استاندارد چارتر (انگلیس) بانک آراین (ایران)، الفلاح (امارات متحده عربی)، حبیبی بانک (آمریکا) بانک ملی پاکستان، بانک ملی پنجاب (هند).

بانک مرکزی در گزارش سالیانه خود بخشی از عملکرد مالی این ۱۷ بانک را به شرح زیر ارائه نموده است:

- مجموعه دارائی های سیستم بانکی در ماه جنوری ۲۰۰۹ به ۱۲۵,۷۶ میلیارد افغانی (۲,۴۱ میلیارد دلار) بالغ گردید که نشان دهنده ۶۶,۵ درصد از ماه جنوری ۲۰۰۸ میباشد.
- مجموعه قروض ناخالص (LONAS PORTOLIO) در ماه جنوری ۲۰۰۹ به ۵۱,۹۵ میلیارد افغانی (۱ میلیارد دلار) رسیده که نشان دهنده ۳۷ درصد از جنوری ۲۰۰۸ میباشد.
- سپردهها جز اساسی بدهیات به ۱۰۰,۴ میلیارد افغانی (۲ میلیارد دلار) در جنوری ۲۰۰۹ میرسد که نشان دهنده ۶۹ درصد افزایش از جنوری ۲۰۰۸ میباشد.
- این بانکها باعث ایجاد تقریباً ۵۰۰۰ شغل در سطح کشور گردیده اند.

اکثر بانکهای افغانستان دارای متصل به شبکه صویفت میباشد که نقل و انتقالات بین المللی مانند انتقال پیام حواله های پولی اشخاص و شرکتهای تجارتهای را بصورت رمزی ارسال میکند.

بانکهای خصوصی در افغانستان نسبت به بانک های دولتی به لحاظ سرعت انتقال پول و اطمینان مردم از محل امن برای سرمایه هایشان و همچنین خدمات نوین و فعالیت شفافشان از استقبال بیشتری برخوردار است به طوری که افزایش مشتریان بانکی این نوع بانها به خوبی گواهی بر صحت این موضوع میباشد.

معرفی خدمات بانکهای افغانستان

خدمات بانکی را در افغانستان میتوان به دو دسته عمده تقسیم کرد :

الف) خدمات اصلی شامل افتتاح انواع حسابها و ارائه انواع وام به بخش های مختلف اقتصادی

ب) خدمات فرعی شامل خدمات الکترونیک ، خدمات بانکداری اسلامی و سایر خدمات

میزان و چگونگی ارائه این خدمات در بانکهای مختلف متفاوت است اما عموماً همه بانکهای افغانستان خدمات اصلی را به یک شیوه ارائه میکنند ، ولیکن تفاوت بانکها در ارائه خدمات فرعی بسیار چشمگیر است بطوریکه از آن به عنوان یک استراتیژی جلب مشتری استفاده میگردد.

الف) خدمات اصلی شامل انواع حساب ها و ارائه انواع وام به بخشهای مختلف اقتصادی

افتتاح انواع حسابها به افغانی و ارزهای مختلف :

۱. حساب های جاری (انفرادی ، شرکتها ، موسسات و ارگانهای دولتی)

۲. حساب های پس انداز

۳. حساب های سپرده بلند مدت (معیادی) که طرح های سه ماهه - شش ماهه - یکساله میباشد

به سپرده های بلند مدت طبق تعرفه بانک سود پرداخت میشود .

افتتاح این نوع حساب ها علاوه بر اینکه محل امنی برای پول های مردم ایجاد میکند و میتوانند هر زمان که بخواهند به پولشان دسترسی داشته باشند ، امکان بدست آمدن در آمد مناسبی را برای آنها فراهم مینماید .

وام در بخش زراعت

وام در بخش مسکن ، راه و ساختمان (وام های رهنی و تعمیراتی)

وام های بازرگانی - تجارتي

وام در بخش صادرات و واردات

وام بازرگانی داخلی

وام در بخش خدمات

وام در بخش ترانسپورت

وام در بخش خدمات انجینری

وام در بخش خدمات عمومی

سایر وام ها (وام به کارکنان دولت وام جهت ازدواج)

اقتتاح انواع اعتبارات اسنادی دیداری ومدت دار : (لیتراف کریدت)

۱. اعتبار اسنادی مستقیم که مستقیماً به نفع فروشنده صادر میگردد.

۲. اعتبار اسنادی قابل انتقال که ذینفع اعتبار آن را به نام تولید کننده کالا یا فروشنندگان دیگر انتقال دهد .

۳. اعتبار اسناد اتکائی که ذینفع اعتبار میتواند آن را به عنوان تضمین قرار داده واز بانک بخواهد به نفع دیگری اعتبار صادر نماید.

۴. اعتبار اسنادی ترانزیتی که برای خرید کالا از کشور ثالث استفاده میگردد.

۵. اعتبار اسنادی گردلن که بجای فقط یک نوبت استفاده از آن ، برای نوبت های متعدد قابل استفاده میباشد .

۶. اعتبار اسنادی صادراتی که جهت صادر کردن کالا از کشور افغانستان به سایر کشورا مورد استفاده قرار میگیرد .

۷. صدور انواع ضمانت نامه بانکی که در تجارت بین المللی وامور ساختاری کاربرد دارند ،از جمله :

۱. ضمانت نامه شرکت در مناقصه یا مزایده

۲. ضمانت نامه حسن انجام کار یا تعهد

۳. ضمانت نامه استرداد وجه ا ل ضمان

ب) خدمات فرعی شامل خدمات الکترونیک ، خدمات بانکداری اسلامی وسایر خدمات

نظام بانکداری افغانستان با توجه به نو پا بودن خود به خوبی توانسته است ، خدمات رفاهی بانکی را که در دیگر کشور ها ی جهان مروج است ارائه نماید . این خدمات را میتوان به سه دسته کلی تقسیم بندی کرد:

خدمات الکترونیک:

در افغانستان همه بانک های خصوصی ودولتی بخشهای از خدمات بانکداری الکترونیکی را ارائه میدهند و روز به روز هم در حال توسعه آن هستند واگر هر فردی یک حساب بانکی داشته باشد به راحتی امکان انتقال وجه بصورت اینترنتی در هر کجای جهان را دارد بانکهای افغانستان عموماً به سامانه نوین بانکداری از قبیل انتقال به شبکه سویفت swift وسامانه سوئیس متصل است و همچنین بخوبی توانسته است به ارائه انواع کارتهای الکترونیک از قبیل کریدت کارت ، دبیت کارت ، مسترکارت و ویزا کارت پردازد، وبا ارائه خدمات خویش از طریق اینترنت وموبایل سعی در افزایش هر چه بیشتر رفاه مشتریان خود نموده اند.

کارت اعتباری یا کریدت کارت

این نوع کارتها نوع وام (وام) که بانک یا یک مؤسسه عالی در اختیار دارنده کارت قرار میدهند. این وام (وام) معمولاً سقف معینی دارد که هنگام اعطای کارت به دارنده اعلام میشود. همچنین کارت اعتباری پس از مدتی (معمولاً ۳ سال باطل میشود که در صورت صلاح دید مؤسسه صادر کننده کارت، با ارسال کارت جدید تمدید خواهد شد و گر نه خود به خود از بین میرود. تقریباً تمامی بانکهای افغانستان این خدمات را ارائه مینمایند.

کارت بدهکاری یا دبییت کارت

در این کارت شخص فقط تا سقف موجودی حساب خود میتواند به وسیله این کارت پرداخت نماید. این کارتها به یک حساب بانکی مجزا مرتبط میباشد و عموماً هر شخصی که یک حساب بانکی جاری در بانک افغانستان داشته باشد میتواند این کارت را دریافت نماید.

مستر کارت وویزا کارت

مستر کارت و ویزا کارت پدیدهای جدید و همه گیر در عرصه مبادلات بین المللی و تجاری است. و به دلیل دسترس بودن به اینترنت و مالیاتهای فوق العاده کم نسبت به حواله های بانکی اکثر شرکتهای به علاوه اشخاص میتواند مبادلات مالی خود را از طریق اینترنت انجام داده و واسطه های تجاری را که در کشورها و میادین تجاری اقامت داشته اند از پیش پا برداشته و به صورت مستقیم با کمپانیهای معتبر همکاری کنند. همچنین یکی دیگر از مشکلات حمل پول و بحث امنیت انتقال وجوه میباشد که با کارتهای اعتباری این مشکل از پیش پا برداشته شده و نگرانی افراد را تهدید نمیکند چرا که حتی اگر یک کارتی هم سرقت شود به دلیل کد پین اختصاصی که فقط و فقط دارنده کارت به آن دسترسی دارد تخلیه مالی امکان پذیر نمیشود. مستر کارت و ویزا کارت دو نوع از کارتهای اعتباری معتبر جهان است که با داشتن بیش از ۱۴۰ شعبه نمایندگی در کشورها و همین طور با دارا بودن ۳۰۰۰۰۰۰۰ دستگاه پایانه ATMS در رتبه اول مبادلات مالی قرار دارد. از دیگر مزایای مستر کارت و ویزا کارت میتوان به کارمزدهای ناچیز دریافت صورت حساب روزانه و رایگان نقد کرد وجوه از دستگاههای خود پرداز، خرید از تمامی فروشگاههای بین المللی، تبادل مالی با شرکت های بین المللی، انتقال پول، صرافیها، بانکهای اینترنتی و... می باشد. خدمات بانکداری موبایلی بانکداری از طریق موبایل یک گام مثمر دیگر میباشد که فقط دسترس مشترکین افغان بیسیم و شرکت مخابرات روشن قرار دارد این خدمات ارزنده به مشترکین افغان بیسیم م شرکت مخابراتی روشن که در برخی از بانکها مانند عزیزی بانک حساب دارند صورت میگردد. این خدمات دسترسی به حساب اشخاص از طریق موبایل در ۳۴ ولایت کشور امکان پذیر میسازد. البته قرار است که با کمک اداره توسعه ایالات متحده آمریکا خدمات بانکداری از طریق موبایل برای سایر بانکهای دیگر نیز فراهم گردد.

خدمات بانکداری اسلامی

پیش از ۹۰ درصد جمعیت کشور افغانستان مسلمان است که دارای فرهنگ و ارزشهای اسلامی میباشد. این فرهنگ و آموزه های دینی طبیعتاً در عملکرد اقتصادی آنها نیز مؤثر است طوری که امروزه تعدادی از مردم و تجار افغان تمایلی به سپرده گذاری و دریافت وام از بانکهای موجود ندارد. زیرا به اعتقاد آنان این سیستم های بانکی بر اساس

میکانیسم بهره، پایه گذاری شده است بدین منظور بسیاری از بانکهای موجود اقدام به ارائه خدمات بانکداری اسلامی در کنار سایر خدمات موجود بر اساس قوانین معاملات اسلامی اجرا نمودند.

بانکها ارائه دهنده این نوع خدمات شامل بانک ملی افغان، بانک پشتونی، میوند بانک، بانک خارجی آرین بانک غضنفر بانک و.. میباشد که محصولات مربوط به این نوع خدمات به شرح زیر میباشد.

- وام حسنه (حساب جاری)
- بیع مراجعه
- مضاربه
- مشارکه
- مشارکه متناقصه
- اجاره
- استصناع

سایر خدمات: یکسری خدمات خاص موجود دارد که در توسعه بعضی از بانکهای داخل افغانستان ارائه میگردد که شامل موارد زیر است:

ایجاد شعبه زنان که توسط میوند بانک صورت گرفته است وهدف از ارائه این نوع خدمات را فراهم سازی زمینه های سرمایه گذاری و عرضه خدمات بانکداری سهل ومدرن برای بانوان بیان نموده اند.

ایجاد حساب بخت و اقبال: این خدمات را که کابل بانک ارائه مینماید یک نوع حساب پس انداز بانکی میباشد که بنام «بخت حساب» مشهور است و برای دارندگان این نوع حساب ها سالیانه جوایزی نقدی و غیر نقدی را به قید قرعه اهدا میگردد.

قوانین مالیاتی

نظام حقوقی افغانستان چندین تغییر چشمگیر از سال ۲۰۰۲ قرار گرفته، با پیامدهای عمیقی را برای جامعه مدنی و سازمان های غیر انتفاعی (NPOs).

در نوامبر سال ۲۰۰۲، دولت انتقالی افغانستان به تصویب رسید قانون سازمان های اجتماعی، که در پرتو قانون اساسی افغانستان در ۱۹۶۴ به تصویب رسید.

در ژانویه سال ۲۰۰۴، یک قانون اساسی جدید افغانستان به تصویب رسید. ماده ۳۵ از قانون اساسی شهروندان افغانستان را اعطا "حق به تشکیل گردهمایی های اجتماعی به منظور تامین اهداف مادی یا معنوی مطابق با مفاد قانون در قانون اساسی نیز از آزادی بیان و اجتماعات (و یا "تظاهرات") را به رسمیت می شناسد. (مواد ۳۴، ۳۶)

رئیس جمهور کرزی در ماه ژوئن سال ۲۰۰۵، تصویب قانون سازمان های غیر دولتی (NGO ها)، بود که بلافاصله پس از امضای. قانون ایجاد یک چهارچوب قانونی جدیدی برای سازمان های غیر دولتی (NGOs) را در افغانستان، جایگزین مقررات برای فعالیت های سازمان های غیر دولتی داخلی و خارجی در افغانستان و پاکستان (مقررات NGO) که توسط رژیم طالبان در سال ۲۰۰۰ به تصویب رسید. هر دو قانون سازمان های غیر دولتی و قانون سازمانهای اجتماعی باقی می ماند در انتظار قبل از مجمع ملی افغانستان، به عنوان بخشی از فرآیند که همه قوانین مصوب قبل از صندلی مجمع ملی افغانستان باید توسط مجلس مورد بررسی تایید شده است. با این حال، هر دو در شرایطی از بررسی توسط مجمع ملی، قوانین در نیروی کامل و اثر باقی می ماند.

A. سازمان

افغانستان دارای دو دسته اصلی از ثبت نام، غیر دولتی، سازمان های غیر انتفاعی با وضعیت شخصیت حقوقی:

- سازمان های غیردولتی (NGO ها)، که تعداد ۱۶۸۰؛
- سازمان های اجتماعی (SOS)، که تعداد ۲۶۰۰.

بر اساس ژانویه ۲۰۰۵ در کابینه تصمیم وزیران، سازمان های اجتماعی رو به اضافی (هر چند تا حدودی تعریف نشده) محدودیت در دریافت کمک های مالی خارجی (نگاه کنید به بخش سوم زیر). عمل نشان داده است، با این حال، ممنوعیت کمک های مالی خارجی، اجبار حداقل در ارتباط با سازمانهای اجتماعی است. توجه داشته باشید این اطلاعات مربوط به هر دو شکل سازمانی را فراهم کند.

[1] چندین نوع دیگر NPOs نیز تا حد زیادی از این یادداشت از مطالعه خارج شدند. [۱]

B. قوانین مالیاتی

قانون مالیات بر درآمد ایجاد یک دسته از سازمان های معاف، که شامل سازمان هایی که با شرایط زیر:

- این سازمان باید تحت قوانین افغانستان تاسیس شده است.
- این سازمان باید سازمان یافته و عمل منحصر برای اهداف آموزشی، فرهنگی، ادبی، علمی، و یا خیریه و
- کانون، سهامداران، از اعضا و کارمندان یا در طی عمل یا پس از انحلال این سازمان ذکر شده در بندهای ۱ و ۲ این بند نمی باید از این سازمان بهره مند شوند.

تیم سازمان معاف از مالیات بر کمک های دریافت و بر روی درآمد حاصل از عملیات لازم است. "

قانون گمرکی معاف نمی NPOs را فی نفسه است، اما معاف دسته بندی خاصی از کالاها، از جمله: کسانی که وارد شده توسط امداد رسانی خارجی خصوصی و بین المللی و سازمان توسعه و برخی کالاهای دیگر، پس از توصیه و تصویب وزیر امور مالی و شورای وزیران بود.

The Constitution of the Islamic Republic of Afghanistan Law on Social Organizations Law on Non-Governmental Organizations Relevant Legal Forms
 II اشکال قانونی مربوطه

فرم های حقوقی عمومی A.

دو نوع اصلی از ثبت نام، سازمان های غیر انتفاعی در افغانستان وجود دارد: سازمان های غیر دولتی (NGO ها) و سازمانهای اجتماعی است.

NGOs سازمان های غیر دولتی بطور گسترده در قانون سال ۲۰۰۵ در سازمان های غیر دولتی (NGO حقوق) شامل هر دو داخلی و خارجی سازمان های غیر دولتی تعریف شده است. یک سازمان غیردولتی داخلی است که به سادگی "یک سازمان غیر دولتی داخلی که به دنبال اهداف خاص ایجاد شده است." (ماده ۵ (۲)) برای ایجاد یک سازمان غیردولتی داخلی، قانون، نیاز به حداقل دو موسسین، اشخاص داخلی یا خارجی، حقیقی یا حقوقی که ممکن است، حداقل یکی از آنها دارای محل اقامت و آدرس دقیق آن در افغانستان است. (ماده ۱۱ (۱)) برای تبدیل شدن به ثبت می شود، سازمان های غیر دولتی باید به وزارت اقتصاد. [2] (ماده ۴) همانطور که از سپتامبر ۲۰۱۱، گروه NGO در وزارت اقتصاد گزارش داد که ۱۶۸۰ سازمان های غیر دولتی (از جمله هر دو داخلی و خارجی) در افغانستان ثبت شد [۲].

قانون سازمان های اجتماعی (نوامبر ۲۰۰۲) آدرس یک رده خاص از سازمان است. Article 2(1) سازمان های اجتماعی (جوامع و انجمن) "به عنوان "اتحادیه های داوطلبانه اشخاص حقیقی یا حقوقی، سازمان یافته برای حصول اطمینان از اهداف اجتماعی، فرهنگی، آموزشی، حقوقی، هنری و حرفه ای" (تعریف ماده ۲ (۱)) است. [3] سازمان های اجتماعی باید ثبت نام با وزارت دادگستری به دنبال [۳] و در کمتر از ۱۰ اعضای موسس (ماده ۶ (۱)) تشکیل شده است. شهروندان خارجی را از خدمت به عنوان بنیان گذاران (ماده ۲ (۲)) محدود شده است، اگر چه آنها می توانند به عضویت افتخاری را پس از دریافت مجوز از وزارت دادگستری (ماده ۱۸) به دست آوردن. ژانویه سال ۲۰۰۵ در کابینه تصمیم وزیران در مورد تامین مالی خارجی را فراهم می کند که سازمان های اجتماعی (و احزاب سیاسی) می تواند کمک های مالی خارجی را دریافت خواهید کرد ("حمایت مالی از دولت های خارجی و یا سازمان های بین المللی). در عمل، با توجه به وزارت دادگستری، منع نمی شود به طور معمول در برابر سازمان های اجتماعی استفاده شود. با این حال، grantmakers باید هشدار را به خطر استفاده از این ممنوعیت است. همانطور که از سپتامبر ۲۰۱۱، ۲۶۰۰ سازمان های اجتماعی با وزارت دادگستری ثبت نام کرده بودند.

B. وضعیت مزایای عمومی

قانون سازمان های غیر دولتی، وضعیت سود عمومی برای سازمان های غیر دولتی را ایجاد کنید. در عوض، سازمان های غیر دولتی در حال حاضر قادر به دنبال کردن در هر منظور و حقوقی (اعم از سود متقابل و یا عام المنفعه)

هستند. Law on NGOs (همچنین نگاه کنید به قانون سازمان های غیر دولتی ، ماده ۸: شمارش توابع به سازمان های غیر دولتی ممنوع شده است).

Law on SOs قانون سازمان های اجتماعی نیاز به سازمان های اجتماعی به دنبال "فعالیت های اجتماعی، فرهنگی، آموزشی، حقوقی، هنری و حرفه ای که می تواند هر دو سود متقابل و یا اهداف عام المنفعه (شامل قانون اس (کمک) ماده ۲ (۱)).

افغانستان به دنبال رویکرد ایالات متحده با ایجاد یک رده از "سازمان معاف از مالیات در قانون مالیات بر درآمد. ماده ۱۰ از قانون مالیات معاف سازمان "وضعیت را محدود به آن دسته از سازمان های "سازمان یافته و منحصر برای مقاصد آموزشی، فرهنگی، ادبی، علمی، و یا خیریه است. " سازمان های اختصاص داده شده به این اهداف عام المنفعه و ملاقات با سایر معیارها اجباری هستند از پرداخت مالیات معاف "کمک های دریافت شده و درآمد حاصل از عملیات لازم است. " Income Tax Law (مالیات بر درآمد حقوق ، ماده ۱۰)

Specific Questions Regarding Local Law خاص با توجه به قانون محلی

A. Inurement

سازمان های غیر دولتی با محدودیت عدم توزیع و توسط ممنوعیت inurement خصوصی محدود می شود، به شرح زیر:

- NGO Law سازمان های غیر دولتی می تواند دارایی ها، درآمد یا سود خود را به هر شخص توزیع نیست، به جز برای اهداف کار سازمان (NGO قانون ، ماده ۵ (۵)).
- NGO Law سازمان های غیر دولتی می تواند دارایی، درآمد خود را یا سود استفاده نیست به ارائه منافع شخصی، به طور مستقیم یا غیر مستقیم، به هر موسس، عضو و مدیر، افسر، کارمند، یا کمک کننده سازمان، و یا اعضای خانواده خود و یا بستگان (NGO قانون ، ماده ۵ (۵)).

Law on SOs سازمان های اجتماعی تنها برای دستیابی به اهداف سازمان (محدود به دارایی های هزینه های قانون اس (کمک) ، ماده ۱۶). Law on SOs این قانون همچنین توزیع دارایی ها را ممنوع کرده، پس از انحلال، بنیانگذاران فردی، اعضای خانواده خود و یا وارثان (قانون اس (کمک) ، ماده ۱۵). هیچ بیانیه ای مستقیم منع inurement خصوصی گسترده تر وجود دارد.

B. اختصاصی

قانون سازمان های غیر دولتی فراهم می کند که یک سازمان غیردولتی ممکن است دارایی های خود را برای انجام آن غیر انتفاعی با اهداف و مقاصد و آن اموال منقول و غیر منقول را باید در نام سازمان ثبت نام استفاده کنید. حتی

به طور مستقیم، قانون می گوید که ممکن است سازمان "خواص منقول و غیر منقول خریداری شده و یا ثبت شده در نام بنیانگذاران، اعضای هیئت مدیره، کارکنان، و یا بستگان نزدیک خود را." NGO Law (NGO قانون ، ماده ۲۶) (۳)

Law on SOs قانون سازمان های اجتماعی این موضوع آدرس به طور مستقیم، اما به جای اشاره به قانون مدنی (قانون اس (کمک) ، ماده ۲۳). Civil Code قانون مدنی، به نوبه خود، نیاز به ارتباط "را به واریز پول نقد را در نام ارتباط در یک بانک یا جای دیگری بر اجازه از مقام مربوطه (قانون مدنی ، ماده ۴۱۴) و محدود استفاده از اموال سازمانی "دستیابی به مجموعه اهداف مشخص" (ماده ۴۱۵)، اما اجازه می دهد تا [] او را به بخش باقیمانده " به سرمایه گذاری در مناطق امن به آن را از فعالیت های اصلی آن " (ماده ۴۱۵) تاثیر نمی گذارد. Civil Code علاوه بر این، پس از ترک سازمان، عضو خواهد بود "محروم از اموال انجمن مگر آن که خلاف این قانون (قانون مدنی ، ماده ۴۰۷).

C. انحلال

NGO Law در مورد انحلال باقی مانده سازمان های غیر دولتی در دارایی ها باید توان به سازمان با فعالیت های مشابه، توزیع با تصویب کمیسیون ارزیابی بالا است. اگر شما با هیچ سازمان مانند، خواص منقول و غیر منقول متعلق به دولت وجود دارد " (NGO قانون ، ماده ۳۶،۱). کمیسیون عالی ارزیابی از نمایندگان وزارتخانه های اقتصاد، امور خارجه، دارایی، دادگستری، و کار و امور اجتماعی (سازمان های غیر دولتی قانون، ماده ۱۷) تشکیل شده است. ماده ۳۶،۲ فراهم می کند حفاظت اضافی منع دارایی های باقی مانده از بودن "توزیع به هر ... بنیانگذاران، اعضا، مدیران، افسران، کارمندان، مراجع کمک کننده و / یا بستگان خود است. "علاوه بر این، با توجه به حکم ریاست جمهوری صادر شده در سال ۲۰۰۶/۲۰۰۵، کمیسیون برای مقابله با روند انحلال سازمان های غیر دولتی تاسیس شد. اعضای این کمیسیون شامل نمایندگانی از وزارتخانه های امور خارجه، امور مالی، اقتصاد، کشور، دادگستری، و کار و امور اجتماعی، کنترل و حسابرسی گروه، دفتر دادستان کل، وزارت اطلاعات و نهادهای هماهنگی سازمان های غیردولتی است.

قابل ذکر است در ماه مه سال ۲۰۱۰، وزارت اقتصاد را متوقف ثبت نام از ۱۷۲ سازمان های غیر دولتی، و در نوامبر ۲۰۱۰، ۱۴۹ سازمان های غیر دولتی، به دلیل شکست از این سازمان های غیر دولتی به ارائه گزارش در طی یک دوره دو ساله است. با توجه به گروه NGO وزارت، از سپتامبر ۲۰۱۱، وزارت تا خاتمه جمعا از ۷۶۹ سازمان های غیر دولتی (۶۹۵ داخلی سازمان های غیر دولتی و ۷۴ سازمان های غیر دولتی بین المللی).

سازمان های اجتماعی مواجه انحلال دادگاه یک یا چند نفر که مسئولیت رسیدگی به انحلال این سازمان و برای توزیع دارایی های خود را اختصاص داده است. Law on SOs (قانون اس (کمک) ۱۴، ماده (۱)) دارایی های باقی مانده باید با توجه به مفاد اساسنامه حاکم، و یا در شرایطی که چنین تأمین، توزیع به یک سازمان اجتماعی یا ارتباط با اهداف و اهداف مشابه به سازمان حل شده است. (ماده ۱۴ (۲)) از زمان استقرار گروه سازمان های اجتماعی، تنها دو

سازمان های اجتماعی شده اند حل شده است. در هر مورد، انحلال در صورت درخواست خود را بر اساس، با توجه به چالش های پایداری مالی و نداشتن حق دریافت کمک های مالی خارجی. پس از انحلال، هر یک از ثبت نام به عنوان یک سازمان غیردولتی در وزارت اقتصاد شد.

فعالیت D.

۱. فعالیت های عمومی

سازمان های غیر دولتی به طور کلی مجاز به انجام هیچ گونه فعالیتهای مشروع و قانونی است. قانون سازمان های غیر دولتی داخلی تعریف به عنوان کسانی که "به منظور دنبال کردن اهداف خاص است." NGO Law (قانون سازمان های غیر دولتی، ماده ۵،۲) ماده ۸، با این حال، لیست فعالیت های غیر قانونی است و شامل، از جمله، "مشارکت در پروژه های ساخت و ساز و قرارداد است." این ممنوعیت تا به حال تاثیر قطعی در بسیاری از سازمان های غیر دولتی درگیر در پروژه های توسعه جامعه است که شامل یک جزء ساخت و ساز است. ماده ۸،۸ بند فرار را فراهم می کند: "در موارد استثنایی، وزیر اقتصاد، ممکن است اجازه مخصوص به درخواست رئیس آژانس دیپلماتیک کشور های کمک کننده را صادر کند." این ماده بنا به گزارشها در حال اجرا و سفارتخانه های مختلف و سازمان های کمک کننده تفاهم نامه با وزارت اقتصاد به منظور اجازه می دهد برای شرکت در پروژه های ساخت و ساز به این نتیجه رسیدند.

گرچه قانون سال ۲۰۰۵ در سازمان های غیر دولتی، بهبود قابل توجهی بیش از ابهام از چارچوب قانونی قبل از آن اجازه می دهد دولت افغانستان کنترل قابل توجهی بیش از بهره برداری از سازمان های غیر دولتی به ورزش است. ماده ۲۳، به طور خاص، نیاز به سازمان های غیر دولتی "، قبل از شروع کار، به ارائه "اسناد پروژه متعهد" به وزارت خط مربوطه را جهت بررسی و به وزارت اقتصاد برای تایید و ثبت است. این ماده بنا به گزارشها در حال اجرا است.

Law on SOs همانطور که قبلا ذکر شد، سازمان های اجتماعی از عکسها و مطالب، به دنبال فعالیت های اجتماعی، فرهنگی، آموزشی، حقوقی، هنری و حرفه ای (قانون SOS، ماده ۲) و ممکن است انجام فعالیت هایی که در مفاد اساسنامه حاکم بر خود می اندیشیدم. (ماده ۱۲)

۲. فعالیتهای عام المنفعه

به عنوان فوق اعلام کرد، سازمان های غیر دولتی به طور کلی مجاز به انجام هر نوع فعالیت مشروع، که آیا منافع متقابل یا عام المنفعه است. قانون توانایی سازمان های غیر دولتی به دنبال فعالیت های عام المنفعه را محدود نمی کند، مگر تا حدی که ممکن است ممنوعیت فعالیت های ساخت و ساز (که در بالا گفته شد) و توسعه جامعه و انواع دیگر از پروژه ها، مانند ساختن مدرسه و درمانگاه تحت تاثیر قرار.

به طور مشابه، قانون سازمان های اجتماعی اجازه می دهد تا سازمان های اجتماعی را به دنبال فعالیت های عام المنفعه، و بسیاری از سازمان های اجتماعی در واقع به دنبال فعالیت در جهت منافع عمومی است.

۳. فعالیت های اقتصادی

بر اساس قانون سازمان های غیر دولتی، یک سازمان می تواند فعالیت های اقتصادی برای رسیدن به اهداف قانونی برای سود سازمان انجام دهد. " NGO Law این قانون همچنین مشخص است که درآمد حاصل از فعالیت های اقتصادی "تنها ممکن است مورد استفاده برای انجام اهداف مورد نظر سازمان (NGO قانون ، ماده ۲۲،۱ و ۲۲،۲ درصد).

سازمان های اجتماعی به طور خاص مجاز به انجام فعالیت های اقتصادی توسط قانون سازمان های اجتماعی، و نه این فعالیت ها به صراحت توسط قانون ممنوع است. Civil Code قانون مدنی، با این حال، مشخص است که انجمن "ممکن است حمل بر روی هر کسب و کار مالی" (مدنی ، ماده ۴۱۸)، که می تواند برای محدود کردن فعالیت های اقتصادی تفسیر است.

۴. فعالیت های سیاسی

NGO Law از جمله فعالیت های غیر قانونی ذکر شده در ماده ۸ از قانون سازمان های غیر دولتی (۱) «مشارکت در فعالیت های سیاسی و مبارزات انتخاباتی" و " (۲) پرداخت و به جمع آوری پول برای احزاب سیاسی و کاندیدان. اگر چه این قانون هیچ جا تعریف "فعالیت های سیاسی، زمینه حاکی از آن است که این عبارت اشاره به مبارزه و انتخاباتی، به عنوان مخالف حمایت عمومی.

قانون سازمان های اجتماعی به طور خاص اشاره به فعالیت های سیاسی.

E. تبعیض

ماده ۲۲ از قانون اساسی که "هر نوع تبعیض و امتیاز بین اتباع افغانستان ممنوع است" و "اتباع افغانستان - اعم از مرد یا زن - حقوق و وظایف برابر در برابر قانون." با این حال، قوانین، مقابله با تبعیض در آموزش و پرورش خصوصی، و هیچ چیزی در قانون سازمان های غیر دولتی و یا قانون سازمان های اجتماعی به طور خاص مورد خطاب تبعیض.

F. کنترل از سازمان

NGO Law بر اساس قانون سازمان های غیر دولتی ، این امکان وجود دارد که یک سازمان غیردولتی ممکن است کنترل شود، شاید به طور غیر مستقیم، توسط یک نهاد غیر انتفاعی و یا خیریه اهداء کننده توسط یک آمریکایی (که نیاز است که این سازمان خیریه به طور خاص در استشهاد).

قوانین کنسولی

نوع ویزا(جواز ورود):

ویزه(جواز ورود) توریستی:

ویزای توریستی برای اتباع خارجی که علاقه مند هستند به صورت فردی و یا همراه با یک گروه به هدف بازدید از افغانستان و یا اقوام خود به افغانستان سفر کنند صادر میشود. و این نوع ویزا توسط ماموریت های افغانستان در خارج از کشور صادر میشود. اعتبار این نوع ویزا برای یک ماه است که میتوان تنها یک بار توسط وزارت امور داخله با موافقت سازمان گردشگری افغانستان این را تمدید کرد.

ویزا(جواز ورود) ورود برای اجازه کار(ویزای جواز کار):

ویزای جواز کار به مقاصد کسب و کار و مسایل اقتصادی، تجاری، فرهنگی، صنعتی برای سازمان های دولتی یا غیر دولتی صادر میشود، این نوع ویزا را می توان از بخش ۴ کنسولگری وزارت امور خارجه افغانستان به دست آورد. کارفرما یا اسپانسر شما باید با بخش مربوطه وزارت امور خارجه به طور مستقیم تماس بگیرید. به هر حال، این نوع ویزا را می توان از طریق وزارت کشور تمدید کرد.

ویزا(جواز ورود) اقامت:

این نوع ویزا توسط وزارت داخله کشور به اتباع خارجی که دارای پاسپورت عادی اند، و در حال حاضر با یک ویزا مناسب وارد افغانستان شده اند صادر میشود. اعتبار این نوع ویزا از یک الی شش ماه است و می تواند تمدید شود.

ویزه(جواز ورود) حمل و نقل:

این نوع ویزا توسط ماموریت های افغانستان در خارج از کشور به آن دسته از اتباع خارجی که از طریق افغانستان به یک کشور سوم سفر میکنند صادر میشود. اعتبار این نوع ویزا به مدت ۷۲ ساعت برای مسافران هوایی و شش روز هم برای کسانی که از طریق زمین سفر میکنند است.

جواز دوبار ورود:

این نوع ویزا به اتباع خارجی که دارای ویزا اقامت اند و می توان اعتبار ویزا را تمدید کرد صادر میشود.

دیپلماتیک:

این ویزا برای دارندگان گذرنامه(پاسپورت) های دیپلماتیک که قصد سفر به افغانستان را دارند صادر میشود. دارنده گذرنامه دیپلماتیک می تواند این نوع ویزا را از ماموریت های افغانستان در خارج به دست آورند. به هر حال، آنها باید به بخش گذرنامه های دیپلماتیک و ویزای دیپلماتیک وزارت امور خارجه افغانستان به طور مستقیم از طریق ماموریت خود در کابل تماس بگیرند.

خدمات ویزا:

این نوع ویزه توسط ماموریت های افغانستان در خارج از کشور به اتباع خارجی که دارنده پاسپورت خدمت یا ویزه باشد صادر می شود.

ویزا دانشجویی (تحصیلی):

این نوع ویزا توسط ماموریت های افغانستان در خارج از کشور به دانشجویان خارجی که قصد تحصیل در افغانستان را دارند صادر میشود. دانشگاه/موسسه تحصیلی مربوطه باید با گروه روابط فرهنگی وزارت امور خارجه به طور مستقیم تماس بگیرند.

ویزا خروجی:

این نوع ویزا به اتباع خارجی که با ویزای اجازه کار وارد کشور شده اند صادر میشود. اعتبار این نوع ویزا یک تا شش روز است و در برخی شرایط می توان آن را تمدید کرد.

همه افغانها با تابعیت دوئل برای ورود به افغانستان به بدست آوردن استثنا نامه از سفارتخانه و یا کنسولگری افغانستان در خارج از کشور نیاز دارند.

راهنمایی برای درخواست ویزه

بازدید کنندگان باید دارای:

- یک فرم درخواست تکمیل شده
- دو عکس پاسپورت به (اندازه $\frac{3}{4}$ سانتی م)
- گذرنامه (پاسپورت) معتبر به مدت حداقل ۶ ماه
- معرفی نامه از کارفرمای/حامی با بیان هدف و مدت سفر
- هزینه پردازش ویزا (معمولاً قابل پرداخت به پول رایج محلی)
- احتمالاً یک مصاحبه کوتاه

توجه :

بسیاری از ماموریت های خارج از کشور ما دارای وب سایتهای خود هستند که در آن شما می توانید اطلاعات بیشتر در مورد اوقات کاری شعبه ویزه، مدارک مورد نیاز، زمان انتظار، و غیره را بدست آورید. مقررات آنها ممکن است مطابق به نوع ویزه متفاوت باشد. بنابراین، لطفاً اولاً با سفارت یا کنسولگری محلی افغانستان این را تثبیت نمایید.

۳- اطلاعات و مقررات مهم:

- ما تمام بازدید کنندگان را جداً توصیه میکنیم که در صورتی که مایل به اقامت طولانی تر از طول مدت مجاز

هستند، برای تمدید ویزه خود قبل از انقضاء آن مراجعه نماید. اگر ویزه خود را در موعد مقرر تمدید نکردند، دارنده پاسپورت در صورت تاخیر در طول ماه اول هر روز ۲ دلار، و در طول ماه دوم روزانه ۵ US \$ جریمه میشود (جریمه را می توان در میدان های هوایی پرداخت). اگر تاخیر بیش از دو ماه طول کشید، علاوه بر جریمه، صاحب پاسپورت تبعید خواهد شد.

- ما به شدت بازدید کنندگان خارجی را توصیه به ثبت نام در هنگام ورود با سفارت خود در کابل، اداره پلیس محلی افغان و سازمان گردشگری افغان میکنیم (در صورتی که بازدید فقط برای مقاصد گردشگری باشد).
- ما احتراماً از بازدید کنندگان درخواست میکنیم که در طول اقامت خود در افغانستان، به فرهنگ محلی و حساسیتهای جامعه ما ارج بگذارند.
- عکاسی و فیلمبرداری را میتوان پس از اخذ اجازه قبلی از دفتر توریستی، گروه مطبوعاتی، واقع در طبقه اول ساختمان وزارت اطلاعات و فرهنگ نمود.
- حمل و نقل برخی از پرندگان نادر به خارج از کشور غیر قانونی بوده. بنابراین، بازدید کننده باید با اداره گردشگری در افغانستان برای به دست آوردن اطلاعات بیشتر و اجازه نامه صادره به تماس شوند.
- گردشگران میتوانند که ۳۰ متر مربع قالبین، ۱۰ پوست به استثنای گوسفند قره قل، سنگ های قیمتی از جمله سنگ لاجورد، صنایع دستی و انواع محدودی از عتیقه ها را با خود صادر کنند.
- هنگام ورود، بازدید کنندگان ملزم به اعلام تمام پول که با خود حمل میکنند و (مقدار آن بیش از ۱ million افغانی و یا معادل آن است) میباشد. درینصورت لطفاً فرم درخواست انصاری را از میدان هوایی طلب کنید.

برای کسب اطلاعات بیشتر لطفاً با کنسولگری/سفارت محلی یا بخش کنسولی وزارت امور خارجه در کابل تماس بگیرید: ۰۰۹۳(۰) ۷۰۱۱۰۴ ۳۳۲ ۰۰۹۳(۰) ۷۰۱۰۴ ۳۳۶

عضویت در سازمان های بین المللی، پیمان های اقتصادی و ...

عضویت در سازمان های بین المللی

سال ۱۹۴۶ سالی است که کشور افغانستان به عضویت سازمان ملل متحد درآمد و هم اکنون این کشور در سازمانهای بانک توسعه آسیایی، صندوق بین المللی پول، شورای همکاری گمرکی، سازمان خواروبار کشاورزی ملل متحد، آژانس بین المللی انرژی اتمی، سازمان توسعه صنعتی ملل متحد، گروه ۷۷، طرح کلمبو سازمان بین المللی مهاجرت، سازمان بین المللی هوایمایی کشوری، انجمن بین المللی توسعه، صندوق بین المللی توسعه ی کشاورزی، کمیسیون اجتماعی و اقتصادی سازمان ملل متحد برای آسیا و منطقه اقیانوس آرام، بانک بین المللی ترمیم و توسعه عضویت دارد.

فصل دوم: محیط فرهنگی

در این فصل به مطالبی هم چون، دین، زبان، الگوی زندگی و مصرف، رسانه ها، و تعطیلات، اعیاد و جشن ها، دیدگاه کلی نسبت به ایران، فرهنگ مذاکره، های غالب و آداب و رسوم خاص مردم افغانستان پرداخته می شود.

ارکان فرهنگی و اجتماعی

در این قسمت نخست با ارکان اصلی تشکیل دهنده ی فرهنگ کشور افغانستان، هم چون دین، زبان، رسانه ها، تعطیلات رسمی، اعیاد و جشن ها و فرهنگ مذاکره با مردم این کشور آشنا می شویم.

دین

از روی دین داری، ۹۹٪ مردم افغانستان مسلمان هستند که حدود ۸۹-۸۰٪ آنان سنی، ۱۹-۱۰٪ شیعه و ۱٪ دیگر ادیان هستند. تا دهه ۱۸۹۰، منطقه نورستان به خاطر ساکنینش با نام کافرستان (سرزمین کافرها) شناخته می شد. نورستانی ها از نژادی متمایز بودند که به باورهای روح باوری، چندخدایی و شمن باوری گرویده بودند.

مذاهب دیگری چون هندو و سیک نیز در افغانستان پیروانی دارد. پیش از جنگ های ۳۰ سال گذشته، اقلیتی یهودی نیز در افغانستان و به ویژه شهر هرات وجود داشتند که امروزه بیشتر آنان به اسرائیل رفته اند. همچنین بین ۱۰۰۰ تا ۲۰۰۰ نفر از پیروان مسیحیت در این کشور زندگی می کنند.

زبان

پژوهش‌گران وجود بیش از ۳۰ زبان را در کشور برشمردند که ما در اینجا تعدادی از آنها را با مناطق جغرافیایی عمومی افغانستان با اندکی تلخیص نقل می‌کنیم:

زبان پشتو

زبان پشتو در مناطق جنوب، شرق و جنوب غرب و برخی از مناطق دیگر مورد گفتگو است. بیشتر این زبان دارای لهجه‌های فراوان است که معروف‌ترین آنها دو لهجه شمالی و غربی (قندهاری) می‌باشد. الف – لهجه غربی (قندهاری): از اتمک شروع شده به غرب رود سند یعنی، دیره اسماعیل خان، بنو، توری، وزیرستان، کویته، شیندند، قندهاری، زمین‌داور، فراه، جوین، سبزواری، اوبه و بعضی از جاهای دیگر به این لهجه مکالمه می‌نمایند؛ زبان دری

این زبان از جمله قدیمی‌ترین زبان‌های کشور بوده، عده زیادی نفوس افغانستان با لهجه‌های مختلف این زبان آشنای داشته و به فصاحت و بلاغت سخن می‌رانند. لهجه‌های مختلف این زبان عبارت از لهجه غربی، لهجه شمال شرقی، (بدخشان، کاپیسا و پروان) و لهجه اهالی مرکز و اطراف کابل، لهجه مناطق مرکزی (منطقه هزاره نشین که بعضی از لغات مغولی در آن حفظ گردیده است). مناطقی که به زبان دری محاوره می‌نمایند، اکثر نفوس مردم غرب کشور، هزاره‌جات، بدخشان، ولایت کاپیسا، پروان، کابل، لغمان، نیمروز، بلخ، تخار، قندوز و قسمتی از مردم بلوچستان و چترال را تشکیل می‌دهند؛

بلوچی

این زبان از بلوچستان تا کراچی، مروج است و در ساحه خاک افغانی در هلمند، حوالی گودزره، هامون صابری، حواشی سر حد غربی کشور و بلوچستان سخن می‌رانند.

ازبکی

در ولایت شمال کشور عمومیت دارد

ترکمنی

در شمال و شمال غرب کشور تا ولایت هرات

پراچی

در یکی از دره‌های نجراب: متصل به آلسای تگاب

منجی

در منجان بدخشان

واخی

در واخان

سریگی

در حاشیه شمال واخان

سنگلیچی

در شمال منجان و جنوب زیباک بدخشان

زیباکی

در زیباک بدخشان

اشکاشمی

در اشکاشم بدخشان

شغنی

در اشکاشم و شغنان افغانی و شوروی

روشانی و وارشری

در حاشیه غربی بدخشان به جوار رود پنج...

که ته

در نورستان شرقی، مرکزی و غربی

وایگلی

در نورستان مرکزی

انبکویی

در نورستان مرکزی و غربی

پارونی

در نورستان مرکزی

پشه‌ای

در جنوب نورستان مرکزی، غربی بحوالی لغمان، دره‌های تگاب، نجراب و کوهستان، کاپیسا و لغمان

گورتبی

در حاشیه شرقی نورستان شرقی و ...

بر اساس قانون اساسی افغانستان، زبانهای دری و پشتو زبان‌های رسمی دولت افغانستان میباشند و در مناطقی که گویشوران زبانی دیگر زیاد باشند آن زبان به عنوان زبان رسمی سوم تلقی میشود.

اگر کسی یکی از دو زبان رسمی افغانستان را بداند میتواند گفت تقریباً در برقراری ارتباط در هیچ جای افغانستان مشکلی ندارد.

رسانه‌ها

سینما

سینما در افغانستان به دلیل سه دهه جنگ پیشرفت چندانی نداشته است. در دوره طالبان سینما نیز ممنوع شد. در این دوره طالبان حتی اقدام به تخریب آثار سینمایی نیز کرد، اما در این میان برخی از این آثار به ویژه آرشیو تلویزیون ملی افغانستان به وسیله افراد هنردوست از نابودی نجات یافتند و امروز در دسترس می‌باشند.

پس از سرنگونی طالبان، سینما به پیشرفت‌هایی نایل آمد و آثار خوبی هم ارائه شد. از جمله این آثار می‌توان به فیلم «اسامه» ساخته «صدیق برمک» اشاره کرد. نخستین انیمیشن در تاریخ افغانستان پس از سرنگونی طالبان با نام «تهاجم» به کارگردانی «افشین دانش» برگرفته از طرح احمد فهیم کوه دامنی برای شرکت در جشنواره‌های بین‌المللی در سال ۱۳۸۲ ساخته شد. این انیمیشن توانست توجه و دید بیشتر داوران جشنواره را به سوی خود جلب نماید.

راديو و تلويزيون

مکان	شبکه های تلويزيون	ردیف
مجموع شبکه های تلويزيون		
کابل	شبکه تلويزيون ملی افغانستان	1
کابل	شبکه تلويزيونی طلوع	2
کابل	شبکه تلويزيونی آريانا	3
کابل	شبکه تلويزيونی آفغان	4
کابل	شبکه تلويزيونی لمر	5
کابل	شبکه تلويزيونی شمشاد	6
جوزجان	شبکه تلويزيونی آئينه	7
هرات	شبکه تلويزيونی سيمای غوريان	8
کابل	شبکه تلويزيونی نور	9
کابل	شبکه تلويزيونی تمدن	10
کابل	شبکه تلويزيونی نورين	11
کابل	شبکه تلويزيونی فردا	12
	شبکه تلويزيونی کيبلی	13

شبکه های راديو دولتی و خصوصی در کشور افغانستان

مکان	شبکه های راديوی	ردیف
------	-----------------	------

کابل	رادیو افغانستان	1
کابل	رادیو آرمان اف - ام	2
کابل	رادیو کلید	3
کابل	رادیو قره باغ	4
کابل	رادیو آواز سبای افغانستان	5
کابل	رادیو صدای زن افغان	6
کندز	رادیو ارغوان	7
تخار	رادیو ارمغان	8
بغلان	رادیو تراجمیر	9
لوگر	رادیو استقلال	10
لوگر	رادیو پیغام ملی	11
هرات	رادیو زنان هرات	12
بامیان	رادیو بامیان	13
بلخ	رادیو بهار بلخ	14
خوست	رادیو د صلح پیغام	15
پروان	رادیو صلح	16
غور	رادیو صدای عدالت	17
کندز	رادیو صدای زنان کندز	18
هرات	رادیو ندای صبح	19

دشرق خپلواک راډیو	20	ننگرهار
-------------------	----	---------

رسانه های چاپی:

پیشینه رسانه‌ها در افغانستان به نشر اولین روزنامه، شمس‌النهار در سال ۱۲۵۲ برمی‌گردد. همینک چندین روزنامه در کابل و سایر ولایات افغانستان فعالیت می‌کنند. بیشتر روزنامه‌های افغانستان پس از سرنگونی طالبان روی کار آمدند.

تعطیلات رسمی

تعطیلات رسمی افغانستان عبارتند از:

نوروز: ۲۱ مارس

تشکیل پیروزی دولت اسلامی: ۲۸ آوریل

روز کارگر: ۱ می

روز یادبود شهدا و معلولین: ۴ می

روز ملی: ۱۹ آگوست

تعطیلات مذهبی مسلمانان افغانستان نیز عبارتند از:

عاشورا

عید فطر

عید قربان

اعیاد و جشن‌ها

نوروز

نوروز یکی از کهن‌ترین جشن‌های به جا مانده از دوران باستان است. زمان برگزاری نوروز، در آغاز فصل بهار است. نوروز در افغانستان نیز همچون ایران آغاز سال نو محسوب می‌شود. این جشن طبق سنت‌ها برای مدت دو هفته برگزار

می‌شود و مردم از چند روز قبل (حداقل قبل از چهارشنبه سوری) برای آغاز این جشن آماده می‌شوند. جشن‌های نوروزی در افغانستان عبارتند از:

جشن گل سرخ: جشن گل سرخ (میله گل سرخ) یک جشن خاص است که در مزار شریف در ۴۰ روز اول سال و به مناسبت روییدن گل‌های سرخ اجرا می‌شود و در طول این ۴۰ روز مردم از همه جا برای حضور در این جشن به مزار شریف می‌آیند. این مراسم به طور همزمان با مراسم جهنده علی (یا ژنده علی) انجام می‌شود. این مراسم با برافراشتن یک علم (که ترکیب رنگ آن به درفش کابوئی شباهت دارد و به آن ژنده سخی می‌گویند) در حرم منسوب به امام علی و در اولین روز سال اجرا می‌شود. جشن گل سرخ برای چهل روز در دشت‌های لاله و حرم ادامه می‌یابد.

جشن دهقان: یکی دیگر از جشن‌های نوروزی در افغانستان «جشن دهقان» است که در روز اول سال اجرا می‌شود کشاورزان به شهرها می‌آیند و تولیدات خود را به نمایش می‌گذارند. در سال‌های اخیر این مراسم تنها در کابل و برخی شهرهای بزرگ اجرا می‌شود و حتی شخصیت‌های بلند پایه حکومتی نیز در تماشای آن شرکت دارند.

سَمَنک: زن‌ها در طول شب یک مراسم خاص برای سَمَنک (سمنو) می‌گیرند و از اواخر عصر تا صبح روز بعد مشغول پختن آن هستند و شعری به این مضمون را تکرار می‌کنند:

«سمنک در جوش، ما کفچه زنیم، دیگران در خواب، ما دَفچه زنیم!»

هفت میوه: در افغانستان به جای هفت سین مردم به آماده کردن هفت میوه می‌پردازند. هفت میوه چیزی شبیه به سالاد میوه است که از هفت نوع میوه خشک مختلف تشکیل شده. این هفت میوه عبارتند از: کشمش، سنجد، پسته، فندق، قیسی (زردآلوی خشک) و چهارمغز (گردو) یا آلو.

سیزده بدر: مردم هرات علاوه بر چهارشنبه اول سال در روز سیزده فروردین نیز به گردش در طبیعت می‌پردازند.

جشن استقلال

این جشن هر ساله در ۲۸ اسد (۲۸ مرداد) در سالروز استقلال افغانستان تجلیل می‌شود. این مراسم با اجرای رقص و پایکوبی همراه است. افغانستان در سال ۱۹۱۹ میلادی (۱۲۹۸ خورشیدی) در زمان حکومت امان‌الله خان، استقلال خود را از بریتانیا کسب کرد.

فرهنگ مذاکره

فرهنگ و آداب معاشرت و مذاکره حضوری

برای نشان دادن شخصیتی با وقار و احترام برانگیز از خود و جلب توجه و احترام دیگران، باید حرکات و رفتارهای مناسبی داشته باشیم؛ رفتارهایی که اگرچه بیشتر آنها را در آمد و رفت های اجتماعی یاد گرفته ایم، ولی هنوز نکات ریز و ظریف زیادی وجود دارد که از آنها بی خبریم، نکاتی که از آنها به عنوان آداب معاشرت یاد می کنیم .

رعایت برخی آداب اجتماعی به ما کمک خواهد کرد تا شأن و منزلت اجتماعی خود را ارتقاء دهیم و از یک فرد عامی به یک انسان متشخص و باکمال تبدیل شویم. با رعایت این نکات ساده، دیگران شما را در زمره افراد با اصل و نسب و فرهیخته قرار خواهند داد؛ شخصی که دیگران آرزوی معاشرت و شراکت با وی را دارند .

این بایدها و نبایدهای معاشرتی در همه جوامع به صورت الگوهایی ثابت و مشترک وجود دارد که البته چگونگی آنها در هر فرهنگی تابع نظام ارزش ها و باورهای آن جامعه است .

از این رو، اگرچه همه جوامع برخی رفتارها را مودبانه و برخی دیگر را خارج از نزاکت می شمارند، اما این که چه چیزی مودبانه است یا نیست، فقط به وسیله فرهنگ هر جامعه تعریف می شود، به طوری که رفتار و رسوم پسندیده در یک دسته ممکن است در دسته دیگر اصلا پسندیده نباشد .

● چگونه سلام کنیم و دست بدهیم؟

سلام کردن و دست دادن، اولین و مهم ترین بند از مجموعه آداب معاشرت است که تقریباً میان همه ادیان، فرهنگ ها و ملت ها وجود دارد و آداب و قوانین خاصی هم برای خودش دارد. افغان ها نه تنها در حین سلام واحوالپرسی دست می دهند. بلکه هنگام دست دادن، روبوسی و بغل کشی هم می کنند. دست دادن با دست راست و گذاشتن دست دیگر به شانه مقابل نشان دهنده تلاشی است که این شخص می خواهد به نحوی از بوسه دادن جلوگیری کند. این وضعیت را در بازدیدهای رسمی کشورها و مقامات و دیپلمات های مختلف جهان می توان ملاحظه کرد.

همیشه در حین سلام کردن به جانب مقابل، پیشقدم باشید. این عمل شما در خاطره طرف مقابل همیشه باقی می ماند. پیشقدم شدن در سلام همچنین نشان دهنده تواضع، فروتنی و بزرگواری انسان است .

به هر مجلس یا به هر محل تجمع که وارد می شوید، در صورتی که نظم جلسه و مجلس با اخلاص مواجه نشود، با صدای بلند و متناسب سلام کنید، حتی اگر دارای مقام و رتبه بالا و مسن تر باشید. به هیچ وجه مقابل سلام کسی سر تکان ندهید، بلکه کوشش کنید با زبان، جواب سلام جانب مقابل را بدهید .

هنگام دست دادن، دست طرف مقابل را محکم نگیرید. این کار اگرچه نشان دهنده ابراز صمیمیت با طرف مقابل است اما ناراحت کننده و خارج از عرف نیز است. این مساله بویژه در ملاقات اول باید در نظر گرفته شود. البته شل دست دادن هم درست نیست .

دست دادن شل نشان دهنده ضعف، نداشتن اعتماد به نفس، علاقه و ثبات است. با نوک انگشتان خود دست ندهید. اگر بر حسب عجله یا تصادف چنین کاری کردید، حتما از جانب مقابل معذرت بخواهید و دوباره با دست کامل به ایشان ادای سلام و احترام کنید .

در روبرویی با بزرگ تر از خودتان سلام کنید، اما تا او به سمت شما دست دراز نکرده، دستتان را برای دست دادن به سویس دراز نکنید .

با دستکش دست ندهید، اما اگر زمانی برای در آوردن آن نیست، ضمن عذرخواهی مانعی ندارد، اما یادتان باشد حتما این جمله را بگویید: ببخشید که با دستکش دست می دهم .

نکته: سلام کردن و دست دادن اولین و مهم ترین بند از مجموعه آداب معاشرت است که تقریبا میان همه ادیان، فرهنگ ها و ملت ها وجود دارد و آداب و قوانین خاصی هم برای خودش دارد

به دیگران خیره نشوید. زل زدن به دیگران نوعی تعرض به آنها محسوب می شود. صحبت کسی را قطع نکنید. پیش از آن که اظهار عقیده ای بکنید، اجازه دهید صحبت دیگران به پایان برسد، اگر ناچار به انجام این کار شدید حتما با گفتن جمله معذرت می خواهم، این کار را انجام دهید.

لباس مناسب با محیط کار بپوشید. این یکی، جزو ضروریات است .چنانچه اداره اونیفورم خاصی ندارد بهتر است آقایان از کت و شلوارهای مناسب محیط کار و پیراهن هایی با رنگ ملایم (سفید، بژ یا آبی) استفاده کنند. پوشیدن پیراهن های تیره یا رنگ های تند و زننده ممنوع است.

مذاکره حضوری:

* تعیین وقت مذاکره: هیچ وقت بدون اطلاع و آمادگی قبلی با کسی مذاکره نکنید و هیچ کسی را نیز در چنین موقعیتی قرار ندهید.

* تعیین افراد مذاکره کننده: قبل از مذاکره بدانید که با چه کسانی و با چه سمتی مذاکره دارید تا شما نیز بتوانید پیش بینی های لازم، برای همراهی همکاران لازم برای مذاکره را داشته باشید.

* تاییدیه زمان ملاقات: حداقل ۲۴ ساعت قبل از شروع مذاکره، مجددا برای برگزاری مذاکره تاییدیه بگیرید.

* زمان حضور در قرار ملاقات :بهتر آن است که حدود ۱۰ دقیقه قبل از شروع مذاکره، در محل مذاکره حضور پیدا کنیم .اگر خیلی زود به محل قرار رسیدیم، بهتر آن است که در محلی که دیده نشویم، وقت گذرانی کنیم.

* همراه داشتن برخی لوازم ضروری: یک مذاکره کننده حرفه ای برخی لوازم ضروری را همیشه همراه خود دارد تا در صورت وقوع اتفاقات پیش بینی نشده، بتواند با آن مقابله کند.

* رعایت تناسب در پوشش: نوع پوشش با توجه به نوع مخاطب تعیین می شود، البته کلیاتی وجود دارد که در مورد همه محیطها صادق است که به شرح زیر است :

۱- نوع پوشش باید رسمی باشد.

۲- در ملاقات با شرکت‌های دولتی، مراقب استفاده از پوشش‌های مناسب باشید

۳- هنگامی که مثلا وظیفه فروش به یک قشر آسیب‌پذیر جامعه را بر عهده دارید، از پوشیدن لباس‌های گران‌قیمت که شبیه اعمال پرستیژ یا فخرفروشی را داشته باشد، خودداری کنید.

۴- استفاده از خودکار و همراه داشتن یک دفترچه یادداشت کوچک.

۵- اتومبیل؛ نوع اتومبیل نیز ارتباط کامل با هدف جلسه دارد که باید به آن توجه شود.

* مکان نشستن در اتاق: محل نشستن در اتاق باید رو به روی طرف مقابل، با رعایت فاصله رسمی باشد. یک مذاکره‌کننده حرفه‌ای نه بالاتر قرار می‌گیرد نه پایین‌تر و از نشستن در جایی که موقعیت وی را پایین می‌آورد خودداری می‌کند.

* نحوه دست دادن: دست دادن صحیح یکی از مهم‌ترین روش‌های ایجاد ارتباط اولیه با طرف مقابل است.

دادن کارت ویزیت: در افغانستان داشتن کارت ویزیت الزامی است. امروزه طفره رفتن از ارائه کارت ویزیت به دلایلی همچون آماده نبودن کارت، تمام شدن کارت، فراموشی و غیره از دلایل سوخته به شمار می‌آید و شایسته نیست فرد مذاکره‌کننده کارت ویزیت نداشته باشد.

* قوانین استفاده از تلفن همراه:

۱ - کسی که در حال حاضر با او هستید مقدم است؛ بنابراین هنگام برقراری ارتباط با تلفن همراه به شخص پشت خط اعلام کنید بعدا با وی تماس می‌گیرید و بلافاصله تلفن را قطع کنید.

۲ - در هنگام حضور در جلسات رسمی یا تجاری، تلفن همراه خود را حتما خاموش کنید.

۳ - از دریافت یا خواندن و توجه کردن به پیام‌های کوتاه در حین مذاکره خودداری کنید.

۴ - زمان مناسبی را برای زنگ زدن انتخاب کنید. مثلا از زمان تنفس استفاده کنید.

۵ - مکان خصوصی یا نسبتا خلوتی را برای صحبت کردن انتخاب کنید.

۶ - با تن صدای متعادل حرف بزنید و از حرف زدن با صدای بلند به شدت خودداری کنید.

* ضبط مذاکرات: ضبط مذاکرات اصلا معمول نیست، بنابراین از گذاشتن وسائلی که شائبه ضبط کردن سخنان را دارند شامل موبایل، کیف و غیره روی میز خودداری کنید.
* در حین مذاکرات استفاده از سیگار مناسب نیست.

استفاده از دستور جلسه:

در مذاکرات حتما سعی کنید دستور جلسه داشته باشید و قبل از شروع مذاکره، آن را برای طرف مقابل نیز مطرح کنید تا در مورد موضوع جلسه توافق به عمل آمده باشد.

داشتن دستور جلسه چند فایده دارد که می توان به آنها اشاره کرد:
الف: احتمال بروز موارد غافلگیر کننده را در جریان مذاکره کاهش می دهد.

ب: اطلاعات مربوط به فهرست خواسته های طرف مقابل را در اختیارتان می گذارد.

ج: از پراکنده شدن مطالب و از هر دری سخن گفتن جلوگیری می شود

د: امکان رسیدن به نتیجه و استفاده بهینه از وقت را افزایش می دهد.

تنظیم کردن صورت جلسه پس از مذاکرات:

- ۱- در جلسات آینده مانع از بحث روی مواردی می شود که قبلا توافق شده اند.
- ۲- تعهد طرفین را به اجرای بندهای توافق شده بیشتر می کند. اصولا کسانی که حاضر هستند پای برگه ای را امضا کنند، به طور طبیعی احساس مسوولیت بیشتری را در خود حس خواهند کرد.
- ۳- چون امکان دارد در حین مذاکره روی مباحث مختلفی بحث شود با تنظیم صورت جلسه روی نکات کلیدی مذاکره توافق همگانی انجام می گیرد.

دیدگاه کلی نسبت به ایران

به سبب ارتباطات ریشه دار فرهنگی، ایران نقش مهمی در سیاست خارجی افغانستان دارد، علاوه بر این ایران یکی از بزرگ ترین طرف های تجاری افغانستان است. پس از سرنگونی طالبان و روی کار آمدن نظام سیاسی جدید در افغانستان روابط تجاری افغانستان و ایران افزایش چشمگیری داشته است. البته این روابط تاکنون بیشتر صادرات ایران به افغانستان بوده است. ایران و افغانستان در زمینه مبارزه با مواد مخدر و بازسازی شبکه حمل و نقل افغانستان همکاری دارند.

فصل سوم: محیط اقتصادی

در این فصل سیستم های اقتصادی، شاخص های مهم اقتصادی، جمعیت، تولید ناخالص داخلی، وضعیت بخش های مختلف اقتصادی، میزان ذخایر ارزی، تراز حساب جاری، دستمزد نیروی کار، نرخ بیکاری، نرخ تورم، شبکه های توزیع، بازاریابی و تبلیغات و منابع طبیعی در کشور افغانستان بررسی می شود.

سیستم اقتصادی و نقش دولت

کشور افغانستان جمعیتی نزدیک به ۲۸.۳۹۵،۷۱۶ میلیون نفر دارد.

بخش معدن

محصولات عمده معدنی کشور هند شامل موارد زیر است:

❖ زغال سنگ

❖ مس

❖ کروم

❖ نیکل

❖ طلا

❖ باریت

❖ آهن

❖ سولفور

❖ نمک

❖ اورانیوم

❖ قلع

محصولات عمده صنعتی کشور افغانستان شامل موارد زیر است:

❖ منسوجات

❖ صابون

❖ مبلمان

❖ کفش

❖ کود شیمیایی

❖ پوشاک

❖ محصولات غذایی

بخش کشاورزی:

عمده ترین محصولات کشاورزی افغانستان عبارتند از :

- ❖ تریاک
- ❖ گندم
- ❖ انواع میوه
- ❖ خشکبار
- ❖ پشم
- ❖ گوشت گوسفند
- ❖ پوست گوسفند
- ❖ پوست بره

بخش خدمات

بخش خدمات با ۴۲/۱ درصد بزرگترین بخش اقتصاد افغانستان را تشکیل می دهد. این آمار تولید تریاک را شامل نمی شود. ۱۵/۷ درصد نیروی کار افغانستان در بخش خدمات مشغول به کار هستند.

جمعیت

جمعیت در این کشور در سال ۲۰۱۱ نزدیک به ۲۸،۳۹۵،۷۱۶ میلیون نفر است.

جدول ۱: ویژگیها و نسبت های جمعیتی افغانستان

ردیف	نسبت یا ویژگی	میزان
۱	نسبت جمعیت زیر ۱۴ سال	۴۲/۳ درصد
۲	نسبت جمعیت ۱۵ تا ۶۴ سال	۵۵/۳ درصد
۳	نسبت جمعیت ۶۵ سال و بالاتر	۲/۴ درصد
۴	نرخ زاد و ولد در هر هزار نفر	۳۷/۸۳
۵	نرخ مرگ و میر در هر هزار نفر	۱۷/۳۹
۶	نرخ شهر نشینی (نسبت به جمعیت)	۲۳ درصد
۷	نرخ خالص مهاجرت در هر هزار نفر	۳/۳۱
۸	نسبت جمعیت مردان به زنان	۱/۰۵
۹	امید به زندگی در آغاز تولد (مردان)	۴۴/۷۹ سال
۱۰	امید به زندگی در آغاز تولد (زنان)	۴۵/۲۵ سال
۱۱	نرخ باسوادی در کل جمعیت بالای ۱۵ سال	۲۸/۱ درصد
۱۲	نرخ باسوادی در مردان بالای ۱۵ سال	۴۳/۱ درصد
۱۳	نرخ باسوادی در زنان بالای ۱۵ سال	۱۲/۶ درصد

تولید ناخالص داخلی (GDP)

در سال ۲۰۱۰ میلادی میزان تولید ناخالص داخلی افغانستان بر اساس مبادله ۱۵/۶۱ میلیارد دلار و رشد تولید ناخالص داخلی برابر با ۸/۲ درصد بوده است.

تولید ناخالص داخلی کشور افغانستان به تفکیک سهم بخشهای عمده ی اقتصادی و درآمد سرانه، در جدول شماره ۲ آمده است.

جدول شماره ۲: تولید ناخالص داخلی (GDP) کشور افغانستان در سال ۲۰۱۱

شاخص	میزان
تولید ناخالص داخلی (GDP)	۲۷/۳۶ میلیارد دلار (بر اساس برابری قدرت خرید PPP)
تولید ناخالص داخلی (GDP)	۱۵/۶۱ میلیارد دلار (بر اساس نرخ رسمی مبادله)
درآمد سرانه	۱ میلیارد دلار
نرخ رشد تولید ناخالص داخلی	۸/۲ درصد

جدول ۳: درصد تغییرات سالانه تولید ناخالص داخلی (GDP)

	۲۰۱۱	۲۰۱۰	۲۰۰۹
زراعت و کشاورزی	-۱۸/۰	۲۳/۳	-۱۱/۷
صنعت	۶/۳	۶/۱	۵/۷
خدمات	۱۸/۱	۱۷/۲	۱۳/۸
مجموع	۳/۰	۱۶/۳	۲/۳

شاخص های مهم اقتصادی:

در سال ۲۰۱۰ میلادی میزان درآمد های این کشور برابر با ۱ میلیارد دلار بوده و هزینه ها برابر با ۳/۳ میلیارد دلار بوده است.

در ادامه به مهم ترین شاخص های اقتصادی افغانستان بر اساس آخرین آمار و اطلاعات اشاره شده است.

نرخ تورم:

نرخ تورم در این کشور در سالهای گذشته با نوسانات متعادلی همراه بوده است. با این حال ، نرخ تورم این کشور از سال ۲۰۰۹ میلادی تاکنون روند افزایشی داشته است. در جدول زیر نرخ تورم کشور افغانستان در سالهای ۲۰۰۹-۲۰۱۱ میلادی آمده است.

نرخ تورم افغانستان طی دوره زمانی ۲۰۰۹-۲۰۱۱ میلادی

سال	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱
نرخ تورم	۴/۹	-۴/۵	۱۳/۷

نرخ بیکاری:

بر اساس آمار رسمی ، نرخ بیکاری کشور افغانستان در سال ۲۰۰۸ میلادی ۳۵ درصد بوده است.

نرخ بیکاری افغانستان طی سالهای ۱۹۹۵-۲۰۰۵ و ۲۰۰۸ میلادی

کشور	۱۹۹۵	۲۰۰۵	۲۰۰۸
افغانستان	۸	۴۰	۳۵

نیروی کار

در سال ۲۰۰۹ میلادی تعداد نیروی کار افغانستان برابر با ۱۵ میلیون نفر بوده است. از این میزان نیروی کار ۷۸/۶ درصد در بخش کشاورزی، ۵/۷ درصد در بخش صنعت و ۱۵/۷ درصد در بخش خدمات مشغول به کارند.

میزان ذخایر ارزی و طلا

میزان ذخایر ارزی و طلای افغانستان، در اوایل سال ۲۰۰۷ میلادی، برابر با ۱۴۲۶ میلیون دلار و ذخایر طلا در سال ۲۰۰۵ میلادی، ۴۰ میلیون دلار بوده است.

شبکه های توزیع

بر اساس آمار سال ۲۰۱۰ میلادی، افغانستان دارای ۵۳ فرودگاه، ۱۱ فرودگاه هلیکوپتر، برخورداری از ۴۲۱۵۰ کیلومتر جاده، ۱۲۰۰ کیلومتر راه آبی، دو بندر خیر آباد و شیر خان میباشد.

بازاریابی و تبلیغات

بازاریابی در افغانستان

تا همین چند سال پیش، بازاریابی و تبلیغات کالاها در بازارهای افغانستان، به سبک سنتی و آن هم تنها از طریق رادیو و تلویزیون دولتی این کشور صورت می گرفت و کمتر کسی به شیوه های نوین تبلیغات دسترسی داشت.

اما امروزه بخش اعظم درآمد رادیوها و تلویزیون های خصوصی افغانستان را تبلیغات اجناس و کالاهای شرکت های تجاری تشکیل داده است.

تابلوهای کوچک و بزرگ تبلیغاتی، تقریباً در همه جا به چشم می خورد ظرف شش سال گذشته، تجارت در افغانستان بطور قابل توجهی افزایش یافته است به گونه ای که بخش اصلی درآمد دولت این کشور از ناحیه مالیات و ترانزیت کالاهای تجاری تامین می شود.

کارشناسان اقتصادی می گویند طبیعی است که به هر اندازه تجارت در یک کشور رشد یابد، به همان میزان داد و ستد و در نتیجه تبلیغات کالاها افزایش می یابد.

در این آگهی ها، شرکت های خصوصی از نوآوری های خود می گویند، بانک ها شیوه های جدید بانکداری را تبلیغ می کنند، شرکت های هواپیمایی به مردم می گویند که با چه نوع هواپیمایی به کدام کشورها می توانند سفر کنند و حتی وزارت های داخله و دفاع در مورد تامین امنیت تبلیغ می کنند.

در این میان، تبلیغات از طریق شرکت های مخابراتی و تلفن های همراه، در یک رقابت تنگاتنگ در بازارهای افغانستان بیشتر از همه به چشم می خورد.

تبلیغات در سالهای اخیر، به منبع اصلی درآمد رسانه های غیردولتی افغانستان تبدیل شده است هزینه تبلیغات، با آن که در افغانستان بسیار بالا نیست، در سال های اخیر به یکی از مهمترین منابع درآمد ایستگاه های تلویزیونی، رادیویی و رسانه های غیردولتی تبدیل شده است.

بخش پیام های بازرگانی تلویزیون پرطرفدار طلوع، برای پخش یک دقیقه پیام بازرگانی، ششصد دلار دریافت می کند.

هر روز بر تعداد شرکت هایی که کار تبلیغاتی می کنند افزوده می شود و شمار زیادی از افراد مشغول به این کار شده اند.

مجله اطلاعات صنعتی افغانستان یکی از مجلات اقتصادی و صنعتی در مطبوعات روز افغانستان می باشد. فعالیت مجله اطلاعات صنعتی افغانستان در قالبهای ذیل صورت می گیرد:

- ۱- تبلیغات در مجله و شبکه های تلویزیونی و بیلبورد
- ۲- بازاریابی و جذب مشتری در سطح افغانستان با دارا بودن تیمهای بازاریاب
- ۳- ایجاد نمایندگی برای شرکتهای فعال و توانمند در افغانستان نیز در همین زمینه در ولایات مختلف افغانستان منتشر می شود.

امروزه، تابلوهای بزرگ تبلیغاتی، با طرح ها و عکس های گوناگون رنگی، در میدان ها و خیابان های داخل و خارج شهرهای افغانستان، توجه هر کسی را به خود جلب می کنند

چند توصیه بازاریابی :

۱- بهترین آگهی های خود را به صورت کارت چاپ کرده و برای مشتریان خود در بازار هدف خود، ارسال کنید. مشتریان کارت هایی را می خوانند که کوتاه و خلاصه باشد. یک آگهی کوچک روی یک کارت پستال می تواند مشتریان زیادی را به سمت محصول شما جلب کند و این خود می تواند باعث افزایش فروش شما شود. هزینه این کار معمولاً زیاد نیست.

۲- یک روش بازاریابی معمولاً برای همیشه برای همه کسب و کارها موفق نیست، بنابراین روش های بازاریابی خود را مرتب عوض کنید و در استفاده از این روش ها خلاق باشید. مشتریان شما اگر متن آگهی شما عوض نشود، خسته می شوند، البته خود شما هم از این تکرار خسته خواهید شد. بازاریابی می تواند مفرح باشد بنابراین از مزیت های استفاده از روش های متنوع بازاریابی برای برقراری ارتباط با مشتریان با ارزش خود استفاده کنید. اما در انتخاب روش های بازاریابی خود دقت کنید. همیشه برای یک بازاریابی موفق باید بر اساس یک طرح بازاریابی عمل کرد. سعی کنید در طرح بازاریابی خود از روش های متنوع استفاده کنید. همیشه نظر مشتریان خود را در مورد روش هایی که به کار برده اید جویا شوید این نظریات می توانند موفقیت طرح بازاریابی شما را تضمین کند.

۳- کمک به مشتریان برای یافتن محصولات و خدمات مناسب
اگر می خواهید برای مشتری خود بروشور معرفی محصولات را بفرستید، می توانید بروشور یا کارت محصول یا خدماتی را که فکر می کنید برای مشتری شما مفید است را هم بفرستید. این کار می تواند به مشتری شما در یافتن محصولات مناسب کمک زیادی بکند و مشتری شما را راضی نگه دارد. اگر نگران فروش محصول خود هستید می توانید قبل از این کار با تولید کننده آن محصول هماهنگی کنید و از این فرصت استفاده کنید. مثلاً درصدی از فروش را برای خود در نظر بگیرید یا این که تخفیف خاصی را برای مشتری خود از فروشنده بگیرید.

۴- استفاده از دست نوشته
سعی کنید در تمام نامه هایی که برای مشتری خود می فرستید، از دست نوشته و یا مهرهای مخصوص یا پرچسب های خاص استفاده کنید. توجه داشته باشید که دست نوشته روی نامه در اولین بار که نامه دیده می شود، خوانده می شود. به خاطر داشته باشید این نوشته در صورتی به طور کامل خوانده می شود که خلاصه و کوتاه باشد به طوری که بیننده

بتواند آن را در کمتر از ده ثانیه بخواند.

۵- یک پیشنهاد فروش برای مشتری خود که تازه از شما خرید کرده است، بفرستید. اگر به عنوان مثال مشتری شما لباسی را از شما خریده است، می توانید نامه ای برای او بفرستید و ضمن تشکر از خرید قبلی به اطلاع او برسانید که برای خرید بعدی به طور مثال از تخفیف ۲۰ درصدی برخوردار است. برای این که بتوانید این پیشنهاد را به فروش نزدیک کنید، برای پیشنهاد خود زمان تعیین کنید.

۶- خبرنامه

آیا می دانید هزینه فروش به یک مشتری جدید شش برابر بیشتر از فروش به مشتری قدیمی است؟ شما با استفاده از خبرنامه می توانید بازاریابی خود را بر روی مشتریان قدیمی خود متمرکز کنید. اگر هزینه خبرنامه چاپی برای شما زیاد است، می توانید با استفاده از پست الکترونیک این کار را با هزینه بسیار پایینی انجام دهید. همیشه در خبر نامه خود می توانید پیشنهاد فروش ویژه ای را به مشتری قبلی خود ارایه کنید.

۷- بازاریابی مشترک

اگر فکر می کنید که قادر به تحمل هزینه بازاریابی به تنهایی نیستید، به دنبال شریکی باشید که محصول او هم مناسب مشتری شما باشد یا این که محصولات شما مکمل یکدیگر باشد. با ارایه طرح بازاریابی مشترک می توانید در هزینه های بازاریابی صرفه جویی کنید. علاوه بر این با این روش سرویس بهتری را هم به مشتریان خود ارایه می کنید.

۸- بروشورها و آگهی های خود را در تمام نامه های ارسالی شرکت خود قرار دهید. این کار هزینه زیادی برای شما ندارد و شما از نتیجه کار قطعاً متعجب خواهید شد که ببینید این پیشنهادهای شما به دست چه افرادی می رسد و سفارش خرید به شما می دهند.

۹- تبلیغات از طریق پخش آگهی های جذاب در تلویزیون های پر بیننده با توجه به هزینه پایین تبلیغات تلویزیونی در افغانستان به نسبت ایران

منابع طبیعی

منابع طبیعی و معدنی افغانستان شامل گاز طبیعی، نفت، زغال سنگ، مس، کرومیت، طلق (talc) (نوعی کانی شفاف به رنگ‌های سفید و سبز و خاکستری)، سولفات باریم، گوگرد، سرب، روی، سنگ آهن، نمک طعام و سنگ‌های قیمتی (گوهر)، اورانیوم و اشاره کرد.

مصرف نفت در افغانستان در سال ۲۰۱۱ برابر با ۴۸۰۰ میلیون بشکه در روز بوده است.

در سال ۲۰۰۹ میلادی، میزان تولی گاز طبیعی این کشور ۳۰ میلیون متر مکعب در روز، مصرف برابر با ۳۰ میلیون بشکه در روز، صادرات برابر با صفر و میزان واردات برابر با صفر بوده است. میزان ذخایر اثبات شده ی گاز افغانستان تا آغاز سال ۲۰۱۱ میلادی برابر با ۴۹۵۵ میلیارد متر مکعب بوده است.

افغانستان سرزمینی کوهستانی و محاط بر خشکی است، و جز «اردن هاشمی» تنها کشور خاورمیانه محسوب می شود که به «دریا» راه ندارد.

این سرزمین در نیمکره شمالی، نیمکره شرقی و در محدوده آسیای میانه واقع است. بیشترین فاصله شرق تا غرب افغانستان ۱۲۴۰ کیلومتر، و شمال تا جنوب آن ۸۵۵ کیلومتر است و حداقل فاصله آن با آبهای آزاد جهان ۵۰۰ کیلومتر است. قسمت های وسیعی از خاک افغانستان را عمدتاً در شمال و شرق کشور، کوهها و سنگلاخ ها پوشانده است کوههای هند و کش به طول ۶۰۰ و عرض ۱۰۰ کیلومتر از سمت شمال شرقی به طرف غرب و جنوب غربی کشیده شده و تقریباً از میانه کشور می گذرد. این کوهها بیش از نیمی از سرزمین افغانستان را فراگرفته، و برای شهرهای «کابل»، «قندهار» و «هرات» ارزش استراتژیکی مهمی ایجاد کرده است. کوههای قدر به طرف مغرب امتداد می یابند، از ارتفاع آن کاسته می شود و در نزدیکی مرزهای ایران تبدیل به کوهها و تپه های کم از ارتفاع می گردند. در ادرتفاعات هند و کش همواره برف وجود دارد. حتی در تابستان ها نیز قله ها و یخچال ها پر برف است. در میان ارتفاعات هند و کش، دره های عمیق و خوش آب و هوا و حاصلخیزی وجود دارد که محیط مساعدی برای پرورش دام و تولید میوه

است. افغانستان سرزمین افراط و تفریط است کوهها سر به فلک کشیده و دره ها عمیق، باران های بهاری و تابستان های خشک، زمستان های بسیار سرد و تابستان های گرم، ارتفاعات پوشیده از برف در طول سال و سرزمین های پست و خشک و سوزان. این افراط و تفریط در زندگی اجتماعی نیز وجود دارد. علاوه بر این تا قبل از کشف راههای آبی در قرون جدید و سپس توسعه راههای هوایی، خط مسیر بازرگانی شرق و غرب، از دشت شمالی آن عبور می کرد، محل عبور کاروانهای جاده ابریشم از این سرزمین بوده که عموماً از طریق قندهار به هند و از طریق بلخ به چین می رفت.

پس از کشف راههای آبی و سپس توسعه راههای هوایی، افغانستان مانند سایر سرزمین های آسیای مرکزی، تبدیل به منطقه ای بن بست شد و گذر هیچ بیگانه ای به آنجا نیفتاد. همچنین ارتفاعات افغانستان سپر استراتژیکی مستحکمی بین آسیای شمالی و آسیای جنوبی است.

مهمترین رودهای کشور عبارتند از:

- ۱- آمودریا (جیحون) از کوههای پامیر سرچشمه گرفته و حدود ۱۱۲۶ کیلومتر از آن در قسمت مرزهای شمالی کشور با تاجیکستان، ازبکستان و ترکمنستان می باشد و قسمت هایی از آن قابل کشتیرانی است در سواحل آن رودخانه شیرخان بندر و بندر حیرتان قرار گرفته، که کالاهای صادراتی یا وارداتی افغانستان به ممالک آسیای میانه از این طریق مبادله می شود. جیحون دارای آبشارهای متعدد است و برای تولید نیروهای هیدرولیک قابل استفاده است.
- ۲- هیرمند (هلمند): از کوههای یغمان در غرب کابل سرچشمه گرفته و ۱۴۰۰ کیلومتر طول دارد و در جنوب غربی افغانستان قسمت کمی از مرز مشترک ایران و افغانستان را تشکیل می دهد و مهمترین منبع تامین آب دریاچه های سیستان و بلوچستان و اراضی زراعی شمالی آن است.
- ۳- هریرود- از کوه بابا در مرکز افغانستان سرچشمه گرفته، از هرات می گذرد و در شمال غربی کشور اندکی از مرز مشترک ایران و افغانستان را تشکیل داده سرانجام در ریگزارهای ترکمنستان فرو می رود. ۱۲۳۰ کیلومتر طول داشته و دارای آبشارهای متعدد است و برای تولید نیروی برق مناسب است.
- ۴- کابل رود: از کوههای شرقی سرچشمه گرفته از وسط دو شهر مهم «کابل» و «جلال آباد» عبور کرده وارد خاک پاکستان می شود و به رود «سند» می ریزد.

شاید مهم ترین مشکل زیست محیطی افغانستان خطر نابودی جانورانی مانند پلنگ برفی، بزهای کوهی، سمور، غزال های وحشی، قوچ و... باشد. این حیوانات بیشتر برای استفاده از پوست شان کشته می شوند.

فصل چهارم

زیر ساخت ها

این فصل از گزارش به بررسی زیر ساخت های زراعت، صنعت، معادن و استخراج، برق، آب و گاز، ساختمان و خدمات، حمل و نقل، جاده ای، ریلی، دریایی و هوایی، نظام بانکی، نظام بیمه ای و زیر ساخت های ارتباطی افغانستان می پردازد.

زراعت

فعالیت‌های زراعتی عمده تامین معیشت برای مردم افغانستان است. ۵۵ درصد خانواده‌ها به زراعت اشتغال دارند. بیشترین قسمت عواید آنها از بخش زراعت به دست می‌آید. قسمت عمده تولیدات آن را گندم تشکیل داده و به صورت عموم تولید غله جات جهت استفاده داخلی به مصرف می‌رسد. در سال ۱۳۸۹ ارزش افزوده زراعت ۲۰۷۳۰۱ میلیون افغانی تخمین گردید که ۷۶،۲۷ درصد تولید ناخالص داخلی را تشکیل می‌دهد.

به طور کلی تولید غله جات از ۳،۶ میلیون تن در سال ۱۳۸۸ به ۷،۵ میلیون تن در سال ۱۳۸۹ کاهش نموده که عمدتاً در تولید گندم از ۵ میلیون تن در سال ۱۳۸۸ به ۰،۴ میلیون تن در سال ۱۳۸۹ کاهش بعمل آمده است. علت این کاهش خشکسالی بوده که تولیدات زراعتی را متاثر کرده است. تولیدات زراعتی در افغانستان در مجموع متکی به آب برف و باران‌های بهاری که آب را تهیه می‌کند، می‌باشد. در سال ۱۳۸۹ شرایط ناگوار اقلیمی تولید غله جات را متاثر ساخته بود.

صنعت

ارزش افزوده بخش صنعت طی سال ۱۳۸۹ بالغ بر ۱۵۳۶۰۸ میلیون افغانی تخمین گردیده و ۵۷،۲۰ درصد تولید ناخالص داخلی را تشکیل می‌دهد. در سال ۱۳۸۹ محصولات صنایع نسبت به سال قبل ۳،۶ درصد افزایش را نشان می‌دهد. سهم عمده را در این افزایش، معادن، صنایع شیمیایی، ذغال، پلاستیک، کاغذ، محصولات آن، چاپ و نشر دارا می‌باشد.

معادن و استخراج

اکتشاف بلند مدت اقتصاد افغانستان احتمالاً متکی به منابع طبیعی آن کشور می‌باشد. در کشور گاز طبیعی، نمک و سایر مواد معدنی تولید می‌گردد. ارزش افزوده این بخش طی سال ۱۳۸۹ بالغ بر ۴۴۷۳ میلیون افغانی گردیده که نسبت به سال قبل ۴۳ درصد افزایش را نشان می‌دهد. استخراج نمک عامل افزایش در این بخش بوده است. ذخایر معدنی مانند مس، آهن، رگروم، مرمر، نمک، طلا و نقره شناسایی گردیده است. بخش بسیار وسیعی از معادن کشف نشده در این کشور وجود دارد. ذخایر معدنی شناسایی شده بنابر کمبود زیر بناهای اساسی سهولت‌های تخنیک، ارتیاطات ترانسپورت ضعیف و سرمایه ناکافی تاکنون استخراج نگردیده است.

برق، آب و گاز

در سال ۱۳۸۹ شاخص برق، آب و گاز به میزان ۲،۰ درصد کاهش را نسبت به سال قبل نشان می‌دهد که از جمله تولید برق ۱،۰ درصد را کاهش دارد. علت این کاهش ترمیم دستگاه‌های برق در سال ۱۳۸۹ می‌باشد.

ساختمان

از سال ۱۳۸۱ بدین طرف این بخش رشد سریع داشته و در سال ۱۳۸۹ رشد این بخش به طور کل به ۷،۷ درصد بوده است. تعمیرات بزرگ شخصی و ساختمان‌های مسکونی در شهرها مخصوصاً در شهر کابل اعمال

گردیده است. همچنین ساختمانهای دولتی و سایر ساختمانها چون جاده، شاهراههای بزرگ، پل ها، مکاتب، بیمارستانها، پل های هوایی و ... عمدتاً " توسط کشورهای کمک کننده اعمال گردیده است.

خدمات

ارزش افزوده بخش خدمات ۳۵۸۶۵۰ میلیون افغانی تخمین گردیده است و در سال ۱۳۸۹ به ۱،۱۸ درصد افزایش داشته است. سهم عمده را در این بخش هتل و رستوران ۸،۲۳ درصد، حمل و نقل، مخابرات و ذخایر ۱،۲۳ درصد از جمله حمل و نقل ۲،۶ درصد، پست و مخابرات نسبت به توسعه فعالیت های شبکه های مخابراتی و استفاده از آن ۷،۶۵ درصد، فعالیتهای مالی و بانکی ۴،۱۴ درصد و خدمات دولتی ۲۷ درصد دارا می باشد.

حمل و نقل

این کشور از لحاظ زیر ساخت های حمل و نقل جاده ای، ریلی، دریایی و هوایی از امکانات مناسبی برخوردار نمیباشد. مشخصات سیستم حمل و نقل افغانستان در ادامه گفته شده است.

جاده ای

افغانستان دارای ۴۲۱۵۰ کیلومتر جاده است.

ریلی

افغانستان فاقد شبکه ی راه آهن است.

دریایی

افغانستان سرزمینی کوهستانی و محاط بر خشکی است، و جز «اردن هاشمی» تنها کشور خاورمیانه محسوب می شود که به «دریا» راه ندارد.

هوایی

افغانستان ۵۳ فرودگاه دارد که از این میزان ، ۱۹ فرودگاه آسفالته و ۳۴ فرودگاه خاکی است.

۲. نظام بانکی

در حال حاضر ۲ بانک دولتی به استثنای بانک مرکزی، ۱۰ بانک تجاری خصوصی، ۵ نمایندگی بانکهای خارجی، ۳۶۱ نمایندگی، ۶۰ بانک دولتی، ۳۰۱ بانک تجاری خصوصی در جمهوری اسلامی افغانستان فعالیت میکنند.

بانک مرکزی افغانستان، نهاد اصلی تنظیم کننده روابط و مقررات بانکی در این کشور است. بانک مرکزی افغانستان در سال ۱۳۱۳ شمسی تاسیس شده است کابل بانک بانک خصوصی است که در سال ۲۰۰۴ در کابل افغانستان تاسیس شد. این بانک مورد استفاده دولت افغانستان برای پرداخت حقوق کسانی است که در پلیس و ارتش مشغول کار هستند. شرخان فاروند اولین مدیر عامل این بانک تا سال ۱۳۸۹ بود اما با مدیریت نامناسب کابل بانک صد ها میلیون دالر (دلار) از ارزشهای خود را از دست داد. بعد از این ورشکستگی بانک مرکزی افغانستان کنترل آن را به دست گرفته و با مشتریان آن از ادامه کارکرد بانک اطمینان داد. در ۲۷ فروردین ۱۳۹۰ این بانک دوباره برای بخش خصوصی به مزایده گذاشته شد. کابل بانک تاکنون با ۱۴۳ شعبه خود ۱۹ ولایت افغانستان را تحت پوشش خدماتی خود قرار داده است. بیشترین نمایندگی (۴۴) آن در شهر کابل و ۹۹ شعبه در دیگر ولایت افغانستان قرار دارند. حساب باز شده می تواند به افغانی، دالر و یورو باشد مشتریان کابل بانک از خدمات سریع سیر در سراسر افغانستان برای واریز کردن و برداشتن وجوه خود می باشد. این بانک دارای روابط بانکی با هفت بانک بین المللی در آلمان، چین، ایران، هندوستان، تاجیکستان و عربستان می باشد. همچنین اکثر ارسال های ارزی ویسترن یونین بانک از طریق کابل بانک صورت می گیرد که تقریباً ۸۵ درصد از تمام در آمد های کمشن این بانک را تشکیل می دهد.

۳. نظام بیمه ای

اولین موسسه بیمه در افغانستان در سال ۱۳۴۲ خورشیدی تاسیس شد. صنعت بیمه در افغانستان توسعه چندانی پیدا نکرده است.

از ۱۶۷ نوع خدمات بیمه در بازارهای جهانی، فقط از چهار نوع آن در افغانستان استفاده می شود. این چهار نوع خدمات شامل بیمه کالاهای تجاری، خودرو، بهداشت و سانحه است.

به رغم گسترش اندک این صنعت، سرمایه بیمه افغانستان حدود ۳۰۰ میلیون دلار است که رقم قابل توجهی برای گسترش فعالیت می باشد. تعداد شرکت های فعال بیمه در افغانستان را چهار مورد می باشد که اداره بیمه، ضمن صدور مجوز برای شرکت های متقاضی سرمایه گذاری در صنعت بیمه، بر فعالیت این موسسات نیز نظارت دارد. گسترش فرهنگ بیمه، باعث افزایش سرمایه گذاری و ایجاد اشتغال خواهد شد و دولت افغانستان در صدد است تا زمینه فعالیت شرکت های بیمه را برای توسعه خدمات فراهم کند.

شرکت های بیمه برای شروع فعالیت ملزم به سپردن تعهد دو میلیون دلار نزد بانک های افغانستان می باشند. قانون بیمه در افغانستان در سال ۱۳۸۴ شمسی تعدیل و اصلاح شد و پس از آن اداره بیمه در وزارت دارایی تشکیل گردید. بازار بیمه در افغانستان دست نخورده است و مردم با این کلمه آشنایی ندارند، به همین علت فرهنگ بیمه نامی نا آشنا است، برای معرفی فواید و توسعه آن به همکاری وسایل ارتباط جمعی نیاز است.

۴. زیر ساخت های ارتباطاتی

بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات افغانستان با سرعت کمی در حال پیشرفت می باشد و سهم این کشور از انقلاب دیجیتال بسیار ناچیز است.

کد اینترنتی مربوط به آدرس های الکترونیکی و یا وب سایتها af است.

جدول شماره ۷، زیر ساخت های و شاخص های ارتباطی کشور افغانستان را در سال ۲۰۱۰ میلادی نشان می دهد.

جدول ۷: زیر ساخت ها و شاخص های ارتباطی کشور افغانستان را در سال ۲۰۱۰ میلادی

شاخص	میزان
تعداد خطوط تلفن ثابت	140000 خط
تعداد خطوط تلفن همراه	13 میلیون خط
کاربران اینترنتی	۱ میلیون کاربر
تعداد میزبان های اینترنتی	۴۶ میزبان
تعداد ایستگاه های تلویزیونی	۱۳ ایستگاه
تعداد ایستگاه های رادیویی	۲۰ ایستگاه

اطلاعات کلی

در این فصل ، وضعیت تجارت خارجی مشتمل بر وضعیت صادرات و واردات ، انواع و میزان گروه های کالایی وارد و صادر شده به / از افغانستان و کشورهای عمده وارد کننده و صادر کننده کالا از / به افغانستان بررسی می شود. در پایان ، سرمایه گذاری های خارجی انجام شده در این کشور تشریح می شود.

1. تراز تجاری

افغانستان در سال ۲۰۰۹ میلادی ۵۴۷ میلیون دلار صادرات و ۵/۳ میلیارد دلار واردات داشته است. این ارقام نشان می دهد که تراز تجاری این کشور در سال ۲۰۰۹ میلادی، به میزان ۵۴۵/۳- میلیارد دلار منفی بوده است.

جدول شماره ی ۸ ارزش صادرات و واردات و تراز تجاری افغانستان طی سالهای ۲۰۰۹ و ۲۰۱۰ میلادی (میلیون دلار)

ردیف	شرح	۲۰۰۸-۰۹	۲۰۰۹-۱۰	۲۰۱۰-۱۱
۱	ارزش صادرات	۵۴۵	۴۰۳	۳۸۸
۲	ارزش واردات	۳۰۲۰	۳۳۳۶	۵۱۵۴
۳	تراز تجاری	-۲۴۷۵	-۲۹۳۳	-۴۷۶۶

همان گونه که مشاهده می شود ، روند تراز تجاری افغانستان طی دوره سه ساله ی ۲۰۰۸ - ۲۰۰۹ و ۲۰۱۰ میلادی همواره منفی بوده است.

2. صادرات

افغانستان در سال ۲۰۱۰ و ۲۰۱۱ میلادی ۳۸۸ میلیون دلار صادرات داشته است. اقلام عمده صادراتی این کشور شامل میوه تازه، خشکبار، فرش و کف پوش های دستباف، دانه های روغنی، گیاهان دارویی، پشم و مو می شود.

فهرست اقلام مهم صادراتی این کشور به جهان و روند رشد آن ، طی دوره ۲۰۰۸-۲۰۰۹-۲۰۱۰ و ۲۰۱۱ میلادی در جدول شماره ی ۹ آمده است.

جدول شماره ۹: اقلام مهم صادراتی این کشور به جهان و روند رشد آن ، طی دوره ۲۰۰۸-۲۰۰۹-۲۰۱۰ و ۲۰۱۱ میلادی (میلیون دلار)

شماره	اقلام	واحد مقیاس	۲۰۰۸-۰۹	۲۰۰۹-۱۰	۲۰۱۰-۱۱

۵۲۵۲۸	۴۴۵۰۹	۷۸۲۴۴	تن	میوه جات تازه	
۲۴۳۱۳	۱۶۰۸۹	۳۹۳۶۰	تن	انگور	۱
۲۳۵۷	۱۳۶۳۲	۱۲۶۹۹	تن	انار	۲
۱۴۶۵	۹۳۶۶	۷۷۱۶	تن	سیب	۳
۱۸۵۷	۱۲۲۷	۳۲۲۶	تن	کینو	۴
۲۰۵۶۵	۳۸۶۶	۱۱۸۴۵	تن	خریزه	۵
۳۸	۰	۲۸۸۱	تن	هندوانه	۶
۱۹۳۴	۳۲۹	۵۱۷	تن	زردآلو	۷
۳۳۸۶۵	۶۶۵۵۰	۱۱۷۵۳۲	تن	میوه جات خشک	
۲۱۷۶۱	۲۶۲۰۳	۴۸۷۳۵	تن	کشمش سرخ	۸
۵۵۰	۴۲۲۲	۷۲۴۲	تن	کشمش سبز	۹
۵۱۷	۶۷۳	۱۲۳۴۴	تن	کشمش سیاه	۱۰
۲	۰	۱۱۲۷	تن	منقه	۱۱
۱۲۴۲	۱۷۱۶	۳۸۸۶	تن	کشمش آبجوش	۱۲
۱۲۲۵	۰	۱۲۲۴	تن	برگه زرد آلو	۱۳
۶۷۹	۴۲۵	۴۸۱	تن	اشتیق	۱۴
۰	۰	۰	تن	آلو بخارا، آلوچه	۱۵
۱۲۸۵	۱۰۴۲	۱۰۰۰۰	تن	شکر پاره	۱۶
۳۴۳	۲۵۶	۰	تن	آلبالوی خشک	۱۷
۱۶۷۱	۳۴۱۷	۸۹۹۳	تن	آلبالوی خشک	۱۸
۱۳۰۸	۴۷۶۳	۲۴۱۷	تن	مغز بادام	۱۹
۲۶۶	۵۳۳۱	۳۲۹۷	تن	بادام کاغذی	۲۰
۲۶۶	۵۷۳۴	۱۶۳۹	تن	بادام سنگی	۲۱
۳۷۷	۱۱۷۷	۴۵۸۵	تن	چهار مغز	۲۲

۹۱۵	۱۹۶۹	۴۲۹۲	تن	مغز پسته	۲۳
۳۱۵	۲۹۷۵	۱۲۰۲	تن	مغز خسته	۲۴
۲۳۱	۲۵۰۲	۵۴۱۶	تن	مغز چهار مغز	۲۵
۱۱۲	۲۳۷	۵۲	تن	توت خشک	۲۶
۳۴۷	۲۱۹۹	۳۴۰	تن	آلو بخارای خشک	۲۷
۴۶	۳۹	۲۶۰	تن	جلغوزه	۲۸
۱۶۲	۱۶۷۰	۰	تن	سایر میوه جات خشک	۲۹
۸۲۵۰	۷۶۲۶	۱۲۰۱۰	تن	نباتات طبی	
۷۸۱۹	۷۳۳۵	۹۵۰۹	تن	شیرین بیان	۳۰
۳۳۷	۲۲۸	۲۱۲۸	تن	هنگ سفید	۳۱
۰	۰	۵۵	تن	هنگ سیاه	۳۲
۲۴	۳۲	۹	تن	بهمن سفید	۳۳
۳	۴	۰	تن	خاکشیر	۳۵
۰	۲	۰	تن	دانه انار	۳۶
۱۹	۲	۰	تن	گل زوف	۳۷
۲۳۱۵	۲۰۶۸	۳۹۷	تن	کریانه باب	

۲۰۴۷	۱۴۳۳	۱۷۳	تن	زیره اعلی	۳۸
۲۶۶	۶۳۱	۲۲۴	تن	زیره کجک	۳۹
۱	۴	۰	تن	سمازق	۴۰
۳۸۱۲	۸۸۶۸	۵۹۰۵	تن	بذر	
۳۳	۴۱	۰	تن	تخم گشنیز	۴۱
۳۶۰۱	۸۷۸۲	۵۴۵۸	تن	تخم هندوانه	۴۲
۷۷	۱۰	۴۳۱	تن	تخم رشقه	۴۳
۱۰۰	۳۵	۱۶	تن	تخم شبدر	۴۴
۲۶۵۷	۱۴۵۱	۲۹۰۸	هزار جلد	پوست	
۵۸۲	۵۶	۱۱۷۲	هزار جلد	پوست قره قل	۴۵
۱۵۳۵	۸۱۳	۸۱۴	هزار جلد	پوست گوسفند	۴۶
۲۱۶	۳۷۳	۳۵۲	هزار جلد	پوست بز	۴۷
۳۲۵	۲۰۹	۵۷۰	هزار جلد	پوست گاوی	۴۸
۱۴۳۶۴	۱۰۵۳	۸۹۴	تن	پشم باب و پنبه	
۲۶۶	۱۱۲	۴۳۸	تن	پشم گوسفند	۴۹
۱۱۳۹	۶۸۶	۴۴۵	تن	پت کرک	۵۰

۱۲۹۶۰	۲۵۵	۱۱	تن	پنبه خام	۵۱
۲۰۳۹	۸۳	۴۰۶۸	هزار حلقه	روده	
۲۰۳۹	۸۳	۴۰۶۸	هزار حلقه	روده گوسفندی	۵۲
۷۲۴	۲۹۷۸	۵۹۶۳	هزار متر مربع	قالی و گلیم	
۱۸	۲	۳	هزار متر مربع	گلیم	۵۳
۷۰۶	۲۹۷۶	۵۹۶۰	هزار متر مربع	قالی اعلی	۵۴

کشورهای پاکستان، هندوستان، ترکیه، ایران، روسیه، چین، هلند، عراق، ترکمنستان، تاجیکستان، امارات متحده عربی، مصر، ایالات متحده آمریکا، فنلاند، انگلستان، آلمان و عربستان سعودی هفده کشور عمده ی وارد کننده کالا از افغانستان هستند که در مجموع ۳۸۸ میلیون دلار از کالاهای افغانستان را وارد می کنند. ایران با واردات ۳۲ میلیون دلار کالا از افغانستان در سال ۲۰۱۱ میلادی، در رتبه چهارم قرار دارد.

جدول شماره ۱۰ مهم ترین کشورهای وارد کننده کالا از افغانستان را در سال ۲۰۱۱ میلادی را نشان می دهد.

جدول ۱۰: مهم ترین کشورهای وارد کننده کالا از افغانستان را در سال ۲۰۱۱ میلادی (میلیون دلار)

ردیف	کشور	۲۰۱۰-۱۱
۱	پاکستان	۱۵۱
۲	هندوستان	۶۵
۳	ترکیه	۳۵
۴	ایران	۳۲
۵	روسیه	۳۰
۶	چین	۱۲
۷	هلند	۹
۸	عراق	۹
۹	ترکمنستان	۹
۱۰	تاجیکستان	۷
۱۱	امارات متحده عربی	۶
۱۲	مصر	۴

۴	ایالات متحده آمریکا	۱۳
۳	فنلاند	۱۴
۲	انگلستان	۱۵
۲	آلمان	۱۶
۲	عربستان سعودی	۱۷

۳. واردات

افغانستان در سال ۲۰۱۱ میلادی ۵۱۵۴ میلیون دلار واردات داشته است. اقلام عمده وارداتی افغانستان شامل ماشین آلات و تجهیزات، مواد نفتی، مواد شیمیایی، مواد ساختمانی، کاغذ، مواد غذایی، نوشابه، منسوجات و پوشاک، ظروف و ادویه جات می شود. جدول شماره ۱۱ اقلام مهم وارداتی افغانستان از جهان و ارزش وارداتی هر یک طی دوره زمانی ۲۰۰۸-۲۰۱۱ میلادی را نشان می دهد.

شماره	اقلام	۲۰۰۸-۰۹	۲۰۰۹-۱۰	۲۰۱۰-۱۱
	ماشین آلات و تجهیزات	۵۷۵۷۰۱	۶۸۷۵۰۸	۱۲۳۵۲۷۵
۱	ماشین آلات	۴۷۶۳۴	۵۵۶۱۶	۹۹۷۷۷
۲	باطری موتور	۷۲۷۱	۵۱۱۳	۱۱۵۷۸
۳	باطری رادیو	۹۰۶۴	۱۸۹۹۸	۸۶۴۵
۴	باطری موتور سیکلت	۹	۱۰	۵۹
۵	وسایل طبی	۱۱۹۹	۲۱۴۵	۳۳۸۴
۶	تراکتور	۷۵۵۵	۲۳۳۵۷	۲۵۴۶۵
۷	واتر پمپ	۲۳۹۶	۱۳۴۲	۴۴۲۴
۸	سه چرخه کودکان	۸۴	۲۹۳	۳۲۲
۹	لاری	۵۸۶۰۴	۶۳۵۰۷	۵۰۳۵۸
۱۰	بس	۲۵۳۱۴	۹۳۲۶	۲۱۵۰
۱۱	موتورهای تیز رفتار	۲۷۷۲۵۰	۳۲۷۷۸۹	۷۲۰۷۵۸
۱۲	موتور سیکلت	۴۹۱۱۵	۵۰۵۸	۱۴۸۱۵
۱۳	دوچرخه	۲۵۱۳	۸۶۳	۳۰۱۸
۱۴	سایر عراده جات	۰	۱۴۰۲۲	۲۹۹۳۹
۱۵	ژنراتور	۱۴۰۸۲	۲۸۰۰۲	۲۰۷۶۵
۱۶	پرزه جات موتور	۹۱۸۱۱	۹۷۳۲۶	۱۶۸۲۹۴
۱۷	سایر پرزه جات	۲۵۹۶۵	۳۴۷۱۰	۷۱۳۵۳

۱۷۱	۳۱	۳۵	سنگ آسیاب	۱۸
۹۹۸۷۴۲	۷۴۰۱۰۱	۵۴۶۹۹۲	مواد نفتی	
۹۵۷۷۶۵	۶۶۹۲۲۵	۵۱۹۸۷۸	بنزین	۱۹
۳۲۲۸	۶۰۶۷۰	۱۱۷۳۸	تیل خاک	۲۰
۱۶۸۱۶	۷۱۷۵	۱۲۳۳۶	مبلائل	۲۱
۲۰۱۰-۱۱	۲۰۰۹-۱۰	۲۰۰۸-۰۹	اقلام	ردیف
۷۸۹	۳۹۰	۱۰۰۹	گریس	۲۲
۲۰۱۴۴	۲۶۴۱	۲۰۳۱	سایر روغن‌ها	۲۳
۵۶۵۵۱۲	۳۱۷۳۷۶	۴۳۳۱۶۹	آهن آلات	
۱۵۴۳۳۰	۷۶۳۹۴	۱۰۲۴۲۳	آهن چادر	۲۴
۸۷۵۸۵	۶۵۲۴۴	۱۵۴۹۰۶	سایر محصولات فلزی	۲۵
۱۶۸۹۶	۱۳۱۹۸	۶۸۹۵	نل جستی و میخ آهنی	۲۶
۲۳۱۳۲۲	۱۲۴۸۶۳	۱۳۰۶۵۶	سیخ گول	۲۷
۷۵۳۷۸	۳۷۶۷۷	۳۸۲۸۹	مواد تعمیرات	۲۸
۵۶۶۳۴	۴۵۴۴۱	۱۱۹۵۹۸	مواد شیمیایی	
۱۷۳	۶۸	۸۷۰	مواد شیمیایی	۲۹
۱۰۲۲۶	۶۲۳۵	۳۳۹۷	رنگ باب	۳۰
۴۶۶۴	۵۳۱	۲۷۶۷۸	تایر و تیوب لاری	۳۱
۴۰۷۵۵	۳۸۳۳۱	۸۶۱۳۳	تایر و تیوب تیز رفتار	۳۲
۸۱۶	۲۷۶	۱۵۲۰	تایر و تیوب دوچرخه	۳۳
۲۷۰۴۱۳	۱۰۱۷۸۴	۷۷۸۰۲	مواد ساختمانی	
۲۷۰۴۱۳	۳۸۲۶۵	۲۸۸۸۹	سیمان	۳۴
۱۳۲۹۷	۲۹۶۸	۱۱۱۵۱	شیشه تعمیرات	۳۵
۷۸۱۶۰	۶۰۵۵۱	۳۷۷۶۲	چوب سخت	۳۶
۲۹۷۴	۱۱۹۶	۲۸۷۳	کاغذ	
۲۹۷۴	۱۱۹۶	۲۸۷۳	کاغذ تشناب	۳۷
۱۳۳۷۸	۱۰۰۰۵	۶۹۹۱	مواد منسوجات	
۴۲۱۷	۲۰۳۸	۲۳۱	پخته مصنوعی	۳۸
۱۶۰۱	۱۶۶۸	۱۸۲	قرقره نخ	۳۹
۲۳۸	۵۸۵	۱۷۵۹	قرقره پشمی	۴۰
۷۹	۱۸۹	۲۲۸۸	تار سندی	۴۱
۷۲۴۳	۵۵۲۵	۲۵۳۱	سایر نخ‌ها	۴۲
۷۲۳۲۱۹	۵۸۶۹۸۴	۴۹۹۵۷۱	مواد غذایی	

۲۴۱۰۵	۷۶۶۵	۱۵۵۹۴	شیر خشک	۴۳
۱۰۱۳۸	۱۸۲۸	۴۱۷۰	مصالح ساختمانی	۴۴
۲۲۹۵۶۷	۳۵۹۹۲۹	۱۶۲۴۴۳	گندم	۴۵
۲۴۲۱۵	۱۶۷۸۵	۲۰۸۹۱	برنج	۴۶
۶۸۴۵۱	۳۲۹۶۰	۲۳۴۳۱	شکر	۴۷
۲۱۲۹۰	۱۱۰۸۲	۱۲۷۶۴	سایر محصولات قنادی	۴۸
۱۱۹۳۰۷	۴۲۷۱۱	۱۶۳۲۲۵	روغن نباتی	۴۹
۲۸۷۹۲	۷۰۳۶	۲۹۲۱۴	چای سیاه	۵۰
۹۲۵۸	۲۲۶۶	۱۰۸۴۹	چای سبز	۵۱
۱۷۲	۶	۶۳	نمک	۵۲
۳۴۲۱	۱۶۵۰	۱۰۳	گوشت گوساله	۵۳
۴۵۰۶۵	۲۴۵۸۴	۴۷۶۴	گوشت مرغ	۵۴
۱۳۸۴۳۹	۷۸۴۸۲	۵۲۰۶۰	سایر مواد غذایی	۵۵
۸۰۴۵۹	۵۲۱۳۴	۵۱۷۷۰	مشروبات و نوشابه	
۴۹۵۰۷	۴۸۰۷۱	۳۳۶۳۳	مشروبات	۵۶
۳۰۹۵۲	۴۰۶۳	۱۸۱۳۷	مشروبات غیر الکلی	۵۷
۲۰۵۳۸۶	۱۴۸۲۶۰	۱۱۱۵۴۲	منسوجات، پوشاک و پاپوش	
۱۱۷۷۶۴	۱۰۸۶۰۳	۶۹۹۲۰	منسوجات پولستر	۵۸
۶۸۱۷	۴۸۲۷	۴۴۰۱	البسه مردانه	۵۹
۱۲۰۳۶	۵۱۸۲	۳۱۸۶	البسه زنانه	۶۰
۲۹۴۴	۱۳۴۶	۱۹۴۰	البسه کودکانه	۶۱
۱۱۳۸۲	۲۴۹۸	۲۹۶	البسه مستعمل	۶۲
۲۰۰۱۵	۱۰۶۳۸	۱۳۳۹۳	کمپل و پتو	۶۳
۴۳۳	۰	۱۴۵۳	پل ریش	۶۴

۲۲۲۷۰	۶۸۲۷	۸۰۱۹	کفش مردانه	۶۵
۴۰۵۳	۴۲۵	۲۰۵۲	کفش چرمی زنانه	۶۶
۱۸۵۲	۹۲۱	۱۰۳۲	کفش چرمی بچه گانه	۶۷
۵۴۲۱	۶۹۲۱	۵۸۲۱	پاپوش پلاستیکی	۶۸
۳۹۸	۷۲	۲۹	پاپوش مستعمل	۶۹
۱۰۰۳۲۵۷	۶۴۵۶۴۶	۵۹۳۸۵۱	ظروف و ادویه جات	
۶۳۸۸	۲۰۸۵	۱۹۴۶	ظروف فلزی	۷۰
۱۸۵۸۵	۱۰۳۲۸	۱۳۶۹۵	ظروف شیشه ای	۷۱
۲۷۹۷	۲۹۰۰	۱۲۴۲	ظروف پلاستیکی	۷۲
۳۹۰۰۴	۱۵۱۸۷	۱۷۶۵۰	ادویه طبی	۷۳
۱۶۸۵	۱۴۴۸	۲۰۲۰	ادویه زراعتی	۷۴
۱۲۱۲۰	۴۱۸۶	۱۲۰۹۹	صابون حمام	۷۵
۱۰۷۵۸	۶۸۹۸	۱۱۹۹۵	صابون کالا شویی	۷۶
۶۳۷۷	۳۷۰۱	۵۰۹۰	پودر کالا شویی	۷۷
۱۹۶۴	۴۳۹	۲۳۸۷	چرخ خیاطی	۷۸
۳۴۰۶	۷۴۹	۸۵۸	ماشین لباسشویی	۷۹
۱۰۸۹۶	۳۴۷۷	۵۷۲۴	یخچال	۸۰
۹۴	۷	۳	ساعت مچی	۸۱
۴۹۵	۱۶۴	۱۹۸	ساعت دیواری	۸۲
۱۰۵۵	۷۸۴	۰	رادیو	۸۳
۹۷۷۴	۶۵۰۸	۱۲۶۹۶	تلویزیون	۸۴
۱۲۹۲۱۶	۷۲۵۲۵	۸۲۵۹۸	وسایل برقی	۸۵
۲۷۲۹	۲۰۵۳	۲۴۴۵	گوگرد	۸۶
۱۵۲۹۷	۱۴۰۴۹	۱۱۳۱۰	قرطاسیه	۸۷
۷۶۰۲	۴۰۵۵	۹۶۶۰	بنجاره گی	۸۸

۷۲۳۰۱۶	۴۹۴۱۰۳	۴۰۰۲۳۵	سایر اشیا	۸۹
--------	--------	--------	-----------	----

کشورهای ازبکستان، چین، پاکستان، ژاپن، آلمان، ایران، قزاقستان، روسیه، ترکمنستان، هند، ترکیه، امارات متحده عربی، تاجیکستان، ایالات متحده آمریکا، جمهوری کره، عربستان سعودی، مالزی، تایلند، اندونزی، کانادا، انگلستان، برزیل، کنیا، سوئد، هلند، ایتالیا، ویتنام، آذربایجان، تایوان سی کشور صادر کننده به هند هستند.

مهم ترین صادر کنندگان کالا به هند و ارزش صادرات آن ها در سال ۲۰۱۱ میلادی در جدول شماره ۱۲ آمده است.

جدول ۱۲: مهم ترین کشورهای صادر کننده کالا به افغانستان در سال ۲۰۰۱ میلادی (میلیون دلار)

ردیف	نام کشور	۲۰۱۰-۱۱
۱	ازبکستان	۱۰۸۸
۲	چین	۷۰۴
۳	پاکستان	۵۹۸
۴	ژاپن	۴۹۴
۵	آلمان	۴۲۲
۶	ایران	۳۸۶
۷	قزاقستان	۲۰۸
۸	روسیه	۱۸۱
۹	ترکمنستان	۱۱۷
۱۰	هند	۱۱۳
۱۱	ترکیه	۱۰۹
۱۲	امارات متحده عربی	۱۰۶
۱۳	تاجیکستان	۹۸
۱۴	ایالات متحده آمریکا	۷۸
۱۵	جمهوری کره	۵۷
۱۶	عربستان سعودی	۵۴
۱۷	مالزی	۵۳
۱۸	تایلند	۴۰
۱۹	اندونزی	۳۶
۲۰	کانادا	۳۵
۲۱	انگلستان	۳۲
۲۲	برزیل	۲۵
۲۳	کنیا	۲۲

۲۴	سوئد	۱۹
۲۵	هلند	۱۰
۲۶	ایتالیا	۱۰
۲۷	ویتنام	۹
۲۸	آذربایجان	۸
۲۹	بلژیک	۵
۳۰	تایوان	۵

۴. در این بخش، کشورهای عهده صادر کننده به هند معرفی می شوند. این اطلاعات میتواند تصویر روشنی از رقبای بالقوه و رقبای کنونی در گروه های کالایی اصلی صادراتی به هند برای بازرگانان ایرانی فراهم کند.

کشورها به ترتیب میزان صادرات به افغانستان:

پاکستان: احشام (گاو و گاومیش)، شیر خشک، برنج، آرد گندم، سوخت، منسوجات، کود، پلاستیک جات، مصالح ساختمانی، ماشین آلات صنعتی و تولیدی، باتری ماشین، سایر مواد غذایی، انواع نرم افزار

چین: شیر خشک، روغن نباتی، چای سیاه و سبز، شکر، سیگار، ادویه، وسایل طبی، تایر و تیوپ، منسوجات، لوازم تحریر، ماشین آلات، ژنراتور، تلویزیون، ماشین سواری و کامیون، خدمات فنی و مهندسی

روسیه: آهن آلات، چوب والوار، ماشین آلات، صابون، شکر، سوخت، ماشین کامیون و سواری

آرد گندم، حبوبات، سوخت، چوب آهن آلات ازبکستان:

کره: انواع لوازم الکترونیکی و لوازم خانگی، منسوجات، سیگار

هند: تخم مرغ، چای سیاه و سبز، شکر، انواع ادویه، تایر و تیوپ، منسوجات، آهن آلات، وسایل برقی، لوازم یدکی ماشین.

قزاقستان: آرد گندم، شیر خشک، روغن نباتی، آهن آلات

ترکمنستان: سوخت (بنزین، نفت، گاز، و...)، روغن نباتی، آهن آلات

آلمان: ماشین سواری، لوازم یدکی ماشین، تایر و تیوپ، صابون، موبایل، سیگار، مشروبات غیر الکلی، وسایل برقی

ترکیه: وسایل برقی، ماشین آلات، ژنراتور برق، مواد غذایی، صابون، مشروبات غیر الکلی

امارات متحده عربی: ماشین سواری، تایر و تیوپ، موبایل، سیم کارت و کارت اعتباری، وسایل برقی (تلویزیون و کامپیوتر)، ظروف شیشه ای، روغن نباتی، شکر، مشروبات غیر الکلی، سیگار

کنیا: چای

آمریکا: گوشت مرغ، ماشین سواری، آرد گندم، روغن نباتی، ماشین آلات، سیگار

اجلاس های اقتصادی و تجاری مشترک

تاکنون ۳ اجلاس کمیسیون مشترک همکاریهای اقتصادی فیما بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری اسلامی افغانستان برگزار گردیده است. اجلاس کمیسیون مشترک همکاریهای اقتصادی و بازرگانی ایران و افغانستان با مسئولیت وزارت امور خارجه هر چند سال یکبار در پایتخت های دو کشور برگزار میشود. سومین اجلاس کمیسیون مشترک در آبان ماه سال ۱۳۸۹ در تهران برگزار گردید. جدول ذیل تاریخ و محل برگزاری اجلاس های مشترک دو کشور را نشان می دهد.

تاریخ و محل برگزاری اجلاس های کمیسیون مشترک اقتصادی میان ایران و افغانستان

ردیف	اجلاس	متولی اجلاس	تاریخ	محل برگزاری
۱	سه جانبه ایران، هند، افغانستان	وزارت بازرگانی	دیماه ۱۳۸۱	تهران
۲	کمیته مشترک بازرگانی	وزارت بازرگانی	مهرماه ۸۱	مشهد
۳	اولین اجلاس کمیسیون مشترک	وزارت اقتصاد و دارایی	اسفندماه ۸۳	تهران
۴	دومین اجلاس کمیسیون مشترک	وزارت امور خارجه	دیماه ۸۵	کابل
۵	سومین اجلاس کمیسیون مشترک	وزارت امور خارجه	آبان ۸۹	تهران

موافقتنامه های تجاری و یادداشت تفاهم های همکاری:

۱. یادداشت تفاهم همکاریهای بازرگانی (اسفند ۸۰)

۲. یادداشت تفاهم همکاریهای بازرگانی (مهرماه ۸۱)
 ۳. امضاء یادداشت تفاهم توسعه بازرگانی دو کشور (دیماه ۸۱)
 ۴. یادداشت تفاهم همکاریهای سه جانبه بازرگانی و اقتصادی فیما بین دولت ج.ا.ایران و هندوستان و افغانستان (دیماه ۸۱)
 ۵. موافقتنامه حمل و نقل بین المللی جاده ای کالا و مسافر (۱۵ دیماه ۸۱)
 ۶. موافقتنامه سه جانبه ایران - افغانستان - ازبکستان (خرداد ۸۲)
 ۷. موافقتنامه سه جانبه ایران، افغانستان، تاجیکستان (خرداد ۸۲)
 ۸. تفاهمنامه همکاریهای تجاری و اقتصادی (شهریور ۸۲)
 ۹. یادداشت تفاهم اولین اجلاس کمیسیون مشترک همکاریهای اقتصادی جمهوری اسلامی ایران و جمهوری اسلامی افغانستان (اسفند ماه ۱۳۸۳)
 ۱۰. یادداشت تفاهم دومین اجلاس کمیسیون مشترک همکاریهای اقتصادی جمهوری اسلامی ایران و جمهوری اسلامی افغانستان (دیماه ۱۳۸۵)
 ۱۱. یادداشت تفاهم بین سازمان توسعه تجارت ایران و اداره انکشاف صادرات افغانستان (مرداد ماه ۱۳۸۷)
 ۱۲. تفاهمنامه نشست مشترک وزیر بازرگانی ج.ا.ایران و وزیر تجارت و صنایع افغانستان (تیر ماه ۱۳۸۸)
- رویدادهای تجاری:

همایش ها و نمایشگاههای تجاری برگزار شده:

- همایش و نمایشگاه بین المللی باسازای اقتصادی افغانستان در دی ماه ۱۳۸۷
- همایش و نمایشگاه بین المللی بازگشت، باسازای و فرصتهای سرمایه گذاری در مسیر توسعه افغانستان در ۲۳ و ۲۴ مهر ماه ۱۳۸۸
- همایش فرصتهای تجاری و سرمایه گذاری در افغانستان در ۲۳ مهر ۱۳۸۸
- برگزاری سومین نمایشگاه صنایع تولیدی ایران در هرات در مهر ماه سال ۱۳۸۸
- همایش توسعه عمران افغانستان در آذر ۱۳۸۸ در کابل
- افتتاح مرکز تجاری ایرانیان در کابل
- همایش فرصتهای سرمایه گذاری در افغانستان در ۲۷/۸/۸۸
- همایش توسعه روابط تجاری ایران و افغانستان در تهران (۱۵ و ۱۶ اسفند ماه ۱۳۸۹)

- برگزاری نمایشگاه اختصاصی جمهوری اسلامی ایران در کابل در تیر ماه ۱۳۸۹
- برگزاری نمایشگاه اختصاصی جمهوری اسلامی ایران در کابل در تیر ماه ۱۳۸۹
- برگزاری نمایشگاه اختصاصی جمهوری اسلامی ایران در کابل در مهر و آبان ماه ۱۳۸۹
- برگزاری نمایشگاه اختصاصی جمهوری اسلامی ایران در هرات در آبان ماه ۱۳۸۹
- برگزاری نمایشگاه اختصاصی جمهوری اسلامی ایران در کابل در اسفند ماه ۱۳۸۹
- برگزاری نمایشگاه اختصاصی جمهوری اسلامی ایران در مزار شریف در خرداد ماه ۱۳۹۰
- برگزاری سومین میز کشوری افغانستان در مشهد در تیر ماه ۱۳۹۰

دیدارهای متقابل مقامات بلند پایه رییس جمهوری - معاون - وزیر بازرگانی و معاون وزیر

- ملاقات مقام عالی وزارت بازرگانی با وزیر تجارت و صنایع افغانستان در تیر ماه ۱۳۸۸
- ملاقات جناب آقای دکتر احمدی نژاد با آقای حامد کرزای رییس جمهور افغانستان در اسفند ماه سال ۱۳۸۸
- ملاقات روسای کشورهای فارسی زبان در نوروز ۱۳۸۹ در تهران
- ملاقات روسای جمهور دو کشور ایران و افغانستان در ۷ فروردین ۱۳۹۰ در مراسم جشن جهانی نوروز در تهران
- پذیرش تجار طلا به ایران
- پذیرش تجار و سرمایه‌گذاران افغانی به منطقه آزاد چابهار
- پذیرش تجار فرش کابل و هرات به سومین نمایشگاه بین المللی فرش دستباف ایران در کیش در اردیبهشت ماه
- اعزام هیاتی از اتاق بازرگانی مشهد در ۱۳۸۸/۲/۲۳ به ریاست آقای شافعی به هرات
- اعزام هیات جهت برگزاری اولین همایش توسعه عمران افغانستان در کابل در ۲۷ آذر ماه ۸۸
- پذیرش هیات تجاری سرمایه‌گذاری همزمان با برگزاری نمایشگاه صنایع کشاورزی و مواد غذایی (خرداد ۸۹)
- پذیرش هیات تجاری سرمایه‌گذاری همزمان با برگزاری نمایشگاه صنعت ساختمان (مرداد ۸۹)

- پذیرش هیات تجاری - سرمایه‌گذاری همزمان با نمایشگاه چاپ و بسته‌بندی (شهریور ۸۹)

- پذیرش هیات تجاری - سرمایه‌گذاری همزمان با نمایشگاه صنعت (مهر ماه ۸۹)

فصل هفتم

زیر ساختهای صادراتی و حمل و نقل

در این فصل زیر ساختها و ظرفیت های موجود در کشور برای صادرات محصولات به افغانستان و راهکارهای بازاریابی برای حضور در این کشور بررسی می شود. بررسی وضعیت خطوط جاده ای، هوایی و ریلی، روابط و مبادلات بانکی، نقاط قوت و ضعف و فرصت ها و تهدیدهای پیش رو در بازار افغانستان و پیشنهادها و راهکارهای اجرایی برای بازاریابی در این کشور، مهم ترین موارد بررسی هستند.

زیر ساخت های حمل و نقل

در این بخش وضعیت خطوط جاده ای، دریایی، هوای و ریلی موجود میان دو کشور، به عنوان زیر ساخت های کلیدی جهت ارسال کالا و محموله های تجاری مورد بررسی قرار می گیرد.

زیرساخت های فیزیکی کشور هدف

فرودگاهها:

سه فرودگاه بین‌المللی کابل، قندهار و بگرام از مهمترین فرودگاه‌های این کشور است. پروازهای بین‌المللی فقط در فرودگاه کابل صورت می‌گیرد. نام هواپیمایی بین‌المللی افغانستان آریانا می‌باشد.

حمل نقل ریلی:

افغانستان جزو معدود کشورهایی است که راه‌آهن در آن توسعه نیافته است. راه‌آهن هرات - خواف که افغانستان را به شبکه راه‌آهن ایران و اروپا پیوند می‌دهد، در تابستان ۱۳۸۵ خورشیدی آغاز و با اجرای این پروژه، افغانستان برای نخستین بار دارای راه‌آهن خواهد شد.

حمل و نقل جاده‌ای:

۴۲۱۵۰ کیلومتر جاده وجود دارد، که ۱۲۳۵۰ کیلومتر آن آسفالتی و دارای زیرسازي مستحکم است، بقیه اغلب شوسه هستند و یا دارای زیرساختی ضعیف می‌باشند.

بنادر:

افغانستان بدلیل عدم دسترسی به آبهای آزاد فاقد بندر کشتیرانی است و تنها رودخانه مرزی آمودریا از این قاعده مستثنی است که آن هم به سبب عدم توجه فعلاً قابل بهره‌برداری نیست.

ارتباطات:

در افغانستان بیش از ۴۵۰ هزار خط تلفن ثابت و بیش از ۸ میلیون تلفن همراه و ۱۴ شرکت ارائه دهنده خدمات اینترنت وجود دارد.

روابط بانکی:

آرین بانک تنها بانک ایرانی با سرمایه‌گذاری بانکهای ایرانی ملی و صادرات در افغانستان مشغول به فعالیت می‌باشد. جمهوری اسلامی ایران بانک مشترکی با جمهوری اسلامی افغانستان ندارد. در جدول ذیل به بررسی خطوط اعتباری و نرخ ریسک فیما بین می‌پردازیم.

خطوط اعتباری و نرخ ریسک:

کشور	گروه ریسک	سقف پوشش اعتبارات کوتاه‌مدت و بلند مدت
افغانستان	۷	۱۰۰ میلیون دلار

مشکلات فرا راه توسعه مناسبات:

مشکلات در حوزه زیرساخت:

- ❖ عدم وجود راه‌آهن و زیرساخت‌های مناسب جهت حمل کالا به افغانستان
- ❖ محدودیت‌های موجود برای فعالیت بانک ایرانی آرین در افغانستان اعم از: محوریت یورو در معاملات ارزی، انتقال حوالجات، گشایش اعتبارات اسنادی و ...
- ❖ عدم وجود موسسات بانکی و بیمه‌ای و اعتباری معتبر برای تسهیل تجارت دو کشور

❖ عدم وجود موافقتنامه‌های مالیات و استاندارد

مشکلات در حوزه بازاریابی:

❖ بالا بودن ریسک سرمایه‌گذاری در بازار افغانستان

❖ دخالت صریح آمریکا در طرح‌های سرمایه‌گذاری

❖ تولید کالاهای تقلبی و سوء استفاده از برندهای ایرانی توسط تولیدکنندگان افغانی و پاکستانی

❖ نبود یک بانک اطلاعاتی دقیق در خصوص تجارت و سرمایه‌گذاری در افغانستان

❖ عدم استقرار اتاق مشترک در کابل

❖ عدم عضویت ایران در بانک توسعه آسیایی: اکثر مناقصات در افغانستان از منابع مالی بانک توسعه آسیایی تامین

اعتبار می‌گردد.

مشکلات در روابط دو جانبه:

❖ اجرایی نشدن بعضی از مفاد یادداشت تفاهم‌ها و توافق‌نامه‌های فیما بین در زمینه‌های اقتصادی

❖ عدم وجود موافقتنامه تجارت ترجیحی

❖ اعمال محدودیت‌هایی توسط بانک جهانی، در خصوص توسعه روابط اقتصادی و عدم ارائه تضمین‌های لازم به

بخش‌های خصوصی این کشور جهت فعالیت تجاری با شرکتهای ایرانی

❖ نبود کمیته مشترک تجاری

❖ عدم توانایی دولت افغانستان در تامین امنیت در سطح کشور افغانستان

❖ تاثیرپذیری و اعمال نفوذ قدرتهای فرامنطقه‌ای برای محدود کردن روابط دو کشور

❖ اعمال گاه و بیگاه دخالت‌های افراد ذینفوذ در افغانستان و عدم پاسخگویی دولت افغانستان در این زمینه و مانند

بسته شدن یک طرفه مرزها

❖ مشکل قاچاق مواد مخدر و عبور غیر قانونی اتباع افغانستان به ایران

برنامه راهبردی توسعه روابط تجاری ایران با جمهوری اسلامی افغانستان

راهبردهای توسعه روابط تجاری ایران با جمهوری اسلامی افغانستان بر اساس زمینه‌ها و مبانی زیر تدوین شده‌اند:

❖ سند چشم‌انداز بیست‌ساله و برنامه‌ی پنج‌ساله پنجم توسعه کشور.

- ❖ رسالت یا مأموریت‌های سازمان توسعه تجارت. (اساسنامه سازمان)
- ❖ چشم‌انداز توسعه صادرات غیرنفتی کشور.
- ❖ اهداف راهبردی توسعه صادرات ایران به کشورهای منطقه از جمله جمهوری افغانستان.
- ❖ پیشینه‌ی روابط اقتصادی و بازرگانی خارجی ایران و جمهوری افغانستان در سال‌های گذشته.
- ❖ نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای فراروی توسعه‌ی صادرات ایران به جمهوری افغانستان.
- ❖ ایجاد هماهنگی لازم بین وزارتخانه و سازمان‌های زیربسط در مسیر استفاده مفید و موثر از منابع موجود

چشم‌انداز

چشم‌انداز توسعه روابط تجاری ایران با کشور جمهوری افغانستان در افق سه ساله به صورت زیر است:

سال	ارزش صادرات (میلیون دلار)	رشد (درصد)
۱۳۸۴	۴۹۷	۰
۱۳۸۵	۵۱۴	۳
۱۳۸۶	۵۳۹	۵
۱۳۸۷	۶۳۳	۱۷
۱۳۸۸	1002	۵۸
درصد است 17 میانگین رشد ۵ سال قبل		
۱۳۸۹	1172	17
۱۳۹۰	1371	17
۱۳۹۱	1604	17

اهداف

اهداف کمی و کیفی توسعه روابط تجاری ایران با کشور افغانستان در افق یک ساله به صورت زیر است:

اهداف کمی

مهم‌ترین هدف کمی توسعه روابط تجاری ایران با افغانستان به صورت زیر است:

- ❖ افزایش ارزش صادرات غیرنفتی ایران به افغانستان
- ❖ اهداف کیفی
- اهداف کیفی توسعه روابط تجاری ایران با افغانستان به صورت زیر است:
- ❖ گسترش مراکز تجاری و حمایت همه جانبه دولت و سازمان از این مراکز.
- ❖ امضای موافقت‌نامه ترجیحات تجاری بین دو کشور.
- ❖ تدوین استراتژی حضور دائم در بازار هدف.
- ❖ تهیه بسته حمایتی افغانستان.

نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدها

بر اساس مطالعات و ارزیابی‌های انجام شده، نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای پیش روی توسعه روابط تجاری ایران با جمهوری افغانستان عبارتند از:

<p>O1: شناخت مناسب افغانی‌ها از ایران و توانمندی‌های اقتصادی ایران و نگاه مثبت اغلب مردم دو کشور به توسعه روابط سیاسی و تجاری دوجانبه.</p> <p>O2: سهولت در تردد و رفت و آمد به دلیل همجواری</p> <p>O3: فقدان قوانین محدودکننده با توجه به نوپا بودن ساختار سیاسی کشور</p> <p>O4: توانمندی ج.ا.ایران در ارائه خدمات فنی و مهندسی قوی و نیاز شدید افغانستان به آن</p>	<p>فرصت‌ها (O)</p>
<p>T1: ریسک نسبتاً زیاد طرح‌های کلان سرمایه‌گذاری (بالای ۱۰ میلیون دلار) به علت تهدیدهای امنیتی، ساختار بیمه، تعرفه و منابع مالی</p> <p>T2: کمبود زیرساخت‌ها و ظرفیت‌های مناسب جهت سرمایه‌گذاران (آب، برق، جاده و ...)</p>	<p>تهدیدها (T)</p>

<p>T3: اعمال محدودیت‌های جدی از سوی کشور های غربی مستقر در افغانستان</p> <p>T4: حضور رقبای قوی در سرمایه گذاری .</p> <p>: عدم اتصال شبکه راه آهن دوکشور. T5</p> <p>: شناخت ناکافی نسبت به امکانات و ظرفیت‌های همکاری T6 مشترک.</p> <p>: اطلاع‌رسانی ناکافی از فرصت‌ها و شرایط اقتصادی و تجاری T7 بازار جمهوری افغانستان به فعالان دولتی و خصوصی.</p>	
<p>S1: مشترکات فرهنگی، زبانی و دینی</p> <p>S2: مزیت جغرافیایی و نزدیکی فاصله</p> <p>S3: شناخت کامل از وضعیت اقلیمی، اقتصادی، اجتماعی و سیاسی افغانستان</p> <p>S4: دسترسی آسان به مواد اولیه، تجهیزات و ماشین‌آلات مورد نیاز بازسازی و نوسازی</p> <p>S5: امکانات حمل و نقل و رفت و آمد سریع و آسان بدلیل نزدیکی</p> <p>S6: توجه ویژه‌ی دولت به گسترش صادرات غیرنفتی در تدوین چشم‌انداز بیست‌ساله و برنامه‌ی چهارم توسعه کشور.</p> <p>وجود پتانسیل‌ها و ظرفیت‌های مناسب در تولید و صادرات لوازم و تجهیزات پزشکی، ساختمان، مواد غذایی، بهداشتی و ... مورد نیاز بازار جمهوری افغانستان.</p>	<p>نقاط قوت (S)</p>
<p>W1: سیستم بانکی ناکارآمد برای کمک به تامین مالی طرح‌ها</p> <p>W2: فقدان سیستم بیمه ضمانت سرمایه‌گذاری و صادرات</p> <p>W3: عدم تامین اعتبارات لازم برای صدور کالا و خدمات</p> <p>W4: عدم عضویت ایران در بانک توسعه آسیایی</p> <p>W5: قیمت بالای کالاهای ایرانی در مقایسه با رقبا</p>	<p>نقاط ضعف (W)</p>

<p>W6: عدم عضویت ایران در بانک توسعه آسیایی: اکثر مناقصات در افغانستان از بانک توسعه آسیایی تامین اعتبار میگردد.</p>	
---	--

راهبردهای توسعه روابط تجاری

راهبردهای توسعه روابط تجاری ایران با افغانستان جهت رسیدن به اهداف با استفاده از مدل تحلیل SWOT عبارتند از:

<ul style="list-style-type: none"> • بهره‌گیری از توانمندی‌های صادراتی کشور برای صادرات محصولات مورد نیاز افغانستان • تلاش برای افزایش سهم بازار کالاهای ایرانی با توجه به روابط تجاری دوستانه و ردیف‌های اعتباری میان دو کشور. • اعزام و پذیرش هیات‌های تجاری مختلف به/از افغانستان. • راه‌اندازی تبلیغات منسجم رسانه‌ای و برپایی همایش‌ها و نمایشگاه‌ها 	<p>SO راهبردهای</p>
<ul style="list-style-type: none"> • تلاش برای بهره‌گیری و گسترش موافقت‌نامه‌های تجاری میان دو کشور. • تقویت جایگاه کالاهای ایرانی در ذهن مشتریان افغانستانی از راه تبلیغات. • شناسایی کالاهای مزیت‌دار داخلی مورد نیاز بازار افغانستان برای گسترش بازار و تنوع بخشیدن به محصولات صادراتی ایران. • توجه خاص به سرمایه‌گذاری و ایجاد صنایع تولیدی در این کشور. 	<p>ST راهبردهای</p>

<ul style="list-style-type: none">• تدوین برنامه‌ی فراگیر بازاریابی و تبلیغات در رسانه‌های جمعی افغانستان برای افزایش شناخت کالاهای ایرانی در بین مصرف‌کنندگان افغانستانی.• افزایش تنوع کالاهای صادرشده به بازار جمهوری افغانستان به منظور بهره‌گیری از اشتراکات فرهنگی بین دو کشور.• تلاش برای ارایه‌ی محصولات باکیفیت به بازار جمهوری افغانستان به منظور تقویت جایگاه و سهم بازار ایران با توجه به تقاضای روبه‌رشد مصرف در این کشور.	راهبردهای WO
<ul style="list-style-type: none">• تلاش برای تقویت روابط بانکی و بیمه‌ای موجود بین دو کشور.• ارایه‌ی تسهیلات به بازرگانان افغانستانی برای حضور در بازار و نمایشگاه‌های ایران و بالعکس .• تقویت خطوط جاده‌ای بین دو کشور برای افزایش مبادلات تجاری دوجانبه.• تکمیل خطوط ریلی هرات – خواف از طرف ایران.• تکمیل ۵۰ کیلومتر باقیمانده از جاده مرز میلک در داخل خاک افغانستان• فراهم کردن امکانات و تسهیلات بیشتر جهت سرمایه‌گذاری افغانیها در بندر چابهار	راهبردهای WT
<ul style="list-style-type: none">• در افق کوتاه‌مدت: تلاش برای افزایش صادرات کالاهای دارای پتانسیل با قیمت رقابتی• در افق میان‌مدت: تغییر الگوی صادرات از کالاهای مصرفی به کالاهای واسطه‌ای و ماشین‌آلات سبک.ارائه خدمات فنی و مهندسی در بخشهای انرژی، معدن، احداث نیروگاههای برق، پالایشگاه، فرآوری محصولات پتروشیمی• در افق بلندمدت: سرمایه‌گذاری مشترک یا اختصاصی در شهرهای صنعتی و راه‌های ترانزیتی با حمایت دولت و ارائه تسهیلات به سرمایه‌گذاران	راهبردهای SWOT ترکیبی

بخش سوم

پیوست ها

وزارتخانه های افغانستان:

❖ وزارت زراعت و مالداري

وزارت تجارت

وزارت مخابرات

وزارت دفاع

وزارت ماليه

وزارت امور خارجه

وزارت تحصيلات عالي

وزارت شهداء و معلولين

وزارت احياء و انكشاف دهات

❖ وزارت آب و انرژي

❖ وزارت امور خارجه افغانستان

❖ وزارت عدلیه افغانستان

❖ وزارت تجارت افغانستان

❖ وزارت مالیه افغانستان

❖ وزارت معارف افغانستان

❖ وزارت امور خارجه افغانستان

❖ وزارت معارف افغانستان

نام بانکهای افغانستان:

در حال حاضر به طور کلی ۱۷ بانک از بانک مرکزی جواز دریافت کردند که به شرح زیر میباشد .

اسم بانک	نوعیت بانک	سال تاسیس	شماره تماس	آدرس الکترونیکی	آدرس اینترنتی	آدرس
بانک بین المللی افغانستان - Afghanistan International Bank - AIB	بانک خصوصی تجارتی	۲۲ مارچ ۲۰۰۴	93202550255	info@aib.af		چارراهی حاجی یعقوب، شهاب الدین وات، شهر نو، کابل افغانستان
افغان یونایتد بانک - Afghan United Bank - AUB	بانک خصوصی تجارتی	۴ اکتبر ۲۰۰۷	93202203836- 7	info@aub.af		چارراهی طره باز خان، شهر نو، کابل افغانستان
Aryan Bank آرین بانک -	بانک خصوصی تجارتی	۴ دسمبر ۲۰۰۴	93202203994	info@arian-bank.com.af	www.arian-bank.com.af	سرک شیر علی خان، شهر نو، کابل افغانستان
Azizi Bank عزیزی بانک -	بانک خصوصی تجارتی	۱۳ جون ۲۰۰۶	93202104470	info@azizibank.af	www.azizibank.af	سرک عمومی چارراهی زنبق، مقابل سفارت ترکیه و جمهوری اسلامی ایران، کابل افغانستان
Bakhtar Bank باکتر بانک -	بانک خصوصی تجارتی	۲۱ جون ۲۰۰۹	93776777000	info@bakhtarbank.af	www.bakhtarbank.com	شیرپور، کابل افغانستان
Bank Millie بانک ملی افغان - Afghan - BMA	بانک تجارتي دولتي	۱۹۳۳	93202100311	info@bma.com.af	www.bma.com.af	ابن سینا وات، کابل افغانستان
Alfalah Bank بانک الفلاح -	نماینده (شعبه) بانک تجارتی خارجی	۴ سپتامبر ۲۰۰۵	00932022033 62-263-860	afghanistan@bankalfalah.com	www.bankalfalah.com	۴۱۰ چارراهی صدارت، شهر نو، کابل افغانستان
Brac Bank برک بانک -	بانک خصوصی تجارتی	۲۸ سپتامبر ۲۰۰۶	00932022038 70-71-72	info@bracafbank.com	www.bracafbank.com	چارراهی طره باز خان، شهر نو، کابل افغانستان
Ghazanfar Bank غزنفر بانک -	بانک خصوصی تجارتی	مارچ ۲۰۰۹	93202101111	ceo@ghazanfarbank.com	www.ghazanfarbank.com	۸۶۶ سرک عمومی شیرپور، کابل افغانستان
Habib Bank Ltd - HBL حبیب بانک لمیتد -	نماینده (شعبه) بانک تجارتی خارجی	۱۸ فبروری ۲۰۰۴	93202203449	cmhbl.afg@hotmail.com		منزل اول پارک پلازا، سرک طره باز خان، شهر نو، کابل افغانستان
Kabul Bank کابل بانک -	بانک خصوصی تجارتی	۲۶ جون ۲۰۰۴	93202222666	info@kabulbank.af	www.kabulbank.com	۱۰-۴۲، سرک طره باز خان، شهر نو، کابل افغانستان
Maiwand Bank مایوند بانک -	بانک خصوصی تجارتی	۲۰۰۸	9320220991	info@maiwandbank.com	www.maiwandbank.com	طره باز خان، شهر نو، کابل افغانستان
National Bank of Pakistan - NBP نیشنل بانک پاکستان -	نماینده (شعبه) بانک تجارتی خارجی	۱۷ اکتوبر ۲۰۰۳	00932023016 59-60	nbpkbl.operations@yahoo.com	www.nbp.com.pk	خانه ۲، سرک اول وزیر اکبر خان، کابل افغانستان

غازی محمد جان خان وات، کابل افغانستان	www.pashtanybank.com	info@pashtanybank.com	00932021003 06-202103862	۱۹۵۴	بانک تجارتي دولتي	Pashtany Bank - پشنتني بانک -
خانه ۶، سرک ۱۳ وزیر اکبر خان، کابل افغانستان	www.pnbindia.com	cmpnbkابل@gmail.com	93786794170	۱۱ می ۲۰۰۴	نماینده (شعبه) بانک تجارتي خارجي	Punjab National Bank - PNB - پنجاب نیشنل بانک -
-	آدرس اینترنتي	آدرس الکترونيکي	شماره تماس	سال تاسيس	نوعيت بانک	اسم بانک
خانه ۱۰، سرک ب ۱۰ وزیر اکبر خان، کابل افغانستان	www.standardchartered.com/af	ahmad.zia@sc.com	93799007777	۲۰ جنوري ۲۰۰۴	نماینده (شعبه) بانک تجارتي خارجي	ستندرد چارترد بانک - Standard Chartered Bank - SCB
خانه ۱۷۴، اشرف وات، سرک ۲، چارراهی انصاری، شهر نو، کابل افغانستان	www.fmf.com.af	info@fmf.com.af	00937983632 23-25	۱۸ مارچ ۲۰۰۴	بانک خصوصي تجارتي	فرست مایکروفاینانس بانک - First Micro Finance Bank - FMFB

نام هتلهاي مهم افغانستان:

- 1- Hotel inter – continental
- 2- Kabul serena Hotel
- 3- Safi landmarak Hotel
- 4- Capital Inn Kabul
- 5- Heetal plaza Hotel Kabul
- 6- Le monde Guest House
- 7- Mustafa Hotel Afghanistan

شرکت های فعال وارداتی دارو، ثبت شده در ریاست فارمسی افغانستان

ردیف	نام شرکت	شماره تماس
۱	روشن برادران لمیتد	۰۰۹۳۷۰۰۲۷۹۸۳۶
۲	جان آغا نیازی لمیتد	۰۰۹۳۷۰۰۲۷۶۲۶۰
۳	نارون لمیتد	۰۰۹۳۷۰۰۲۴۱۴۸۳
۴	انور نجیب لمیتد	۰۰۹۳۷۰۰۶۰۴۳۶۸
۵	ولی الرحمن لمیتد	۰۰۹۳۷۷۷۳۲۸۲۵ و ۰۰۹۳۷۹۹۳۲۸۰۲۹
۶	خالد برادران لمیتد	۰۰۹۳۷۰۰۲۸۶۲۱۸ و ۰۰۹۳۷۹۹۲۰۰۷۷۷
۷	ضیاءالدین شریف لمیتد	۰۰۹۳۷۹۹۳۳۴۱۸۷
۸	خالق جاجی لمیتد	۰۰۹۳۷۷۷۳۲۹۸۸
۸	عزیز حبیب لمیتد	۰۰۹۳۷۹۹۳۲۲۰۶۵
۹	عمر درانی لمیتد	۰۰۹۳۷۹۹۳۲۸۰۰۱
۱۰	فقیر زمان لمیتد	۰۰۹۳۷۷۷۳۳۴۱۸۷
۱۱	هارون یاسر لمیتد	۰۰۹۳۷۹۹۳۳۶۶۶۵
۱۲	عمر صالح لمیتد	۰۰۹۳۷۰۰۲۷۵۳۹۴
۱۳	اجمل حلیم لمیتد	۰۰۹۳۷۹۹۳۲۲۲۳۰
۱۴	گلاب زاده لمیتد	۰۰۹۳۷۰۰۲۰۰۸۶۷
۱۵	نوی فقیری لمیتد	۰۰۹۳۷۹۹۳۳۰۶۴۵
۱۶	عشقری صاحب	۰۰۹۳۷۷۶۲۱۰۶۰۲
۱۷	عبدالله ولی الرحمن لمیتد	۰۰۹۳۷۹۹۳۲۸۰۲۹
۱۸	محمود سادات لمیتد	۰۰۹۳۷۷۲۳۷۷۵۸۷
۱۹	صحت لمیتد	۰۰۹۳۷۹۹۳۳۴۷۶۴
۲۰	عیور عزیزنه لمیتد	۰۰۹۳۷۷۴۳۴۵۳۷۸
۲۱	سمیع ستانیزی لمیتد	۰۰۹۳۷۹۹۲۴۵۵۴۳
۲۲	شب سعد لمیتد	۰۰۹۳۷۹۹۱۷۴۸۳۵
۲۳	محب الله نیازی لمیتد	۰۰۹۳۷۹۹۶۲۳۵۴۵
۲۴	افغان فارما لمیتد	۰۰۹۳۷۰۰۴۰۰۹۹۲
۲۵	نجیب زراب لمیتد	۰۰۹۳۷۰۰۰۱۳۵۹۲
۲۶	همت افغان لمیتد	۰۰۹۳۷۹۹۳۲۸۱۰۸

۰۰۹۳۷۰۰۲۸۸۰۲۷	نوی انصار لمیتد	۲۷
۰۰۹۳۷۷۸۸۴۲۰۰۴	امیر محمد قریشی لمیتد	۲۸
۰۰۹۳۷۰۰۲۷۴۴۸۴	نیاز بصیر لمیتد	۲۹
//	برادران کبری لمیتد	۳۰
۰۰۹۳۷۹۹۳۳۴۱۸۷	روشن شرافت لمیتد	۳۱
۰۰۹۳۷۹۹۳۳۳۰۱۵	شمس امیری لمیتد	۳۲
۰۰۹۳۷۷۵۹۵۸۸۸۸۰	نوی فایق دقیق لمیتد	۳۳
۰۰۹۳۷۹۹۳۲۹۶۹۶	الیک لمیتد	۳۴
۰۰۹۳۷۷۷۰۷۷۲۹۲	عمر بنگش لمیتد	۳۵
۰۰۹۳۷۰۰۳۳۱۹۰۰	خلیل برادران لمیتد	۳۶
۰۰۹۳۷۰۷۴۷۴۷۳۶	نوبین فارما لمیتد	۳۷
۰۰۹۳۷۰۰۶۱۴۳۷۱	خالد توریالی لمیتد	۳۸
۰۰۹۳۷۸۶۲۰۳۵۹۰	عمران الله لمیتد	۳۹
۰۰۹۳۷۷۷۳۲۹۶۶۰	سید عبدالله سیدزاده لمیتد	۴۰
۰۰۹۳۷۹۹۳۱۱۷۰۳	پسران فتح زاده لمیتد	۴۱
۰۰۹۳۷۹۹۳۳۱۹۴۰	باصر مرید لمیتد	۴۲
۰۰۹۳۷۹۹۳۲۸۰۳۸	صمیم سلیم لمیتد	۴۳
۰۰۹۳۷۹۹۱۳۱۸۰۷	ضیا مجیب لمیتد	۴۴
۰۰۹۳۷۹۹۳۲۸۱۱۰	بیت نیکه لمیتد	۴۵
	جنوب شرق لمیتد	۴۶
۰۰۹۳۷۰۰۶۳۲۱۹۶	نور عصری لمیتد	۴۷
۰۰۳۹۷۸۶۲۸۰۰۰۹ و ۰۰۹۳۷۷۷۲۰۲۸۶۰	برادران جامی لمیتد	۴۸
۰۰۹۳۷۰۰۲۶۶۵۸۵	سید پادشاه نیازی لمیتد	۴۹
۰۰۹۳۷۰۰۶۴۲۷۹۳	ولی باختر لمیتد	۵۰
۰۰۹۳۷۹۹۳۱۴۱۷۱	فردا لمیتد	۵۱
۰۰۹۳۷۹۹۵۹۳۶۱۳	حاکي خانوان لمیتد	۵۲
۰۰۹۳۷۰۰۲۷۴۴۸۴	هاورن نصیر لمیتد	۵۳
۰۰۹۳۷۹۹۳۳۲۹۴۷	الحاج معلم منگل لمیتد	۵۴
۰۰۹۳۷۹۹۳۲۸۰۲۲	هارون ذکی لمیتد	۵۵
۰۰۹۳۷۰۰۸۸۰۲۷	احمد گلزاد لمیتد	۵۶
۰۰۹۳۷۷۶۰۰۰۰۰۰	سعدی فردوسی لمیتد	۵۷
۰۰۹۳۷۰۷۴۷۴۷۲۱	افغان دراگ لمیتد	۵۸
۰۰۹۳۷۰۰۸۸۶۰۸۷	دستگیر زاده لمیتد	۵۹

۰۰۹۳۷۹۹۳۳۳۹۳۰	نوی برادران قریشی لمیتد	۶۰
۰۰۹۳۷۷۲۱۰۳۲۲۲	افغان طلوع لمیتد	۶۱
۰۰۹۳۷۰۰۲۵۷۵۲۹	تاج محل لمیتد	۶۲
۰۰۹۳۷۹۹۳۵۸۰۹۷	پامیر کندز لمیتد	۶۳
۰۰۹۳۷۰۰۲۸۸۹۰۴	پورن چاوله لمیتد	۶۴
۰۰۹۳۷۰۰۲۵۶۱۵۶	فارما گروپ لمیتد	۶۵
۰۰۹۳۷۰۰۲۶۶۶۹۰	حمزه بابا لمیتد	۶۶
۰۰۹۳۷۹۹۸۳۳۰۹۱	سید عباس ترابی لمیتد	۶۷
۰۰۹۳۷۹۸۲۵۰۷۲۰	زبید نایب خیل لمیتد	۶۸
۰۰۹۳۷۹۹۴۷۲۹۷۸	احسان عرفان لمیتد	۶۹
۰۰۹۳۷۰۰۵۰۰۱۲۶	نجیب محب لمیتد	۷۰

اطلاعات سفارتخانه افغانستان در تهران

نشانی: تهران، خیابان دکتر بهشتی (عباس آباد) - خیابان پاکستان - نبش کوچه چهارم

تلفن - ۸۸۷۳۵۰۴۰ - ۸۸۷۳۷۱۵۱ - ۸۸۷۳۷۵۳۱ - ۸۸۷۳۰۸۲۶

تلفن:

دورنگار: ۸۸۷۳۵۶۰۰

آقای دکتر عبیدالله عبیدفرزند عبدالوهاب خان سفیر کنونی افغانستان در ایران می باشند. روزهای کاری شنبه تا چهارشنبه از ساعت ۸ الی ۱۷ می باشد.

اطلاعات سفارت خانه جمهوری اسلامی ایران در افغانستان

نشانی: افغانستان، کابل، چهارراه شیرپور، خیابان شارع نو

تلفن: 0093-20-2101391/5

دورنگار: 003-20-2101397

وب سایت: www.iranattach_afgan.ir

آقای حسین مالکی سفیر کنونی ایران در افغانستان می باشند.

روزهای کاری شنبه تا چهارشنبه از ساعت ۸/۳۰ الی ۱۶ می باشد.

اطلاعات ارتباط با رایزن تجاری سفارت ایران در کابل :

آدرس: افغانستان ، کابل ، چهارراه حاج یعقوب ، ساختمان مرکز تجاری ، (Business Center) طبقه دوم

تلفن: ۰۰۹۳ ۷۵۲۰۵۲۹۵۵

فاکس: ۰۹۹۳۱۲۵۱۱

همراه: ۰۰۹۳ ۷۸۳۵۴۱۱۰۰

پست الکترونیک: irantpo_mj@yahoo.com

info@iranattache-afghan.ir

شماره سرکنسولگریهای جمهوری اسلامی ایران در افغانستان

کنسولگری مزار شریف: ۰۰۹۳۵۰۲۰۴۲۴۰۱-۶

کنسولگری هرات: ۰۰۹۳۴۰۲۲۵۸۲۰

کنسولگری جلال آباد: ۰۰۹۳۶۰۲۰۰۳۰۱-۲

کنسولگری قندهار: ۰۰۹۳۳۰۲۰۰۱۹۵۲

منابع و مآخذ

- ۱ - سایت اطلاعات اقتصادی کشورها www.doe.gov
- ۲ - سایت اطلاعات جامع کشورها www.indexmundi.com
- ۳ - سایت اطلاع رسانی سازمان تجارت جهانی www.wto.org
- ۴ - سایت سازمان توسعه تجارت ایران www.tpo.ir
- ۵ - سایت اتاق تجارت و صنایع افغانستان [www.afghanistan chamber of commerce & industries.com](http://www.afghanistanchamberofcommerceandindustries.com)
- ۶ - سایت اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران www.iccim.org
- ۷ - سایت اطلاعات جغرافیایی کشورها www.worldatlas.com
- ۸ - سایت وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران www.mfa.gov.ir
- ۹ - مجموعه گزارشات اداره کل بازرگانی کشورهای آسیا و اقیانوسیه سازمان توسعه تجارت ایران
- ۱۰ - سالنامه احصائیوی سال ۱۳۸۹ جمهوری اسلامی افغانستان
- ۱۱ - پایگاه الکترونیکی رایزن بازرگانی جمهوری اسلامی ایران در افغانستان
- ۱۲ - سایت گمرک جمهوری اسلامی ایران www.irica.gov.ir